

ส่วนที่ 1

การประกอบธุรกิจ

1. นโยบายและภาพรวมการประกอบธุรกิจ

1.1 วิสัยทัศน์และภาพรวมการประกอบธุรกิจของบริษัทฯ

บริษัทฯ เป็นผู้ประกอบกิจการโรงกลั่นปิโตรเลียม และจำหน่ายผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมแบบครบวงจร (integrated) อีกทั้งบริษัทฯ ทำการผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์อะโรมาติกส์และเคมีภัณฑ์อื่นๆ ซึ่งบริษัทฯ และบริษัทในเครือที่เกี่ยวข้องได้ประกอบธุรกิจในประเทศไทยมากกว่า 120 ปี บริษัทฯ ขายผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมแก่ลูกค้ารายย่อยผ่านทางเครือข่ายที่กว้างขวางของสถานีบริการน้ำมันค้าปลีกภายใต้ชื่อการค้าเอสโซ่ รวมทั้งขายโดยตรงให้แก่ลูกค้าในภาคอุตสาหกรรม การค้าส่ง การบินและการเดินเรือ นอกจากนี้ บริษัทฯ ยังขายผลิตภัณฑ์อะโรมาติกส์และเคมีภัณฑ์อื่นๆ ที่บริษัทฯ ผลิตให้แก่ลูกค้าในภาคอุตสาหกรรมภายในประเทศ และเพื่อจำหน่ายไปยังต่างประเทศ

บริษัทฯ เป็นหนึ่งในบริษัทในเครือเอ็กซอน โมบิล คอร์ปอเรชั่น (Exxon Mobil Corporation) ซึ่งเป็นหนึ่งในบริษัทพลังงานที่ใหญ่ที่สุดของโลก บริษัทฯ ยึดถือแนวทางการดำเนินธุรกิจอย่างมีวินัยสูงของเอ็กซอน โมบิล คอร์ปอเรชั่น ซึ่งเน้นที่ปัจจัยพื้นฐานระยะยาวและการเพิ่มมูลค่าให้แก่ผู้ถือหุ้น นอกจากนี้ ประโยชน์อื่น ๆ ซึ่งบริษัทฯ ได้รับความเป็นหนึ่งของบริษัทในเครือของเอ็กซอน โมบิล คอร์ปอเรชั่น ยังรวมถึงความเชี่ยวชาญในการบริการจัดหาวัตถุดิบและวัตถุดิบ เครือข่ายการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมและเคมีภัณฑ์ทั่วโลก การบริการทางด้านเทคโนโลยี การดำเนินงานและวิศวกรรมที่ทันสมัย และโครงการวิจัยและพัฒนา นอกจากนี้ บริษัทฯ ยังได้รับประโยชน์จากการใช้เครื่องหมายการค้า “เอสโซ่” และเครื่องหมายการค้าอื่น ๆ ซึ่งได้รับการอนุญาตให้ใช้สิทธิจากเอ็กซอน โมบิล คอร์ปอเรชั่นและ/หรือบริษัทในเครือของเอ็กซอน โมบิล คอร์ปอเรชั่น รวมทั้งความช่วยเหลือทางด้านบุคลากรฝ่ายบริหารจัดการและเทคนิค และการสนับสนุนทางด้านธุรกิจจากเอ็กซอน โมบิล คอร์ปอเรชั่น และ/หรือบริษัทในเครือของเอ็กซอน โมบิล คอร์ปอเรชั่น

ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมของบริษัทฯ ซึ่งผลิตในประเทศไทย รวมถึงก๊าซปิโตรเลียมเหลว (LPG) น้ำมันเบนซิน น้ำมันเชื้อเพลิงอากาศยาน/น้ำมันก๊าด น้ำมันดีเซล น้ำมันเตาและยางมะตอย นอกจากนี้บริษัทฯ ยังจำหน่ายผลิตภัณฑ์หล่อลื่น และผลิตภัณฑ์อะโรมาติกส์ โดยมีผลิตภัณฑ์หลักคือพาราไซลีนที่ใช้เป็นวัตถุดิบสำหรับการผลิตกรดเทเรฟทาสิก (purified terephthalic acid (“PTA”)) ซึ่งจะนำไปใช้เป็นวัตถุดิบสำหรับการผลิตแผ่นฟิล์มโพลีเอสเตอร์ บรรจุภัณฑ์ เรซินและผ้าใยสังเคราะห์ ส่วนเคมีภัณฑ์อื่นๆ ของบริษัทฯ ได้แก่ สารทำละลาย (solvents) และสารพลาสติกไซเซอร์ (plasticizers)

บริษัทฯ เป็นเจ้าของและผู้ประกอบกิจการโรงกลั่นน้ำมันแบบคอมเพล็กซ์ (complex refinery) ซึ่งมีกำลังการกลั่นน้ำมันดิบ 174,000 บาร์เรลต่อวัน และเป็นเจ้าของและผู้ประกอบการโรงงานอะโรมาติกส์ (aromatics plant) ซึ่งมีกำลังการผลิตพาราไซลีน 500,000 ตันต่อปี และหน่วยผลิตสารทำละลายซึ่งมีกำลังการผลิต 50,000 ตันต่อปี โดยโรงงานแต่ละแห่งนี้ได้เชื่อมโยงเข้ากับหน่วยกลั่นน้ำมันและกระบวนการกลั่นน้ำมันของบริษัทฯ แบบครบวงจร ทั้งนี้ หน่วยกลั่นน้ำมันดิบและหน่วยผลิตของบริษัทฯ มีที่ตั้งซึ่งมีความได้เปรียบเพราะอยู่ใกล้กับท่าเรือน้ำลึกแหลมฉบังที่ศรีราชา จังหวัดชลบุรี และอยู่ห่างไปเพียงประมาณ 120 กิโลเมตรทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ของกรุงเทพฯ ซึ่งเป็นตลาดหลักที่สำคัญของผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมของบริษัทฯ ความได้เปรียบของที่ตั้งโรงกลั่นน้ำมันของบริษัทฯ ยังช่วยลดต้นทุนและก่อให้เกิดความคล่องตัวในการจัดส่งผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมของบริษัทฯ โดยผ่านทางท่อส่ง ทางรถบรรทุกและทางเรือ

1.2 ความเป็นมาและพัฒนาการที่สำคัญ

1.2.1 ความเป็นมา

บริษัทฯ เป็นบริษัทมหาชนจำกัดซึ่งจดทะเบียนจัดตั้งและมีภูมิลำเนาอยู่ในประเทศไทย บริษัทฯ จดทะเบียนจัดตั้งขึ้นในปี 2508 อย่างไรก็ตาม บริษัทฯ และบริษัทในเครือที่เกี่ยวข้อง ประกอบธุรกิจในประเทศไทยมาเป็นระยะเวลากว่า 120 ปี บริษัทฯ ได้จดทะเบียนแปรสภาพจากบริษัทเอกชนจำกัดเป็นบริษัทมหาชนจำกัด เมื่อวันที่ 12 มีนาคม 2539 และหุ้นสามัญของบริษัทฯ ได้เข้าเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยตั้งแต่วันที่ 6 พฤษภาคม 2551 ปัจจุบันบริษัทเอ็กซอนโมบิล เอเชีย โซลดิ้ง ไพรวเท ลิมิเตด ถือหุ้น ในบริษัทฯ เป็นจำนวนร้อยละ 65.99 ของหุ้นที่จำหน่ายแล้ว ทั้งหมดของบริษัทฯ และกองทุนรวมวายุภักษ์หนึ่ง ซึ่งจัดตั้งขึ้นโดยกระทรวงการคลังในปี 2546 ถือหุ้น ในบริษัทฯ ผ่านบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวมทั้งสิ้น เป็นจำนวนร้อยละ 7.82

โรงกลั่นน้ำมันของบริษัทฯ ได้เริ่มดำเนินงานในปี 2514 และต่อมาบริษัทฯ ได้รับอนุญาตให้ขยายโรงงานและประกอบกิจการโรงงานกลั่นน้ำมันขนาดใช้น้ำมันดิบวันละไม่เกิน 35,000 บาร์เรล ในปี 2528 รัฐบาลได้อนุมัติให้บริษัทฯ เพิ่มกำลังการกลั่นน้ำมันดิบเป็นวันละ 63,000 บาร์เรล จากการปรับปรุงเพิ่มปริมาณการผลิต (debottleneck) หลังจากนั้น ในปี 2534 รัฐบาลได้อนุมัติการเพิ่มกำลังการกลั่นน้ำมันดิบที่ได้รับอนุญาตของโรงกลั่นน้ำมันของบริษัทฯ เป็นวันละ 185,000 บาร์เรล บริษัทฯ ได้ทยอยเพิ่มกำลังการกลั่นน้ำมันดิบของโรงกลั่นน้ำมันของบริษัทฯ ด้วยการปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง จนมีกำลังการกลั่นน้ำมันดิบในปัจจุบันอยู่ที่วันละ 174,000 บาร์เรล

ในปี 2541 บริษัทฯ เริ่มก่อสร้างโรงงานอะโรเมติกส์ ณ พื้นที่โรงกลั่นน้ำมันศรีราชาของบริษัทฯ การก่อสร้างโรงงานอะโรเมติกส์ของบริษัทฯ ได้ดำเนินการแล้วเสร็จในปี 2542 โดยมีกำลังการผลิตพาราไซลีนปีละ 350,000 ตัน นับแต่วันเริ่มดำเนินการ (start-up) การดำเนินงานของโรงงานอะโรเมติกส์ได้ถูกประสานเชื่อมโยงเข้ากับโรงกลั่นน้ำมันแบบครบวงจร ในปี 2547 บริษัทฯ ได้เพิ่มกำลังการผลิตเป็นปีละ 500,000 ตัน โดยโครงการเพิ่มกำลังการผลิตด้วยต้นทุนต่ำ ซึ่งเป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการผลิตพาราไซลีน (paraxylene product) ของบริษัทฯ เอง พร้อมทั้งการเปลี่ยนแปลงหน่วย Powerformer ที่ไม่ได้ใช้งานให้เป็นหน่วยผลิตวัตถุดิบไซลีน (xylene feedstocks) หน่วยผลิตนี้ใช้ปฏิกิริยาทรานส์อัลคิลเลชัน (Transalkylation) เพื่อไปทำการปรับปรุงสารอะโรเมติกส์หนัก (heavy aromatics streams) และสารเบนซีน (benzene) ให้เป็นวัตถุดิบไซลีน โดยมีกำลังการผลิตเทียบเท่าพาราไซลีน (paraxylene equivalent) ประมาณปีละ 120,000 ตัน

หน่วยผลิตสารทำละลาย (solvent production unit) ซึ่งบริษัทฯ ได้รับโอนมาจาก บริษัท เอ็กซอนโมบิลเคมี (ประเทศไทย) จำกัด ในวันที่ 1 กันยายน 2550 ได้เริ่มต้นการดำเนินงานในปี 2533 มีกำลังการผลิตปีละ 30,000 ตัน และสืบเนื่องจากการปรับปรุงปริมาณกระบวนการผลิต (debottleneck) หลายครั้ง ส่งผลให้ในปัจจุบันหน่วยผลิตสารทำละลายนี้มีกำลังการผลิตปีละ 50,000 ตัน โดยหน่วยผลิตดังกล่าวได้ถูกประสานเชื่อมโยงเข้ากับโรงกลั่นน้ำมันของบริษัทฯ ด้วยเช่นกัน

นอกจากนี้ภายในปี 2554 บริษัทฯ ยังสามารถก่อสร้างโครงการปรับปรุงคุณภาพน้ำมันซึ่งเป็นการลงทุนใหญ่เป็นอันดับสอง เท่าที่เคยลงทุนมาเสร็จสิ้นลง และสามารถเริ่มกระบวนการผลิตน้ำมันดีเซลและเบนซินที่มีกำมะถันต่ำตามมาตรฐานยูโร 4 โดยบริษัทฯ ได้ก่อสร้างโครงการเสร็จสิ้นก่อนกำหนดตามกฎหมายและในวงเงินที่ต่ำกว่างบประมาณ 13,000,000,000 บาท

บริษัทฯ มีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาเครือข่ายสถานีบริการและการบริการลูกค้าอย่างต่อเนื่อง ในปี 2559 บริษัทฯ เปลี่ยนสถานีบริการน้ำมันที่ดำเนินงานโดยบริษัทไทย ซี-เซินเตอร์ จำกัด ทั้งหมดมาเป็นสถานีบริการน้ำมันที่ดำเนินงานโดยผู้ดำเนินการ การเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินงานช่วยเพิ่มประสิทธิภาพด้านต้นทุนและความคล่องตัวในการบริหารจัดการสถานีบริการน้ำมัน การเปลี่ยนแปลงนี้สะท้อนถึงความพยายามเพื่อสร้างผลตอบแทนสูงสุดโดยการดำเนินโครงการพัฒนาปรับปรุงที่จะก่อให้เกิดโอกาสทางธุรกิจโดยที่ยังคงรักษาริชาตในการลงทุนและการใช้จ่าย

1.2.2 พัฒนาการที่สำคัญ

พัฒนาการที่สำคัญที่ผ่านมาของบริษัทฯ สามารถสรุปโดยสังเขปได้ดังนี้

- ปี 2535** - กระทรวงการคลังเข้าถือหุ้นในบริษัทฯ ด้วยสัดส่วนร้อยละ 12.5 ในวันที่ 2 มีนาคม 2535
- ปี 2539** - บริษัทฯ ได้จดทะเบียนแปรสภาพจากบริษัทเอกชนจำกัดเป็นบริษัทมหาชนจำกัด โดยใช้ชื่อว่า "บริษัท เอสโซ่ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)" เมื่อวันที่ 12 มีนาคม 2539
- บริษัทฯ ได้ก่อสร้างหน่วยผลิตยางมะตอยน้ำ ในบริเวณคลังศรีราชาแล้วเสร็จสมบูรณ์ในเดือนพฤษภาคม
- ปี 2540** - บริษัทฯ ได้รับผลกระทบจากวิกฤตการณ์ทางการเงินในเอเชียในช่วงปี 2540 และปัจจัยสภาวะแวดล้อมที่ไม่เอื้อประโยชน์ต่ออุตสาหกรรมเช่นเดียวกับผู้ประกอบการโรงกลั่นน้ำมันรายอื่นๆ ในประเทศไทย ทั้งนี้ ภายหลังจากที่รัฐบาลได้ประกาศเปลี่ยนระบบเงินตราต่างประเทศเป็นแบบลอยตัว บริษัทฯ มีผลขาดทุนที่รับรู้แล้วและยังไม่ได้รับรู้จากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศสำหรับหนี้สินในสกุลดอลลาร์สหรัฐ จากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวเป็นจำนวน 15,500 ล้านบาท
- ในวันที่ 3 พฤศจิกายน 2540 คลังศรีราชาได้รับใบรับรองมาตรฐานระบบบริหารงานคุณภาพ ISO 9002 ในด้านกระบวนการผลิต การติดตั้งและบริการผลิตภัณฑ์ยางมะตอยจากสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (สมอ)
- ปี 2541** - วันที่ 24 มีนาคม 2541 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานตราครุฑแก่บริษัทฯ ให้เป็นบริษัทที่ดำเนินธุรกิจปิโตรเลียมในประเทศไทยโดยได้รับพระบรมราชานุญาต
- บริษัทฯ เริ่มการก่อสร้างโรงงานอะโรเมติกส์ขึ้นในบริเวณโรงกลั่นน้ำมันเอสโซ่ศรีราชา
- ปี 2542** - ในระหว่างปี 2542 ถึงปี 2544 บริษัทฯ จึงได้ออกตั๋วสัญญาใช้เงินที่จ่ายดอกเบี้ยครั้งเดียวเมื่อครบกำหนด (zero coupon bonds) ซึ่งครบกำหนดในช่วงเวลาระหว่างปี 2552 ถึงปี 2555 ให้แก่บริษัทอื่นในเครือเอ็กซอน โมบิล คอร์ปอเรชั่น โดยมีวัตถุประสงค์ในการนำเงินที่ได้รับนั้นไปชำระคืนหนี้เดิม และยืดระยะเวลาในการชำระหนี้ของบริษัทฯ ออกไป
- โรงงานอะโรเมติกส์ทดลองเดินเครื่องครั้งแรก และเริ่มการผลิตในเดือนสิงหาคม
- ปี 2543** - ในเดือนธันวาคม 2543 เพื่อเพิ่มสภาพคล่องของบริษัทฯ ทางบริษัทฯ จึงได้เข้าทำสัญญาขายสินทรัพย์และสัญญาเช่าสินทรัพย์กับบริษัท เอ็กซอนโมบิลเคมี (ประเทศไทย) จำกัด โดยบริษัทฯ ได้ขายอุปกรณ์และเครื่องจักรของโรงกลั่นน้ำมันรวมทั้งสินทรัพย์อื่นที่เกี่ยวข้องให้แก่บริษัท เอ็กซอนโมบิลเคมี (ประเทศไทย) จำกัด เป็นจำนวนเงินประมาณ 20,834 ล้านบาท โดยราคาของสินทรัพย์กำหนดด้วยมูลค่าตลาดปัจจุบัน (fair market value) ซึ่งประเมินโดยผู้ประเมินสินทรัพย์อิสระ และในวันเดียวกันนั้น บริษัทฯ ได้เช่าอุปกรณ์และสินทรัพย์ต่าง ๆ เหล่านั้นกลับคืนภายใต้เงื่อนไขของสัญญาเช่าสินทรัพย์เป็นระยะเวลา 12 ปี โดยบริษัทฯ ได้บันทึกเป็นสัญญาเช่าทางการเงิน
- ปี 2544** - บริษัทฯ ได้รวมกิจการกับสิทธิและประโยชน์ของบริษัท โมบิลออยส์ไทยแลนด์ จำกัด ในการดำเนินธุรกิจภายใต้ชื่อของบริษัทฯ
- ปี 2547** - บริษัทฯ ได้เพิ่มขีดความสามารถในการผลิตวัตถุดิบไซลีน (xylene feedstock) ของบริษัทฯ ด้วยการแปลงหน่วย Powerformer ที่ไม่ได้ใช้งานให้เป็นหน่วยผลิตวัตถุดิบพาราไซลีน หน่วยผลิตนี้ใช้ปฏิกิริยาทรานส์อัลคิลเลชัน (Transalkylation) เพื่อไปทำการปรับปรุงสารอะโรเมติกส์หนัก (heavy aromatics streams) และสารเบนซีน (benzene) ให้เป็นวัตถุดิบ

ไซลีน โดยมีกำลังการผลิตเทียบเท่าพาราไซลีน (paraxylene equivalent) ประมาณปีละ 120,000 ตัน

- ปี 2550** - บริษัทฯ ได้ดำเนินการปรับโครงสร้างกิจการและโครงสร้างเงินทุนของบริษัทฯ ซึ่งประกอบด้วย (ก) การเพิ่มทุนของบริษัทฯ และการยกเลิกสัญญาเช่าทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับสินทรัพย์โรงกลั่นน้ำมัน เพื่อนำเงินไปชำระหนี้เงินกู้เดิม (ข) การรับโอนกิจการของบริษัท เอ็กซอนโมบิลเคมี (ประเทศไทย) จำกัด เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของบริษัทฯ (ค) การล้างผลขาดทุนสะสม และ (ง) การจัดหาแหล่งเงินทุนใหม่เพื่อนำมาชำระคืนหนี้สินระยะยาวที่มีอยู่เดิม
- ปี 2551** - บริษัทฯ ออกหุ้นสามัญ เพื่อเสนอขายต่อประชาชนเป็นครั้งแรกในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยหุ้นของบริษัทฯ เริ่มมีการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ณ วันที่ 6 พฤษภาคม 2551
- ปี 2553** - กระทรวงการคลังได้จำหน่ายหุ้นของบริษัทฯ เป็นจำนวนร้อยละ 7.33 ให้กองทุนรวมวายุภักษ์หนึ่ง ซึ่งจัดตั้งขึ้นโดยกระทรวงการคลัง ในปี 2546 เมื่อวันที่ 15 กันยายน 2553 โดยมีเงื่อนไขเดียวกับกองทุนหลักทรัพย์เดิมที่กระทรวงการคลังได้จำหน่ายให้กองทุนรวมวายุภักษ์หนึ่ง ซึ่งกระทรวงการคลังสามารถซื้อหลักทรัพย์ดังกล่าวคืนได้เมื่อสิ้นสุดโครงการในปี 2556
- ปี 2554** - บริษัทฯ ได้ดำเนินการปรับปรุงคุณภาพน้ำมัน ณ โรงกลั่นน้ำมันเอสโซ่ศรีราชา เพื่อลดปริมาณกำมะถันและสารเบนซีนในน้ำมันเบนซิน และลดปริมาณกำมะถันในน้ำมันดีเซลเป็นที่เรียบร้อยแล้วในวันที่ 1 มกราคม 2555 ตามมาตรฐานและภายในเวลาที่รัฐบาลกำหนด
- ปี 2557** - บริษัทฯ และบริษัทในเครือที่เกี่ยวข้อง ประกอบธุรกิจในประเทศไทยมาเป็นระยะเวลา 120 ปี
- ปี 2559** - บริษัทฯ ได้ดำเนินโครงการเปลี่ยนสถานีบริการน้ำมันที่ดำเนินการโดยบริษัท ไทย ซี-เอ็นเตอร์ จำกัด (บริษัทย่อยที่บริษัทฯ มีอำนาจควบคุม) มาเป็นสถานีบริการน้ำมันที่ดำเนินงานโดยผู้ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว โดยเมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน 2559 บริษัท ไทย ซี-เอ็นเตอร์ จำกัดได้จดทะเบียนเลิกบริษัทกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้า โดยได้ดำเนินการชำระบัญชีเสร็จสิ้นแล้วและได้จดทะเบียนเสร็จสิ้นการชำระบัญชีต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์เป็นที่เรียบร้อยแล้ว เมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2561
- ปี 2560** - บริษัทฯ ได้ทำสัญญาความร่วมมือทางธุรกิจกับบริษัท เพียวพลังงานไทย จำกัด โดยตกลงจะทำ การเปลี่ยนและปรับปรุงสถานีบริการน้ำมันเพียวให้เป็นสถานีบริการจำหน่ายน้ำมันภายใต้เครื่องหมายการค้าเอสโซ่

1.3 โครงสร้างการถือหุ้นของกลุ่มบริษัท

บริษัทฯ เป็นหนึ่งในบริษัทในเครือของเอ็กซอน โมบิล คอร์ปอเรชั่น โดย บริษัท เอ็กซอนโมบิล เอเชีย โฮลดิ้ง ไพรเวท ลิมิเต็ดถือหุ้นในบริษัทฯ เป็นจำนวนร้อยละ 65.99 และกองทุนรวมวายุภักษ์หนึ่ง ซึ่งจัดตั้งขึ้นโดยกระทรวงการคลังเป็นผู้ถือหุ้นร้อยละ 7.82 และมีผู้ถือหุ้นอื่นในตลาดหลักทรัพย์เป็นผู้ถือหุ้นที่เหลือร้อยละ 25.79 ของหุ้นที่จำหน่ายแล้ว

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทฯ มีบริษัทย่อย 5 บริษัท ได้แก่ บริษัท วิสาหกิจส่งเสริมอุตสาหกรรม จำกัด บริษัท ร่วมพัฒนาอุตสาหกรรม จำกัด บริษัท เพชเชตเตอร์ เอ็นเตอร์ไพรเซส จำกัด และบริษัท โมบิล เอ็นเทอร์ไพรซิส (ประเทศไทย) จำกัด

บริษัท วิสาหกิจส่งเสริมอุตสาหกรรม จำกัด ประกอบกิจการให้เช่าที่ดินแก่บริษัทฯ ภายใต้สัญญาเช่าระยะยาว โดยหุ้นของบริษัท วิสาหกิจส่งเสริมอุตสาหกรรม จำกัด ประกอบด้วยหุ้นสามัญและหุ้นบุริมสิทธิ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 บริษัท วิสาหกิจส่งเสริมอุตสาหกรรม จำกัดมีทุนชำระแล้ว 3,333,400 บาท โดยบริษัทฯ เป็นผู้ถือหุ้นสามัญทั้งหมด ซึ่งคิดเป็นประมาณร้อยละ 30 ของหุ้นที่ออกและจำหน่ายทั้งหมดของบริษัท วิสาหกิจส่งเสริมอุตสาหกรรม จำกัด สำหรับหุ้น ที่เหลือเป็นหุ้นบุริมสิทธิ ซึ่งถือโดยพนักงานของบริษัทฯ และ/หรือบริษัทในเครือของเอ็กซอน โมบิล คอร์ปอเรชั่น และในทางบัญชี บริษัทฯ ได้นำผลการดำเนินงานของบริษัท วิสาหกิจส่งเสริมอุตสาหกรรม จำกัด มารวมไว้ในงบการเงินรวมของบริษัทฯ

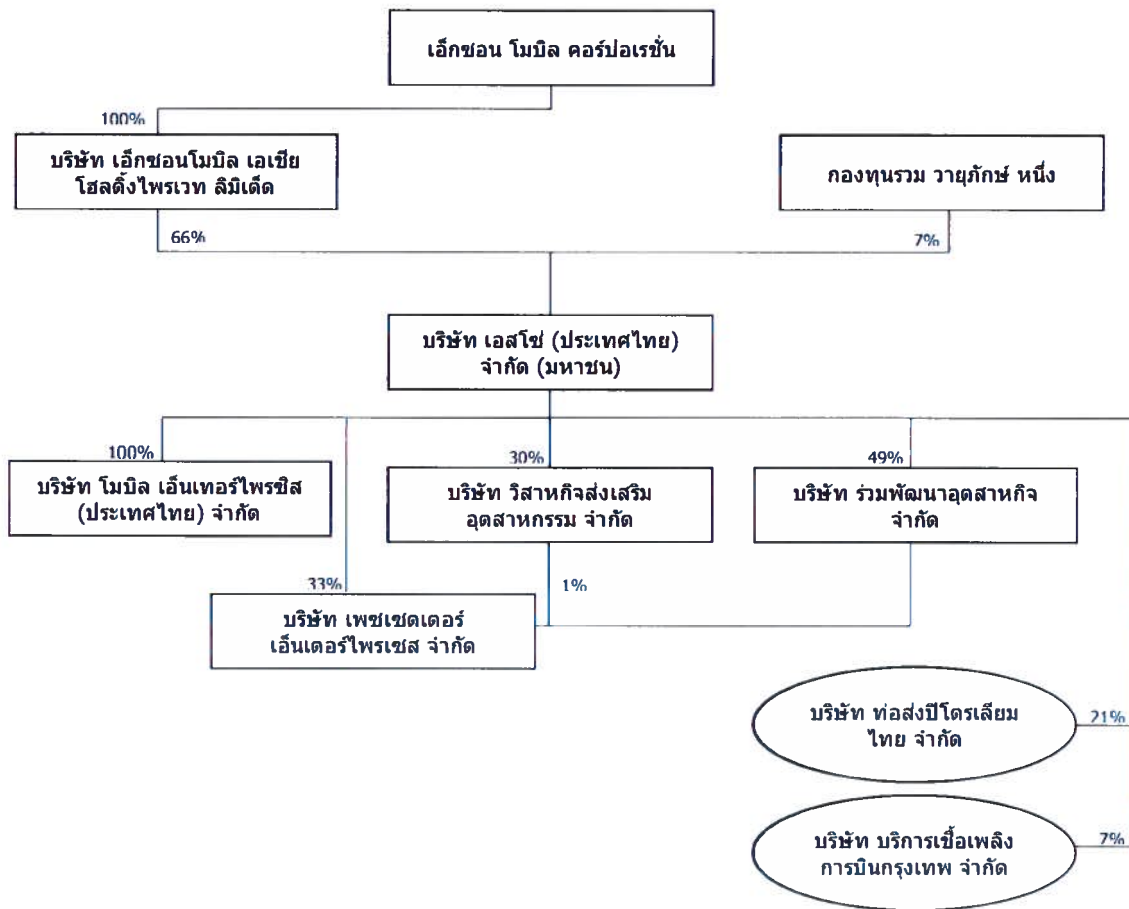
บริษัท ร่วมพัฒนาอุตสาหกรรม จำกัด ประกอบกิจการให้เช่าที่ดินแก่บริษัทฯ ภายใต้สัญญาเช่าระยะยาว โดยหุ้นของบริษัท ร่วมพัฒนาอุตสาหกรรม จำกัด ประกอบด้วยหุ้นสามัญและหุ้นบุริมสิทธิ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 บริษัท ร่วมพัฒนา อุตสาหกรรม จำกัด มีทุนชำระแล้ว 10,000,000 บาท โดยบริษัทฯ เป็นผู้ถือหุ้นสามัญทั้งหมดซึ่งคิดเป็นประมาณร้อยละ 49 ของหุ้นที่ออกและจำหน่ายทั้งหมดของบริษัท ร่วมพัฒนาอุตสาหกรรม จำกัด สำหรับหุ้นที่เหลือเป็นหุ้นบุริมสิทธิซึ่งถือโดยพนักงานของบริษัทฯ และ/หรือบริษัทในเครือของเอ็กซอน โมบิล คอร์ปอเรชั่น และในทางบัญชี บริษัทฯ ได้นำผลการดำเนินงานของบริษัท ร่วมพัฒนาอุตสาหกรรม จำกัด มารวมไว้ในงบการเงินรวมของบริษัทฯ

บริษัท เพชเชตเตอร์ เอ็นเตอร์ไพรเซส จำกัด ประกอบกิจการให้เช่าที่ดินและอาคารสำนักงานแก่บริษัทฯ ภายใต้สัญญาเช่าระยะยาว โดยหุ้นของบริษัท เพชเชตเตอร์ เอ็นเตอร์ไพรเซส จำกัด ประกอบด้วยหุ้นสามัญกลุ่ม ก และหุ้นสามัญกลุ่ม ข โดยบริษัทฯ เป็นผู้ถือหุ้นสามัญกลุ่ม ข จำนวนประมาณร้อยละ 33 ของหุ้นที่ออกและจำหน่ายทั้งหมดของ บริษัท เพชเชตเตอร์ เอ็นเตอร์ไพรเซส จำกัด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 บริษัท เพชเชตเตอร์ เอ็นเตอร์ไพรเซส จำกัด มีทุนชำระแล้ว 10,000,000 บาท และในทางบัญชี บริษัทฯ ได้นำผลการดำเนินงานของบริษัท เพชเชตเตอร์ เอ็นเตอร์ไพรเซส จำกัด มารวมไว้ในงบการเงินรวมของบริษัทฯ

เมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2561บริษัท โมบิล เอ็นเทอร์ไพรซิส (ประเทศไทย) จำกัด ดำเนินธุรกิจให้บริการจำหน่ายและขนส่งผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม แต่อย่างไรก็ดี ในปัจจุบัน บริษัทดังกล่าวยังไม่ได้ประกอบธุรกิจ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 บริษัท โมบิล เอ็นเทอร์ไพรซิส (ประเทศไทย) จำกัด มีทุนชำระแล้ว 3,333,000 บาท

นอกจากนี้บริษัทฯ ได้ถือหุ้นในบริษัท ท่อส่งปิโตรเลียมไทย จำกัด และ บริษัทเชื้อเพลิงการบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) โดยบริษัท ท่อส่งปิโตรเลียมไทย จำกัด เป็นบริษัทร่วม (Associate) ระหว่างบริษัทฯ และผู้ประกอบกิจการน้ำมันรายอื่น ๆ เพื่อทำการก่อสร้างและดำเนินการระบบท่อส่งผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม ซึ่งขนส่งผลิตภัณฑ์น้ำมันใส (clean products) จากทั้งโรงกลั่นน้ำมันของบริษัทฯ และโรงกลั่นน้ำมันของ บมจ ไทยออยล์ ในศรีราชาไปยังท่าอากาศยานกรุงเทพ (ดอนเมืองและสุวรรณภูมิ) และคลังน้ำมันในอำเภอสาละลูกา และในจังหวัดสระบุรี และบริษัท เชื้อเพลิงการบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ดำเนินธุรกิจทางด้านการบริหารจัดการจัดเก็บน้ำมันเชื้อเพลิงอากาศยาน และให้บริการเติมน้ำมันเชื้อเพลิงแก่อากาศยาน

แผนภูมิต่อไปนี้แสดงถึงโครงสร้างการถือหุ้นในบริษัทต่าง ๆ ที่บริษัทฯ ถือหุ้นไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

1.4 ความสัมพันธ์กับเอ็กซอน โมบิล คอร์ปอเรชั่น และบริษัทในเครือ

บริษัทฯ ในฐานะหนึ่งในบริษัทในเครือของเอ็กซอน โมบิล คอร์ปอเรชั่น ได้นำแนวทางที่มีความเป็นระเบียบวินัยอย่างสูงของเอ็กซอน โมบิล คอร์ปอเรชั่น มาใช้ในธุรกิจและการดำเนินงาน บริษัทฯ ได้รับการสนับสนุนทางด้านการดำเนินงาน เทคโนโลยีและการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพจากเอ็กซอน โมบิล คอร์ปอเรชั่น บริษัทฯ สามารถใช้ประโยชน์จากความสามารถในการจัดหาน้ำมันดิบทั่วโลกของเอ็กซอน โมบิล คอร์ปอเรชั่น เพื่อการจัดหาน้ำมันดิบอย่างมีประสิทธิภาพทางด้านต้นทุนและมีแหล่งวัตถุดิบที่แน่นอนเพื่อการดำเนินการกลั่นน้ำมันของบริษัทฯ และยังสามารถใช้เครือข่ายข้อมูลการขายผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมและเคมีภัณฑ์ที่มีอยู่ทั่วโลกของเอ็กซอน โมบิล คอร์ปอเรชั่น เพื่อให้ได้ผลประโยชน์สูงสุดในการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของบริษัทฯ และเนื่องจากบริษัทฯ เข้าเป็นคู่สัญญาในสัญญาวิจัยพื้นฐาน (Standard Research Agreement) กับบริษัทในเครือของเอ็กซอน โมบิล คอร์ปอเรชั่น บริษัทฯ จึงมีสิทธิในโครงการวิจัยและพัฒนาที่ดำเนินการโดยบริษัทในเครือของเอ็กซอน โมบิล คอร์ปอเรชั่น และทรัพย์สินทางปัญญาที่เกี่ยวข้อง

บริษัทฯ ได้เข้าทำสัญญากับบริษัทในเครือของเอ็กซอน โมบิล คอร์ปอเรชั่นซึ่งให้การสนับสนุนทางด้านธุรกิจและเทคโนโลยีเพื่อให้มีประสิทธิภาพทางด้านต้นทุน รวมทั้งการบัญชี การบริการลูกค้า งานทรัพยากรบุคคลและบริการสารสนเทศ ฯลฯ

นอกจากนี้ บริษัทฯ ยังได้รับประโยชน์จากการใช้เครื่องหมายการค้า “เอสโซ่” และเครื่องหมายการค้าอื่นๆ ซึ่งได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิจากเอ็กซอน โมบิล คอร์ปอเรชั่น และ/หรือบริษัทในเครือของเอ็กซอน โมบิล คอร์ปอเรชั่น รวมทั้งความช่วยเหลือทางด้านบุคลากรฝ่ายบริหารจัดการและเทคนิค และการสนับสนุนทางด้านธุรกิจจากเอ็กซอน โมบิล คอร์ปอเรชั่นและ/หรือบริษัทในเครือของเอ็กซอน โมบิล คอร์ปอเรชั่น

ด้วยความสัมพันธ์ที่แข็งแกร่งที่มีกับเอ็กซอน โมบิล คอร์ปอเรชั่น และบริษัทในเครือ บริษัทฯ จึงสามารถสรรหาบุคลากรที่มีคุณสมบัติเป็นเลิศ และสามารถพัฒนาความเชี่ยวชาญของพนักงานได้อย่างต่อเนื่อง มีการหมุนเวียนให้พนักงานไปทำงานกับบริษัทต่าง ๆ ในเครือของเอ็กซอน โมบิล คอร์ปอเรชั่น เพื่อให้มีประสบการณ์กว้างไกลยิ่งขึ้น และเพิ่มพูนความเชี่ยวชาญ บริษัทฯ เชื่อว่าการแลกเปลี่ยนพนักงานช่วยให้บริษัทฯ สามารถลงใจและรักษาบุคลากรที่มีความโดดเด่นไว้ได้ อีกทั้งทำให้มั่นใจว่า บริษัทฯ จะสามารถดำรงรักษามาตรฐานขั้นสูงของเอ็กซอน โมบิล คอร์ปอเรชั่นได้

2. ลักษณะการประกอบธุรกิจ

โครงสร้างรายได้

รายได้จากการขาย ประกอบด้วยส่วนธุรกิจการกลั่นน้ำมันและจัดจำหน่ายน้ำมัน (Downstream Segment) และส่วนธุรกิจปิโตรเคมี (Petrochemical Segment) โดยส่วนธุรกิจการกลั่นน้ำมันและจัดจำหน่ายน้ำมัน ประกอบด้วยยอดขายจากผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมของบริษัทฯ ซึ่งรวมถึงน้ำมันสำเร็จรูปชนิดเบนโซ (ประกอบด้วยก๊าซปิโตรเลียมเหลวและน้ำมันเบนซิน) น้ำมันสำเร็จรูปชนิดกึ่งหนักกึ่งเบา (ประกอบด้วยน้ำมันเชื้อเพลิงอากาศยาน น้ำมันก๊าดและน้ำมันดีเซล) และน้ำมันสำเร็จรูปชนิดหนัก (ประกอบด้วยน้ำมันเตาและยางมะตอย) และผลิตภัณฑ์หล่อลื่น ส่วนธุรกิจปิโตรเคมี ประกอบด้วยรายได้จากการขายผลิตภัณฑ์อะโรเมติกส์และเคมีภัณฑ์อื่นๆ ของบริษัทฯ ซึ่งรวมถึงพาราไซลีน สารเบนซินเข้มข้น สารทำละลายและสารพลาสติกไซเซอร์ ทั้งนี้ ราคาขายของบริษัทฯ ได้รวมภาษีสรรพสามิตและเงินส่งเข้ากองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงไว้ด้วย ซึ่งบริษัทฯ มีหน้าที่จัดเก็บและนำส่งต่อให้แก่หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องต่อไป

ตารางดังต่อไปนี้แสดงรายได้จากการขาย สำหรับผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม ผลิตภัณฑ์อะโรเมติกส์และเคมีภัณฑ์อื่นๆ ของบริษัทฯ สำหรับช่วงระยะเวลาที่ระบุ

หน่วย: ล้านบาท ยกเว้นอัตราร้อยละ

	2559		ปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560		2561	
	รายได้จากการขาย	ร้อยละของรายได้จากการขายรวม	รายได้จากการขาย	ร้อยละของรายได้จากการขายรวม	รายได้จากการขาย	ร้อยละของรายได้จากการขายรวม
ส่วนธุรกิจการกลั่นน้ำมันและจัดจำหน่ายน้ำมัน						
น้ำมันสำเร็จรูปชนิดเบนโซ						
ก๊าซปิโตรเลียมเหลว	3,697	2.5	4,604	2.6	4,839	2.4
น้ำมันเบนซิน ⁽¹⁾	43,462	28.8	48,387	27.1	52,302	26.0
รวมน้ำมันสำเร็จรูปชนิดเบนโซ	47,159	31.3	52,991	29.7	57,140	28.4
น้ำมันสำเร็จรูปชนิดกึ่งหนักกึ่งเบา						
น้ำมันเชื้อเพลิงอากาศยาน/น้ำมันก๊าด	9,542	6.3	11,401	6.4	14,701	7.3
น้ำมันดีเซล	70,108	46.4	81,981	45.9	94,390	47.0
รวมน้ำมันสำเร็จรูปชนิดกึ่งหนักกึ่งเบา	79,650	52.7	93,382	52.3	109,092	54.3
น้ำมันสำเร็จรูปชนิดหนัก						
น้ำมันเตา	5,979	4.0	8,056	4.5	9,861	4.9
ยางมะตอย	1,798	1.2	2,103	1.2	2,257	1.1
รวมน้ำมันสำเร็จรูปชนิดหนัก	7,777	5.2	10,159	5.7	12,118	6.0
ผลิตภัณฑ์หล่อลื่นและจารบี						
อื่นๆ ⁽²⁾	3,094	2.0	2,829	1.6	2,950	1.5
รายได้สุทธิจากการบริการ ⁽³⁾	1,752	1.2	5,527	3.1	(9)	0.0
รวมรายได้จากการขายส่วนธุรกิจการกลั่นน้ำมันและจัดจำหน่ายน้ำมัน	140,099	92.8	165,568	92.6	181,981	90.6
ส่วนธุรกิจปิโตรเคมี						
พาราไซลีน	6,568	4.4	7,777	4.4	12,968	6.5
สารเบนซินเข้มข้น	1,215	0.8	1,804	1.0	2,067	1.0
สารทำละลาย	2,030	1.3	2,233	1.2	2,410	1.2
สารพลาสติกไซเซอร์	1,067	0.7	1,283	0.7	1,325	0.7
อื่นๆ ⁽⁴⁾	0	0.0	0	0.0	0	0.0
รายได้สุทธิจากการบริการ	34	0.0	41	0.0	47	0.0
รวมรายได้จากการขายส่วนธุรกิจปิโตรเคมี	10,914	7.2	13,138	7.4	18,817	9.4
รวมรายได้จากการขาย	151,013	100.0	178,706	100.0	200,798	100.0

⁽¹⁾ รายได้จากการขายน้ำมันเบนซินได้รวมรายได้จากการขายแชนพลาและรีฟอร์มเมตไว้ด้วย⁽²⁾ รายได้อื่นๆ รวมรายได้จากการขายน้ำมันดิบซึ่งบริษัทฯ ได้ซื้อมาจากบริษัทในเครือ แต่ได้ขายต่อก่อนที่จะนำเข้าสู่กระบวนการกลั่น และยังรวมถึงสินค้าที่จัดจำหน่ายในร้านสะดวกซื้อ⁽³⁾ รายได้สุทธิจากการบริการ โดยหลักประกอบด้วย ค่าใช้สิทธิจากตัวแทนจำหน่าย ค่าจัดการผลิตภัณฑ์ และค่าเก็บรักษาสินค้าจากลูกค้า ในธุรกิจการมีนที่เป็นส่วนหนึ่งของการขายน้ำมันเชื้อเพลิงอากาศยาน และค่าเช่า⁽⁴⁾ รายได้อื่นๆ โดยหลักแล้วเป็นรายได้จากการขายสารเบนซินเข้มข้น (benzene concentrate) สารทำละลาย (solvents) และสารพลาสติกไซเซอร์ (plasticizers)

2.1 การประกอบธุรกิจของแต่ละสายผลิตภัณฑ์

ผลิตภัณฑ์หลักของบริษัทฯ ได้แก่

1. ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมจากกระบวนการกลั่นแยกส่วน (fractionation) และการกลั่นน้ำมันดิบ ซึ่งประกอบด้วยผลิตภัณฑ์หลักคือ น้ำมันเบนซิน น้ำมันเชื้อเพลิงอากาศยาน/น้ำมันก๊าด น้ำมันดีเซล ก๊าซปิโตรเลียมเหลว น้ำมันเตาและยางมะตอย นอกจากนี้ บริษัทฯ ยังมีการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์หล่อลื่นด้วย
2. ผลิตภัณฑ์อะโรเมติกส์และเคมีภัณฑ์ ซึ่งประกอบด้วยผลิตภัณฑ์หลักคือ พาราไซลีน สารเบนซีนเข้มข้นและสารทำละลาย รวมทั้งสารพลาสติกไซเซอร์ (plasticizers)

2.1.1 ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม

โรงกลั่นน้ำมันของบริษัทฯ สามารถกลั่นน้ำมันดิบประเภทต่างๆ ซึ่งบริษัทฯ จัดหามาจากทั่วโลก รวมถึงตะวันออกกลาง เอเชียตะวันออกไกล สหรัฐอเมริกา และแอฟริกาตะวันตก การเลือกวัตถุดิบและสัดส่วนการผลิตสำหรับผลิตภัณฑ์แต่ละชนิด (product slate) ของบริษัทฯ ณ เวลาใดเวลาหนึ่งจะขึ้นอยู่กับราคาและปริมาณผลิตภัณฑ์ที่ต้องการ บริษัทฯ จะทำการตัดสินใจในเรื่องสัดส่วนการผลิตผลิตภัณฑ์แต่ละชนิดร่วมกับบุคลากรที่รับผิดชอบทางด้านการขายและการตลาดของบริษัทฯ โดยยึดจากการประเมินของบริษัทฯ ถึงความต้องการและประมาณการราคาสำหรับผลิตภัณฑ์ต่างๆ ที่บริษัทฯ สามารถผลิตได้ ซึ่งโดยปกติจะดำเนินการประมาณสามเดือนก่อนหน้าคำสั่งซื้อที่ได้คาดการณ์ไว้

ตารางดังต่อไปนี้แสดงถึงปริมาณการผลิตผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมสำหรับระยะเวลาที่ระบุไว้

หน่วย: พันบาร์เรล ยกเว้นอัตราร้อยละ

	2559		ปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560		2561	
	ปริมาณการผลิต	ร้อยละของปริมาณการผลิตรวม	ปริมาณการผลิต	ร้อยละของปริมาณการผลิตรวม	ปริมาณการผลิต	ร้อยละของปริมาณการผลิตรวม
น้ำมันสำเร็จรูปชนิดเบา						
ก๊าซปิโตรเลียมเหลว	2,565	4.7	2,616	4.7	2,698	4.6
น้ำมันเบนซิน	10,744	19.6	10,716	19.1	11,379	19.4
แก๊สหุงต้ม	1,666	3.0	2,261	4.0	1,801	3.0
รีฟอร์มเมอร์	6,969	12.7	7,198	12.8	7,943	13.4
รวมน้ำมันสำเร็จรูปชนิดเบา	21,944	40.0	22,791	40.6	23,821	40.4
น้ำมันสำเร็จรูปกึ่งหนักกึ่งเบา						
น้ำมันเชื้อเพลิงอากาศยาน/น้ำมันก๊าด	4,519	8.2	4,708	8.4	5,124	8.7
น้ำมันดีเซล	20,052	36.5	20,918	37.3	22,373	37.9
รวมน้ำมันสำเร็จรูปกึ่งหนักกึ่งเบา	24,571	44.7	25,626	45.7	27,497	46.6
น้ำมันสำเร็จรูปชนิดหนัก						
น้ำมันเตา	4,792	8.7	4,372	7.8	4,616	7.8
ยางมะตอย	1,100	2.0	1,005	1.8	954	1.6
รวมน้ำมันสำเร็จรูปชนิดหนัก	5,892	10.7	5,377	9.6	5,570	9.4
อื่นๆ⁽¹⁾	712	1.3	538	1.0	288	0.5
เชื้อเพลิงโรงกลั่น⁽²⁾	1,793	3.3	1,755	3.1	1,907	3.2
รวม	54,912	100.0	56,087	100.0	59,083	100.0

(1) ประกอบด้วยกำมะถัน ไฮโดรเจน และ Low Sulfur Waxy Residue เป็นหลัก

(2) แสดงถึงผลิตภัณฑ์ที่บริษัทฯ ผลิตได้จากโรงกลั่นน้ำมันและนำไปใช้เป็นเชื้อเพลิงในโรงกลั่นน้ำมันของบริษัทฯ

บริษัทฯ จำหน่ายผลิตภัณฑ์หล่อลื่นเพื่อใช้ในยานยนต์ เครื่องจักรและงานอุตสาหกรรมต่างๆ ภายใต้ชื่อการค้าโมบิล และรวมถึงการผลิตภายใต้ชื่อของพันธมิตรทางการค้าด้วย โดยผลิตภัณฑ์หล่อลื่นของบริษัทฯ ได้มาจากการนำเข้า หรือการซื้อจากผู้ผลิตผลิตภัณฑ์หล่อลื่นภายนอกซึ่งนำวัตถุดิบมาผลิตภายในประเทศ ผลิตภัณฑ์จะนำไปจำหน่ายให้แก่ผู้แทนจำหน่ายที่ได้รับอนุญาต รวมทั้งขายโดยตรงให้แก่ลูกค้า

2.1.2 ผลิตภัณฑ์อะโรเมติกส์และเคมีภัณฑ์อื่นๆ

บริษัทฯ ผลิตสารอะโรเมติกส์ในรูปของพาราไซลีนเป็นหลัก รวมทั้งสารเบนซินเข้มข้น นอกจากนี้ บริษัทฯ ยังผลิตสารทำละลายประเภทต่างๆ รวมทั้งจำหน่ายสารพลาสติกไซเซอร์ (plasticizers) ที่ซื้อจากผู้ผลิตซึ่งรับซื้อวัตถุดิบจากบริษัทฯ โดยตารางดังต่อไปนี้แสดงปริมาณการผลิตผลิตภัณฑ์อะโรเมติกส์และเคมีภัณฑ์อื่นๆของบริษัทฯ สำหรับระยะเวลาที่ระบุไว้

หน่วย: พันตัน ยกเว้นอัตราร้อยละ

	ปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559		ปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560		ปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561	
	ปริมาณการผลิต	ร้อยละของปริมาณการผลิตรวม	ปริมาณการผลิต	ร้อยละของปริมาณการผลิตรวม	ปริมาณการผลิต	ร้อยละของปริมาณการผลิตรวม
พาราไซลีน	229	60.4	269	61.8	366	66.2
สารเบนซินเข้มข้น ⁽¹⁾	91	24.0	106	24.4	123	22.2
สารทำละลาย	28	7.4	27	6.2	32	5.8
สารพลาสติกไซเซอร์ ⁽²⁾	31	8.2	33	7.6	32	5.8
รวม	379	100.0	435	100.0	553	100.0

(1) ผลิตภัณฑ์สารเบนซินเข้มข้น (benzene concentrate stream) ซึ่งรวมถึงสารเบนซินเข้มข้น และผลิตภัณฑ์อื่น ไม่รวมผลิตภัณฑ์สารเบนซินเข้มข้น (benzene concentrate stream) ซึ่งบริษัทฯ ใช้ในการผลิตพาราไซลีน

(2) บริษัทฯ ซื้อจากผู้ผลิต

2.1.2.1 พาราไซลีนและสารเบนซินเข้มข้น

โรงงานอะโรเมติกส์ของบริษัทฯ ผลิตสารอะโรเมติกส์ซึ่งอยู่ในรูปของพาราไซลีนเป็นหลัก โดยใช้รีฟอร์มเมต (reformate) มิกซ์ไซลีน (mixed xylene) และไฮโดรเจนเป็นวัตถุดิบ และมีกำลังการผลิตพาราไซลีนปีละ 500,000 ตัน พาราไซลีนเป็นผลิตภัณฑ์อะโรเมติกส์ที่ขายผลิต PTA ซึ่งจะนำไปใช้เป็นวัตถุดิบสำหรับการผลิตแผ่นฟิล์มโพลีเอสเตอร์ บรรจุภัณฑ์เรซิน และผ้าใยสังเคราะห์

ปริมาณการผลิตพาราไซลีนของบริษัทฯ โดยหลักจะถูกกำหนดด้วยปริมาณการสั่งซื้อตามสัญญาที่บริษัทฯ ผูกพันต้องส่งมอบ ความคุ้มค่าของการผลิตและขายพาราไซลีนซึ่งจะขึ้นอยู่กับจำนวนของวัตถุดิบที่ได้จากโรงกลั่นน้ำมันของบริษัทฯ ราคาตลาดของวัตถุดิบจากภายนอกและราคาตลาดของพาราไซลีน ปริมาณการผลิตพาราไซลีนของบริษัทฯ จะถูกนำมาพิจารณาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการกำหนดสัดส่วนน้ำมันดิบ (crude oil slate) และสัดส่วนการผลิตผลิตภัณฑ์แต่ละชนิด (product slate) ของบริษัทฯ โดยใช้โปรแกรมการจำลองประสิทธิภาพสูงสุด (optimization modeling software) ทั้งนี้โรงงานอะโรเมติกส์ของบริษัทฯ จะดำเนินการผลิตที่อัตราเต็มกำลังการผลิต หากกำไรที่คาดหวังจะได้รับ (projected margin) จากการผลิตโดยซื้อวัตถุดิบเพิ่มเติมจากภายนอกมีความคุ้มค่าที่จะทำ

นอกจากนี้ บริษัทฯ ได้จำหน่ายเบนซินคอนเซนเทรต ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ซึ่งเป็นสารเบนซินที่ได้จากหน่วยหกลั่นแยกสารเบนซิน ผสมกับสารเบนซินเดิม เพื่อจำหน่ายทั้งในประเทศและส่งออกไปยังต่างประเทศ

กช

2.1.2.2 สารทำละลาย

หน่วยผลิตสารทำละลาย (solvent production unit) ของบริษัทฯ มีกำลังการผลิตปีละ 50,000 ตัน และผลิตผลิตภัณฑ์ดังต่อไปนี้เป็นหลัก (1) สารทำละลายไฮโดรคาร์บอน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เฮกเซน (hexane) ซึ่งใช้ในการสกัดเมล็ดพืชให้น้ำมันซึ่งบริโภคได้และใช้เป็นสารนำพา (carrier) ในการผลิตผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีเป็นหลัก (2) ตัวทำละลายยาง (rubber solvent) ซึ่งนำไปผลิตกาวยาง และ rubber cement ซึ่งใช้ในการผลิตยางรถยนต์ (3) white spirit ใช้ในอุตสาหกรรมเคลือบสีและพ่นสีเป็นหลัก และ (4) Exxosol D80 ซึ่งมีอยู่ในเคมีภัณฑ์ที่ใช้ในครัวเรือน และอุตสาหกรรม รวมทั้งงานโลหะต่างๆ เป็นหลัก นอกจากนี้ บริษัทฯ ยังได้มีการนำเข้าเพื่อจำหน่ายต่อผลิตภัณฑ์สารทำละลายประเภท high aromatics ซึ่งใช้ในอุตสาหกรรมพ่นสีรถยนต์ และอุตสาหกรรมยาฆ่าแมลง และตัวทำละลายออกซิเจน (oxyfenated solvents) โดยมีเมทิลเอทิลคีโตน (Methyl Ethyl Ketone) ซึ่งใช้เป็นสารยัดติดและหมักพิมพ์เป็นผลิตภัณฑ์หลัก

2.1.2.3 สารพลาสติกไซเซอร์ (Plasticizers)

บริษัทฯ ผลิตและขายสาร phthalate ester plasticizer ซึ่งใช้เป็นวัตถุดิบ เพื่อเพิ่มความยืดหยุ่นของโพลีไวนิลคลอไรด์ บริษัทฯ ซื้อสารพลาสติกไซเซอร์จากผู้ผลิตซึ่งรับซื้อวัตถุดิบจากบริษัทฯ และจัดจำหน่ายสารพลาสติกไซเซอร์ภายใต้ชื่อการค้าเจย์เฟล็กซ์ (Jayflex™) นอกจากนี้ บริษัทฯ ยังได้นำเข้าและทำการตลาดผลิตภัณฑ์พลาสติกไซเซอร์ต่างๆ ด้วย

2.2 การขาย การตลาดและการแข่งขัน

2.2.1 การแข่งขันและข้อได้เปรียบการแข่งขัน

2.2.1.1 การแข่งขัน

อุตสาหกรรมโรงกลั่นน้ำมันในประเทศไทยมีการแข่งขันสูงมาก ปัจจุบันมีโรงกลั่นน้ำมันขนาดใหญ่จำนวนหกแห่งในประเทศไทย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 โรงกลั่นเหล่านี้มีกำลังการกลั่นน้ำมันดิบรวมประมาณวันละ 1,234,000 บาร์เรล โรงกลั่นน้ำมันขนาดใหญ่แห่งอื่นๆ ในประเทศไทย นอกเหนือจากบริษัทฯ คือ บริษัท ไทยออยล์ จำกัด (มหาชน) บริษัท สตาร์ ปิโตรเลียมรีไฟน์นิ่ง จำกัด บริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) บริษัท พีทีที โกลบอล เคมิคอล จำกัด (มหาชน) และ บริษัท ไออาร์พีซี จำกัด (มหาชน)

ผู้ประกอบการในตลาดพาราไซลีนที่สำคัญมีอยู่สามรายได้แก่ บมจ. พีทีที โกลบอล เคมิคอล บริษัท ไทยพาราไซลีน จำกัด และบริษัทฯ ซึ่งการใช้พาราไซลีนในประเทศส่วนใหญ่เป็นไปเพื่อการผลิตกรดเทอริฟทาสิกบิสูลท์ (PTA) ผู้ผลิต PTA ในประเทศไทย คือ บริษัท สยาม มิตรชัย พีทีเอ จำกัด และ บริษัท อินโดรามา เวนเจอร์ส จำกัด (มหาชน)

บริษัทฯ พยายามใช้เงินทุนอย่างมีประสิทธิภาพด้วยการคัดสรรโครงการลงทุน บริษัทฯ สามารถเข้าถึงและขอรับการสนับสนุนจากเครือข่ายทั่วโลกของเอ็กซอน โมบิล คอร์ปอเรชั่นเพื่อการจัดหาวัตถุดิบและการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ ตลอดจนบริการทางวิศวกรรม การดำเนินงาน และวิศวกรรมที่ทันสมัย บริษัทฯ เชื่อว่าปัจจัยต่างๆ อาทิ ที่ตั้งที่มีความได้เปรียบซึ่งอยู่ใกล้กับตลาดสำคัญของผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมในกรุงเทพฯ และการสามารถเข้าถึงเครือข่ายการจัดส่งผลิตภัณฑ์ที่สะดวกและมีประสิทธิภาพ ช่วยให้บริษัทฯ สามารถแข่งขันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ตลาดค้าปลีกน้ำมันเชื้อเพลิงมีการแข่งขันสูงมาก คู่แข่งการค้าปลีกรายสำคัญของ บริษัทฯ ได้แก่ ปตท เชลล์ เซฟรอน (คาลเท็กซ์) พีที และบางจากปิโตรเลียม อย่างไรก็ตาม บริษัทฯ เชื่อว่า เครือข่ายสถานีบริการภายใต้ชื่อการค้าเอสโซ่ และการร่วมมือกับพันธมิตรทางการค้า อย่างเทสโก้ โลตัส เอ็กซ์เพรส แฟมิลีมาร์ท มินิ มิกซ์ เอส มินิมาร์ท แมคโดนัลด์ เบอร์เกอร์คิง เคเอฟซี เดอะฟิชซ่า คอมพานี เบทาโกร บิ๊กกรีน บอร์ช รันยาง 51 (51-Tyreshop) เคอรี่ เอ็กซ์เพรส สตาร์บัคส์ ร้านกาแฟราบิก้า ร้านกาแฟคาเฟ่โอโร และร้านกาแฟแกรนด์คอฟฟีนอย ได้ช่วยเพิ่มรายได้จากการขายน้ำมันเชื้อเพลิงและทำให้ชื่อสถานีบริการมีบริการที่เพียบพร้อมสำหรับลูกค้า

2.2.1.2 ข้อได้เปรียบในการแข่งขัน

บริษัทฯ เชื่อว่า บริษัทฯ มีข้อได้เปรียบในการแข่งขันที่สำคัญดังนี้

(ก) โรงกลั่นน้ำมันแบบซับซ้อนของบริษัทฯ ช่วยให้สามารถเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิตได้

โรงกลั่นน้ำมันแบบซับซ้อนของบริษัทฯ ทำให้บริษัทฯ มีความคล่องตัวอย่างสูงในการเปลี่ยนน้ำมันดิบที่รับเข้ามาเพื่อให้เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าสูงในปริมาณที่มากกว่าด้วยความสามารถในการใช้น้ำมันดิบที่ยากต่อการกลั่นมากกว่าและต้นทุนต่ำกว่า โดยยังสามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้ ในขณะที่บริษัทฯ ก็สามารถเพิ่มผลกำไรได้อย่างเต็มที่ โรงกลั่นน้ำมันของบริษัทฯ ได้รับการออกแบบให้มีอัตราส่วนความสามารถในการกำจัดกำมะถันต่อกำลังการกลั่น (hydro-treating-to-refining ratio) ที่สูง โดยคิดเป็นร้อยละ 89 ซึ่งอัตราส่วนนี้อยู่ในระดับที่ดีเมื่อเปรียบเทียบกับโรงกลั่นน้ำมันแห่งอื่นๆ ในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก โดยเปรียบเทียบจากข้อมูลของ Oil and Gas Journal Worldwide Refining Survey ปี 2558 และทำให้บริษัทฯ มีความคล่องตัวมากขึ้นในการเลือกใช้น้ำมันดิบที่มีกำมะถันสูง และเพิ่มความสามารถในการผลิตน้ำมันดีเซลที่มีกำมะถันต่ำได้มากขึ้นด้วย ซึ่งในปี 2561 ปริมาณกำมะถันเฉลี่ยในน้ำมันดิบที่ใช้ในการผลิตอยู่ที่ร้อยละ 0.56 โดยน้ำหนัก มากกว่าปริมาณกำมะถันเฉลี่ยในน้ำมันดิบที่ใช้ในการผลิตในปี 2560 ซึ่งอยู่ที่ร้อยละ 0.54

(ข) บริษัทฯ ได้รับประโยชน์จากการมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานที่เป็นเงินสดอยู่ในระดับที่ต่ำ

การประกอบธุรกิจของบริษัทฯ มีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานที่เป็นเงินสดที่ค่อนข้างต่ำ เมื่อเปรียบเทียบกับโรงกลั่นน้ำมันแห่งอื่นๆ ในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก ทั้งนี้จากโรงกลั่นน้ำมันจำนวน 71 แห่งในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกที่เข้าร่วมในการสำรวจประจำปี 2559 ซึ่งดำเนินการโดย Solomon Associates ซึ่งจัดทำขึ้นทุกๆ สองปี แม้ในปี 2559 บริษัทฯ มีการขอมบำรุงหลายหน่วยกลั่นตามแผนงานที่วางไว้ บริษัทฯ ก็ยังได้รับการจัดอันดับอยู่ในกลุ่มที่ดีเป็นอันดับสอง (2nd quartile) ของการจัดอันดับที่จัดแบ่งออกเป็นสี่กลุ่มย่อย ในด้านการมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานที่เป็นเงินสดโดยรวม (total cash operating expenses) ทั้งนี้การจัดอันดับโดย Solomon Associates ได้คำนึงถึงแบบและโครงสร้างระบบโรงกลั่นน้ำมันที่แตกต่างกัน เพื่อให้การประเมินและการเปรียบเทียบสะท้อนถึงผลดำเนินงานของโรงกลั่นนั้นๆ อย่างมีนัยสำคัญ

(ค) การดำเนินงานทางด้านการกลั่นน้ำมันดิบ การผลิตอะโรเมติกส์และการตลาดที่มีการเชื่อมโยงกันแบบครบวงจร

บริษัทฯ เป็นผู้ดำเนินงานโรงกลั่นน้ำมันดิบและโรงงานอะโรเมติกส์ที่ครบวงจร รวมทั้งเครือข่ายสถานีบริการน้ำมันค้าปลีกที่มากที่สุดในกลุ่มบริษัทผู้ค้าน้ำมันระหว่างประเทศที่ประกอบธุรกิจในประเทศไทย การดำเนินงานแบบครบวงจรนี้ทำให้บริษัทฯ มีกำไร (margin) ที่สูง โดยบริษัทฯ จะเลือกผลิตผลิตภัณฑ์ที่มีผลตอบแทนสูงกว่าระหว่างกิจการโรงกลั่นน้ำมันและกิจการผลิตอะโรเมติกส์ ทั้งนี้ ด้วยความช่วยเหลือจากโปรแกรมซอฟต์แวร์ที่ทันสมัยซึ่งสามารถช่วยในการกำหนดสัดส่วนการผลิตผลิตภัณฑ์แต่ละชนิดได้อย่างเหมาะสม การดำเนินงานที่ครบวงจรนี้ยังสามารถช่วยลดต้นทุนการดำเนินงานด้วย อันเป็นผลเนื่องมาจากการร่วมกันแบ่งรับต้นทุนคงที่ระหว่างกิจการโรงกลั่นน้ำมันและกิจการผลิต อะโรเมติกส์ นอกจากนี้ บริษัทฯ เชื่อว่าการดำเนินงานทางด้านการตลาดของบริษัทฯ ซึ่งครอบคลุมช่องทางการพาณิชย์ (รวมถึงลูกค้าในกลุ่มอุตสาหกรรม ผู้ค้าส่ง อุตสาหกรรมการบินและการเดินเรือ) การค้าปลีกและการส่งออก ทำให้บริษัทฯ มีความหลากหลายในการจัดจำหน่ายมากกว่า อีกทั้งยังเป็นการเสริมความสามารถของบริษัทฯ ที่จะเลือกผลิตผลิตภัณฑ์ซึ่งให้ผลตอบแทนที่สูงกว่า บริษัทฯ เชื่อว่า การดำเนินงานแบบครบวงจรจะช่วยให้บริษัทฯ สามารถแข่งขันได้ในตลาดที่มีการแข่งขันสูงและมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา

(ง) ความได้เปรียบของสถานที่ตั้ง

โรงกลั่นน้ำมันของบริษัทฯ ตั้งอยู่ใกล้ท่าเรือน้ำลึกแหลมฉบัง ที่ศรีราชา จังหวัดชลบุรี ซึ่งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ของกรุงเทพฯ ซึ่งอยู่ห่างเป็นระยะทางเพียงประมาณ 120 กิโลเมตร โดยที่ตั้งดังกล่าว ทำให้บริษัทฯ ได้รับประโยชน์จากความพร้อมในการเข้าถึงท่าเรือน้ำลึก เครือข่ายถนนและแนวท่อส่งผลิตภัณฑ์ที่สามารถขนส่งได้หลายชนิด (multi-product transmission pipeline) รวมถึงการตั้งอยู่ใกล้กับสถานที่จัดจำหน่ายและศูนย์กลางความต้องการที่สำคัญ ซึ่งเป็นการช่วยลดต้นทุนในการขนส่งและเอื้อประโยชน์หลายประการทางด้านการจัดส่ง และการกระจายผลิตภัณฑ์

ด้วยข้อได้เปรียบของสถานที่ตั้ง บริษัทฯ จึงสามารถรับการส่งมอบน้ำมันดิบได้ทางทุ่นรับน้ำมันดิบแบบหลายจุด (multi-point buoy mooring facilities) ของบริษัทฯ ซึ่งรับเรือบรรทุกน้ำมันดิบได้ถึง 120,000 เดทเวทตัน (dwt) และสำหรับเรือบรรทุกน้ำมันดิบขนาดใหญ่ (very large crude carriers ("VLCC")) จะรับผ่านทางทุ่นรับน้ำมันดิบแบบจุดเดียว (single buoy mooring facilities) ของ บมจ ไทยออยล์ ซึ่งบริษัทฯ เข้าใช้ประโยชน์จากทุ่นรับน้ำมันของ บมจ ไทยออยล์ ตามสัญญาที่มีกับ บมจ. ไทยออยล์

บริษัทฯ มีหน่วยกลั่นน้ำทะเลเป็นน้ำจืดและหน่วยกรองน้ำระบบรีเวิร์ส-ออสโมซิส (desalination and reverse osmosis facilities) ซึ่งมีกำลังการผลิตน้ำรวมชั่วโมงละ 140 ตัน รวมทั้งเครื่องกำเนิดไฟฟ้ากังหันก๊าซสามเครื่อง และหม้อไอน้ำเสริมสองเครื่อง ซึ่งใช้ก๊าซที่ผลิตจากโรงกลั่นน้ำมันและสามารถผลิตไอน้ำได้ชั่วโมงละ 120 ตันเพื่อการดำเนินงาน โรงกลั่นน้ำมันของบริษัทฯ หน่วยกลั่นน้ำทะเลเป็นน้ำจืดและหน่วยกรองน้ำระบบรีเวิร์สออสโมซิส เครื่องกำเนิดพลังงานร่วม และหม้อไอน้ำของ บริษัทฯ สามารถผลิตน้ำจืด รวมทั้งไฟฟ้าและไอน้ำสำหรับใช้ในโรงกลั่นน้ำมันของ บริษัทฯ ได้อย่างเพียงพอ

(จ) กลยุทธ์ในการประกอบธุรกิจ

รูปแบบการดำเนินธุรกิจของบริษัทฯ เน้นความมีวินัยและประกอบธุรกิจอย่างตรงไปตรงมา โดยคำนึงถึงโอกาสในระยะยาวและเน้นที่การเพิ่มมูลค่าให้แก่ผู้ถือหุ้นในขณะที่มีการบริหารจัดการความเสี่ยงที่เหมาะสมควบคู่ไปด้วย โดยกลยุทธ์สำคัญซึ่งเกี่ยวเนื่องกับรูปแบบการดำเนินธุรกิจของบริษัทฯ ซึ่งสอดคล้องกับกลยุทธ์ของเอ็กซอนโมบิล คอร์ปอเรชั่นทั่วโลก ที่ยังคงถือปฏิบัติต่อไป มีดังนี้

(1) การดำเนินงานด้วยความปลอดภัยและมีสภาพแวดล้อมที่ดี

บริษัทฯ ถือว่าความปลอดภัยเป็นเรื่องที่มีความสำคัญเป็นอันดับแรก บริษัทฯ เชื่อว่าบริษัทฯ มีประวัติด้านความปลอดภัยที่ดีเยี่ยมในประเทศไทย บริษัทฯ มินโยบายที่จะต้องปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบที่มีผลบังคับใช้ทั้งหมดและบริษัทฯ จะรักษาประวัติดีไว้ ความมุ่งมั่นของบริษัทฯ ที่มีต่อความปลอดภัย สุขอนามัยและสิ่งแวดล้อม เป็นการสร้างรากฐานที่ดีสำหรับธุรกิจทุกด้าน

(2) การรักษามาตรฐานขั้นสูง

บริษัทฯ ตระหนักถึงความสำคัญของบรรษัทภิบาล การกำกับดูแลธุรกิจอย่างเคร่งครัด ความซื่อสัตย์สุจริตและมาตรฐานจริยธรรมขั้นสูง มาตรฐานเหล่านี้ได้ถูกนำมาใช้เป็นมาตรฐานในการดำเนินงานของบริษัทฯ ซึ่งพนักงานทุกคนของบริษัทฯ ต้องปฏิบัติ บริษัทฯ เชื่อว่ามาตรการที่บริษัทฯ จะใช้เพื่อให้บรรลุผลลัพธ์ดังกล่าว มีความสำคัญเทียบเท่ากับผลลัพธ์ที่จะได้

(3) การลงทุนอย่างมีวินัย

บริษัทฯ พยายามที่จะแสวงหาโอกาสการลงทุนที่มีคุณภาพ ภายใต้แนวทางที่จะดำเนินการเลือกเฟ้นอย่างมีวินัย โอกาสการลงทุนต่างๆ จะถูกทดสอบภายใต้แบบจำลองผลตอบแทนทางธุรกิจในสถานการณ์ต่างๆ อย่างรอบด้าน เพื่อความยืดหยุ่นต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ภายหลังจากการลงทุน บริษัทฯ จะทำการประเมินโครงการที่สำคัญทั้งหมดอย่างเคร่งครัด ความรู้จะถูกผนวกเข้ากับการวางแผนและออกแบบโครงการในอนาคต เพื่อเพิ่มมูลค่าของสินทรัพย์อย่างสูงสุด

(4) การมุ่งสู่ความเป็นเลิศในการดำเนินงาน

ระบบการบริหารจัดการและวัฒนธรรมองค์กรของบริษัทฯ สะท้อนให้เห็นว่า บริษัทฯ มีความมุ่งมั่นอย่างแน่วแน่ที่จะดำรงรักษาความปลอดภัยในการดำเนินงานและควมมีเอกภาพ บริษัทฯ พยายามที่จะดำเนินธุรกิจตามมาตรฐานอุตสาหกรรมขั้นสูงที่สุดในทุกด้าน

เพื่อที่จะบรรลุเป้าหมายนี้ บริษัทฯ ดำเนินการตามระบบการจัดการต่างๆ ซึ่งได้รับการพิสูจน์แล้วอย่างกว้างขวาง ระบบเหล่านี้ใช้แนวทางการดำเนินการในเชิงรุก (proactive approach) และครอบคลุมการดำเนินงานของบริษัทฯ

ในทุกด้านที่สำคัญ เริ่มตั้งแต่ความปลอดภัย จริยธรรมในการดำเนินธุรกิจ การเงิน การดำเนินและประเมินโครงการ จนถึงการค้ากับดูแลธุรกิจ การรักษาความปลอดภัย สุขอนามัยและสิ่งแวดล้อม และการดำเนินการเพื่อปรับปรุงผลกำไร

บริษัทฯ ใช้ระบบบริหารการปฏิบัติงานให้มีความปลอดภัย (Operations Integrity Management System ("OIMS")) ซึ่งเป็นระบบที่เอ็กซอน โมบิล คอร์ปอเรชั่นได้พัฒนาขึ้นเพื่อที่จะใช้ในการประเมินและปรับปรุงการจัดการความเสี่ยงทางด้านการรักษาความปลอดภัย สุขอนามัยและสิ่งแวดล้อม ระบบนี้ทำให้บริษัทฯ สามารถวัดความก้าวหน้าในงาน และมั่นใจได้ในการบริหารจัดการเพื่อให้บรรลุผลในด้านเหล่านี้

บริษัทฯ พยายามที่จะเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงาน (energy efficiency) อย่างต่อเนื่อง และได้ใช้ระบบการบริหารจัดการพลังงานระดับโลก (Global Energy Management System ("GEMS")) ของเอ็กซอน โมบิล คอร์ปอเรชั่น ซึ่งเน้นที่การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานโดยผ่านระบบที่มีความครอบคลุมและเข้มงวดตามแนวปฏิบัติที่ดีในการดำเนินงาน การบำรุงรักษา การออกแบบและวิธีปฏิบัติที่ดีที่สุดสำหรับการบริหารจัดการทางด้านพลังงาน

บริษัทฯ ได้ใช้โปรแกรม "self-help" ซึ่งเป็นความร่วมมือระหว่างเครือข่ายทั่วโลกของเอ็กซอน โมบิล คอร์ปอเรชั่น เพื่อช่วยในการบ่งชี้ถึงสิ่งที่สามารถปรับปรุงให้ดีขึ้นได้ โดยอ้างอิงจากวิธีปฏิบัติที่ดีซึ่งเป็นสากล (global best practices) โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการกระจายความหลากหลายของวัตถุดิบ โอกาสในการใช้กระบวนการจัดการน้ำมันดิบที่คิดค้นขึ้นใหม่ โอกาสในการเพิ่มเติมประสิทธิภาพ ทางเลือกในการใช้ประโยชน์จากโอกาสทางเศรษฐกิจ และเทคโนโลยีการปรับขยายกระบวนการผลิต (debottleneck) ในหน่วยที่สร้างผลกำไร บริษัทฯ ใช้โปรแกรม "self-help" เพื่อช่วยเพิ่มกำไรของบริษัทฯ โดยแนวทางสำหรับการเพิ่มกำไรของบริษัทฯ รวมถึงการกลั่นน้ำมันดิบที่ยากต่อการกลั่น (challenged crude) การใช้หน่วยแปรสภาพน้ำมันหนักให้เป็นน้ำมันเบาโดยการแปรสภาพโมเลกุล (Fluidized Catalytic Cracking Unit ("FCCU")) อย่างเต็มที่เพื่อเพิ่มอัตราการผลิต การสร้างรายได้จากน้ำมันเชื้อเพลิงสำรองผ่านทางเครือข่ายของเอ็กซอน โมบิล คอร์ปอเรชั่น และการพัฒนาประสิทธิภาพในการใช้พลังงานให้ดียิ่งขึ้น

(5) การสร้างผลประกอบการสูงสุดโดยการประสานเชื่อมโยงหน่วยผลิต

บริษัทฯ เป็นผู้ประกอบการในส่วนธุรกิจการกลั่นน้ำมันและจัดจำหน่ายน้ำมัน ซึ่งรวมถึงธุรกิจค้าปลีกน้ำมัน และธุรกิจอะโรเมติกส์ที่มีการเชื่อมโยงเป็นหนึ่งเดียวกันแบบครบวงจร บริษัทฯ ได้รับประโยชน์จากการประสานเชื่อมโยงกันของหน่วยผลิตแบบครบวงจร (integration) ภายในกิจการของบริษัทฯ โดยการประสานเชื่อมโยงกันทั้งทางด้านกายภาพของหน่วยผลิตต่างๆ และการประสานเชื่อมโยงกันผ่านการเข้าถึงเครือข่ายที่กว้างขวางของผู้เชี่ยวชาญทางด้านเทคนิคของเอ็กซอน โมบิล คอร์ปอเรชั่นและ/หรือบริษัทในเครือ การประสานเชื่อมโยงกันของหน่วยกลั่นน้ำมันดิบและหน่วยผลิต

อะโรเมติกส์นี้เป็นการช่วยเพิ่มประสิทธิภาพทางด้านต้นทุน ด้วยการเลือกใช้วัตถุดิบและการแลกเปลี่ยนผลิตภัณฑ์ให้เป็นไปอย่างเหมาะสมที่สุด

การประสานกันของธุรกิจกลั่นน้ำมัน ธุรกิจค้าปลีกและธุรกิจขายในเชิงพาณิชย์เป็นการเสริมประโยชน์ต่อบริษัทฯ ด้วยเช่นกัน บริษัทฯ จะเน้นความสำคัญกับการนำเสนอผลิตภัณฑ์ให้แก่กลุ่มลูกค้าที่หลากหลาย เพื่อที่จะสร้างมูลค่าสูงสุดสำหรับผลิตภัณฑ์การกลั่นของบริษัทฯ

(6) การเพิ่มประสิทธิภาพและการเข้าถึงเทคโนโลยีผ่านทางความสัมพันธ์ที่มีกับ เอ็กซอน โมบิล คอร์ปอเรชั่น

เพื่อการสร้างผลการดำเนินงานที่ดีเยี่ยมภายในสภาพแวดล้อมของสินค้าโภคภัณฑ์ที่มีลักษณะเป็นวัฏจักร บริษัทฯ ได้พยายามศึกษาและดำเนินการตามแนวทางปฏิบัติที่ดีซึ่งบริษัทฯ เชื่อว่าเป็นประโยชน์ต่อทุกขั้นตอนของวงจรของตลาดสินค้าโภคภัณฑ์ บริษัทฯ ได้มีการปรับปรุงธุรกิจของบริษัทฯ อย่างต่อเนื่อง เพื่อที่จะช่วยให้สามารถระบุถึงข้อมูลและความเสี่ยงที่เป็นจุดวิกฤตได้อย่างทันท่วงที โดยมีการแบ่งปันความรู้ เทคโนโลยีและแนวทางปฏิบัติที่ดีระหว่างกันภายในเครือข่ายของเอ็กซอน โมบิล คอร์ปอเรชั่นทั่วโลก รวมถึงแนวทางการแก้ปัญหาที่เคยเกิดขึ้นในอดีต เพื่อให้สามารถจัดการกับสถานการณ์เฉพาะหน้าต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

บริษัทฯ เชื่อว่า การได้เข้าถึงการวิจัยและพัฒนา เทคโนโลยี และระบบการบริหารจัดการที่เอ็กซอน โมบิล คอร์ปอเรชั่นและ/หรือบริษัทในเครือเป็นเจ้าของ ทำให้บริษัทฯ มีข้อได้เปรียบในการแข่งขัน บริษัทฯ มุ่งที่จะใช้ประโยชน์จากผลงานที่คิดค้นขึ้นใหม่ของเอ็กซอน โมบิล คอร์ปอเรชั่นและ/หรือบริษัทในเครือต่อไป เพื่อเพิ่มอัตราการใช้กำลังการผลิต และอัตราการใช้กำลังการผลิต (utilization rate) ตลอดจนอัตราผลผลิต (throughput) ของบริษัทฯ ทั้งนี้ โดยการปรับปรุงความมีเสถียรภาพ การขจัดข้อจำกัดต่างๆ การกำหนดระยะเวลาที่จำเป็นต้องใช้ในการซ่อมบำรุงใหญ่ และการปรับช่วงระยะเวลาระหว่างการหยุดเดินเครื่องจักร (downtimes) ให้ดีที่สุด การปรับปรุงต่างๆ ของบริษัทฯ ส่วนได้รับการขับเคลื่อนจากการใช้ระบบการบริหารจัดการที่มีวินัย เช่น ระบบ Global Reliability System ของเอ็กซอน โมบิล คอร์ปอเรชั่น และระบบ Molecule Management Program ของเอ็กซอน โมบิล คอร์ปอเรชั่น ซึ่งทำให้บริษัทฯ สามารถลดต้นทุนวัตถุดิบ เพิ่มผลตอบแทนและมูลค่าผลิตภัณฑ์ให้ได้สูงสุด

บริษัทฯ ยังได้ใช้ประโยชน์จากประสบการณ์ค้าปลีกและการวิจัยผู้บริโภคและตลาดที่มีอยู่อย่างหลากหลายของเอ็กซอน โมบิล คอร์ปอเรชั่นและ/หรือบริษัทในเครือ ในการนำเสนอรูปแบบการค้าปลีกแบบใหม่ และผลิตภัณฑ์ที่จะตอบสนองความต้องการและความคาดหวังของลูกค้าอย่างครบถ้วน โดยนำเสนอความสะอาด คุณภาพ และมูลค่า นอกจากนี้ บริษัทฯ พยายามที่จะเพิ่มรายได้จากสินค้าซึ่งไม่ใช่ น้ำมันเชื้อเพลิง และร้านค้าสะดวกซื้อ เพื่อเพิ่มความสามารถในการทำกำไรของสถานบริการน้ำมันของบริษัทฯ ให้สูงสุดด้วย

2.2.2 การขายและการตลาด

บริษัทฯ ทำการตลาดและขายผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมและผลิตภัณฑ์หล่อลื่นโดยผ่านช่องทางสามช่องทาง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับผลิตภัณฑ์ กล่าวคือ ช่องทางพาณิชย์กรรม การค้าปลีก และการส่งออก บริษัทฯ ขายผลิตภัณฑ์ส่งออกโดยส่วนใหญ่ให้แก่บริษัทในเครือเอ็กซอน โมบิล คอร์ปอเรชั่น บริษัทฯ ทำการตลาดผลิตภัณฑ์น้ำมันเชื้อเพลิงค้าปลีกผ่านทางสถานีบริการน้ำมันเอสโซ่ และขายผลิตภัณฑ์หล่อลื่นให้แก่ลูกค้าโดยตรงและผ่านตัวแทนจำหน่าย

2.2.2.1 ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมและผลิตภัณฑ์หล่อลื่น

ตารางดังต่อไปนี้แสดงปริมาณการขายผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม (ซึ่งไม่รวมผลิตภัณฑ์ที่ใช้ต่อการกลั่น) โดยจำแนกตามช่องทางต่างๆ สำหรับระยะเวลาที่ระบุไว้

หน่วย: พันบาร์เรล ยกเว้นอัตราร้อยละ

	ปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559		ปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560		ปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561	
	ปริมาณการขาย	ร้อยละของปริมาณการขายรวม	ปริมาณการขาย	ร้อยละของปริมาณการขายรวม	ปริมาณการขาย	ร้อยละของปริมาณการขายรวม
พาณิชย์กรรม	26,835	54	27,774	53	28,114	53
ค้าปลีก	20,476	40	20,420	40	21,086	40
ส่งออก*	3,071	6	3,773	7	3,709	7
รวมปริมาณการขาย	50,382	100	51,967	100	52,909	100

*ปริมาณการขายที่ขายให้แก่หรือผ่านทาง ExxonMobil Asia Pacific Pte. Ltd.

ตารางดังต่อไปนี้แสดงปริมาณการขายผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมต่างๆ ของบริษัทฯ สำหรับระยะเวลาที่ระบุไว้

หน่วย: พันบาร์เรล ยกเว้นอัตราร้อยละ

	ปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559		ปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560		ปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561	
	ปริมาณการขาย	ร้อยละของปริมาณการขายรวม	ปริมาณการขาย	ร้อยละของปริมาณการขายรวม	ปริมาณการขาย	ร้อยละของปริมาณการขายรวม
น้ำมันสำเร็จรูปชนิดเบน						
ก๊าซปิโตรเลียมเหลว	2,675	5.3	2,713	5.2	2,807	5.3
น้ำมันเบนซิน	12,291	24.4	12,053	23.2	12,666	23.9
แก๊สโซลีน	1,757	3.5	2,605	5.0	2,009	3.8
ดีเซล	0	0	0	0	0	0.0
รวมน้ำมันสำเร็จรูปชนิดเบน	16,723	33.2	17,371	33.4	17,482	33.0
น้ำมันสำเร็จรูปกึ่งหนักกึ่งเบา						
น้ำมันเชื้อเพลิงอากาศยาน/น้ำมันก๊าด	5,158	10.2	5,140	9.9	5,406	10.2
น้ำมันดีเซล	22,210	44.1	23,523	45.3	24,206	45.8
รวมน้ำมันสำเร็จรูปกึ่งหนักกึ่งเบา	27,368	54.3	28,663	55.2	29,612	56.0
น้ำมันสำเร็จรูปชนิดหนัก						
น้ำมันเตา	4,778	9.5	4,648	8.9	4,560	8.6
ยางมะตอย	1,162	2.3	1,033	2.0	990	1.9
รวมน้ำมันสำเร็จรูปชนิดหนัก	5,940	11.8	5,681	10.9	5,550	10.5
ผลิตภัณฑ์หล่อลื่น	234	0.5	190	0.4	195	0.4
อื่นๆ⁽¹⁾	117	0.2	62	0.1	70	0.1
รวม	50,382	100.0	51,967	100.0	52,909	100.0

* อื่นๆ โดยหลักแล้ว รวมถึงกำมะถัน (sulfur) ไฮโดรเจน และแวกซ์ เรสซิดิว ที่มีกำมะถันต่ำ (low sulfur waxy residue)

(ก) พาณิชยกรรม

ช่องทางพาณิชยกรรมนี้ได้แก่ การขายให้แก่ผู้ใช้น้ำมันในอุตสาหกรรม ผู้ค้าส่ง ตลอดจนลูกค้าในอุตสาหกรรมการบินและการเดินเรือ ยอดขายให้แก่ลูกค้าในอุตสาหกรรมและผู้ค้าส่งประกอบด้วยก๊าซปิโตรเลียมเหลว น้ำมันเบนซิน น้ำมันดีเซล น้ำมันเตา ยางมะตอยและผลิตภัณฑ์หล่อลื่นเป็นหลัก บริษัทฯ ขายผลิตภัณฑ์หล่อลื่นเพื่อใช้ในยานยนต์ และงานอุตสาหกรรมต่างๆ ในประเทศไทยเป็นหลัก โดยส่วนใหญ่อยู่ภายใต้ชื่อการค้า โมบิล และ เอสโซ่ และการผลิตภายใต้ชื่อของพันธมิตรทางการค้า ผลิตภัณฑ์ที่ขายให้แก่ลูกค้าในอุตสาหกรรมการบินได้แก่ น้ำมันเตา เป็นหลัก ในขณะที่ผลิตภัณฑ์ที่ขายให้แก่ลูกค้าในอุตสาหกรรมการบินได้แก่ น้ำมันเชื้อเพลิงอากาศยาน โดยเป็นการขายให้แก่สายการบินต่างๆ

ช่องการขายทางพาณิชยกรรมรวมไปถึงการขายผลิตภัณฑ์ของบริษัทไปยังประเทศเพื่อนบ้าน ได้แก่ ประเทศจีน ลาว พม่าและกัมพูชา

บริษัทฯ จะเข้าทำสัญญาซื้อขายผลิตภัณฑ์ระยะสั้นมีกำหนดระยะเวลาไม่เกินสองปีเป็นครั้งคราว อย่างไรก็ตาม บริษัทฯ มิได้มีสัญญาซื้อขายผลิตภัณฑ์ระยะยาวสำหรับผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม หรือผลิตภัณฑ์หล่อลื่น

ยอดจำหน่ายของธุรกิจพาณิชยกรรมคิดเป็นร้อยละ 53 ของปริมาณการขายทั้งหมดในตลาดภายในประเทศและประเทศเพื่อนบ้าน ปริมาณการขายในตลาดในประเทศเพื่อนบ้านเติบโตขึ้นร้อยละ 28 โดยส่วนใหญ่เป็นผลมาจากปริมาณการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ในลุ่มประเทศ CLMV หรือประเทศกัมพูชา ลาว เมียนมา และเวียดนาม ปริมาณการขายของกลุ่มธุรกิจพาณิชยกรรมที่เพิ่มขึ้นช่วยลดปริมาณการส่งออกผลิตภัณฑ์ บริษัทฯ จึงสามารถสร้างผลตอบแทนที่มากขึ้นได้ เพราะการขายผลิตภัณฑ์ในเชิงพาณิชยกรรมมีกำไรมากกว่าการส่งออก

บริษัทฯ ขายผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมที่เหลือซึ่งคิดเป็นร้อยละ 7 ของผลิตภัณฑ์ทั้งหมดให้แก่ลูกค้าพาณิชยกรรมผ่านการส่งออกในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกเป็นหลัก

(ข) การค้าปลีก

บริษัทฯ ดำเนินธุรกิจการค้าปลีกน้ำมันเชื้อเพลิงภายใต้ชื่อการค้าเอสโซ่ ซึ่งเป็นหนึ่งในสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงรายใหญ่หลายรายในประเทศไทย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทฯ มีเครือข่ายสถานีบริการภายใต้ชื่อการค้าเอสโซ่ จำนวน 608 แห่งทั่วประเทศ

บริษัทฯ ทำการขยายเครือข่ายสถานีบริการน้ำมันเพื่อให้ได้ผลตอบแทนสูงสุด โดยที่ยังคงรักษาริษัทในการลงทุนและการใช้จ่าย ด้วยความพยายามที่จะเพิ่มผลตอบแทนสูงสุดให้กับเครือข่ายสถานีบริการน้ำมันเอสโซ่เป็นหลัก หนึ่งในแผนการใช้จ่ายเงินลงทุนอย่างมีประสิทธิภาพคือการให้สถานีบริการน้ำมันดำเนินงานโดยผู้ดำเนินการภายนอก ตั้งแต่ปี 2559 สถานีบริการน้ำมันภายใต้ชื่อการค้าเอสโซ่ ทั้งหมดเป็นสถานีบริการน้ำมันที่ดำเนินการโดยผู้ดำเนินการภายนอก สถานีบริการน้ำมันที่ดำเนินการโดยผู้ดำเนินการภายนอกได้รับอนุญาตให้ใช้ชื่อการค้าเอสโซ่ โดยบริษัทฯ และ/หรือบริษัทในเครือของบริษัทฯ ในประเทศไทยเป็นเจ้าของ หรือมีสิทธิการเช่าในที่ดินซึ่งสถานีบริการน้ำมันบางแห่งตั้งอยู่ โดยผู้ดำเนินการต้องชำระค่าใช้สิทธิรายเดือน ทั้งนี้ผู้ดำเนินการแต่ละรายได้เข้าทำสัญญาให้ใช้สิทธิดำเนินการสถานีบริการซึ่งกำหนดมาตรฐานการดำเนินงานของบริษัทฯ อยู่ด้วย สัญญาให้ใช้สิทธิดำเนินการสถานีบริการเหล่านี้โดยมากแล้วมีระยะเวลาหนึ่งปีถึงห้าปี และอาจต่ออายุสัญญาได้ สถานีบริการน้ำมันที่ดำเนินการโดยผู้ดำเนินการภายนอกยังประกอบด้วยสถานีที่ผู้ดำเนินการเป็นเจ้าของหรือมีสิทธิการเช่าในที่ดินซึ่งสถานีบริการน้ำมันตั้งอยู่ ทั้งนี้ผู้ดำเนินการจะต้องจ่ายค่าใช้สิทธิรายรายเดือนและทำสัญญาซึ่งโดยมากแล้วมีระยะเวลาสิบถึงสิบห้าปี

ตารางดังต่อไปนี้แสดงรายละเอียดของสถานบริการน้ำมันประเภทต่างๆ ณ วันที่ที่ระบุไว้

สถานบริการเอสโซ่	ณ วันที่ 31 ธันวาคม					
	2559		2560		2561	
	จำนวนสถานี	ร้อยละของ จำนวนสถานี ทั้งหมด	จำนวนสถานี	ร้อยละของ จำนวนสถานี ทั้งหมด	จำนวนสถานี	ร้อยละของ จำนวนสถานี ทั้งหมด
ที่บริษัทเป็นเจ้าของหรือ มีสิทธิการเช่าที่ดินเพื่อ ดำเนินการค้า	322	59.4	308	55.7	291	47.9
ที่ผู้ดำเนินการภายนอก เป็นเจ้าของ	220	40.6	245	44.3	317	52.1
รวมสถานบริการน้ำมัน	542	100.0	553	100.0	608	100.0

ผลิตภัณฑ์น้ำมันเชื้อเพลิงค่าปลีกของบริษัทฯ ประกอบด้วยน้ำมันดีเซลและน้ำมันเบนซิน น้ำมันดีเซลซึ่งปัจจุบันมี 2 ชนิด ได้แก่ น้ำมันดีเซล และน้ำมันดีเซลพรีเมียม น้ำมันเบนซินมี 5 ชนิด ได้แก่ น้ำมันเบนซินออกเทน 95 น้ำมันเบนซินพรีเมียมออกเทน 95 น้ำมันแก๊สโซฮอล์ 10 (ออกเทน 95) น้ำมันแก๊สโซฮอล์ 10 (ออกเทน 91) และน้ำมันแก๊สโซฮอล์ 20 น้ำมันดีเซลพรีเมียม ใช้ชื่อทางการค้า ซูพรีมพลัส ดีเซล ได้วางจำหน่ายในปี 2556 และน้ำมันเบนซินพรีเมียมออกเทน 95 ใช้ชื่อทางการค้า ซูพรีมพลัสแก๊สโซฮอล์ 95 ได้วางจำหน่ายในปี 2560

ผลิตภัณฑ์ที่หลากหลายและความน่าเชื่อถือในแบรนด์ของเอสโซ่ เป็นที่สังเกตได้จากคุณภาพของผลิตภัณฑ์ของบริษัทฯ ความมุ่งมั่นและเทคโนโลยีอันทันสมัยของบริษัทฯ มีส่วนช่วยให้บริษัทฯ นำผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ ที่มีคุณภาพสูงออกสู่ตลาด ทำให้แบรนด์เป็นที่รู้จักมากขึ้นและมีความพึงพอใจกับลูกค้าของเรา

ตามข้อมูลที่เคยแพร่โดยกรมธุรกิจพลังงาน กระทรวงพลังงาน ในปี 2561 บริษัทฯ มียอดขายประมาณร้อยละ 12.7 ในประเทศไทยเมื่อพิจารณาจากปริมาณการขายปลีก น้ำมันดีเซลและน้ำมันเบนซิน ผ่านสถานบริการน้ำมัน ส่งผลให้บริษัทฯ เป็นบริษัทจำหน่ายน้ำมันผ่านสถานบริการที่ใหญ่ที่สุดในประเทศ

นอกจากบริษัทฯ พยายามที่จะเพิ่มยอดขายน้ำมันเชื้อเพลิงค่าปลีกที่สถานบริการน้ำมันที่อยู่ภายใต้ชื่อการค้าเอสโซ่ บริษัทฯ ยังแสวงหาวิธีเพิ่มรายได้ที่มีไขจากน้ำมันเชื้อเพลิงผ่านทางกลยุทธ์ต่างๆ ซึ่งรวมถึงกลยุทธ์ดังต่อไปนี้

• โปรแกรมสะสมคะแนน

โปรแกรมสะสมคะแนนสไมล์ส เริ่มต้นโครงการเมื่อ พฤษภาคม 2559 โดยเมื่อตอนสิ้นสุดปี 2561 โครงการมีสมาชิกเป็นจำนวนถึง 2 ล้านสมาชิก ซึ่งเป็นจำนวนที่มากกว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้สำหรับปี 2561 โปรแกรมสะสมคะแนนสไมล์ส เป็นสิทธิพิเศษสำหรับลูกค้าของเอสโซ่เพื่อจะสะสมคะแนนเอสโซ่ สไมล์สโดยเปลี่ยนทุกการจับจ่ายไปเป็นคะแนน เอาไว้แลกส่วนลดและของรางวัลอื่นๆมากมาย โครงการนี้ทำให้ลูกค้าของเรากลับเข้าใช้บริการของเอสโซ่ในอนาคต และทำให้บริษัทเสนอผลประโยชน์ที่เหมาะสมกับลูกค้าแต่ละคน

• พันธมิตรทางการค้า

นอกเหนือจากความสำเร็จในการจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิง บริษัทฯ ยังคงเสริมสร้างรายได้ขึ้นผ่านโครงการพันธมิตรทางธุรกิจที่เข้มแข็ง ด้วยการขยายความร่วมมือกับพันธมิตรทางการค้ารายเดิมอย่างต่อเนื่องและสร้างพันธมิตรทางการค้ารายใหม่ ในปี 2561 บริษัทฯ มี

พันธมิตรทางการค้ารายใหม่ 4 ราย คือ เบทาโกร เคอรี่ เอ็กซ์เพรส ร้านยาง 51 (51-Tyreshop) และสตาร์บัคส์ พันมิตรทางการค้าอื่นๆ มีดังต่อไปนี้

- ธุรกิจอาหารบริการด่วน (Quick Serve Restaurant): แมคโดนัลด์ เคเอฟซี เบอร์กอรี่ คิง เดอะพิชซ่า คอมพานี
- ร้านสะดวกซื้อ: เทสโก้ โลตัส เอ็กซ์เพรส มินิ บิ๊กซี ร้านโลสัน 108 เอส มินิมาร์ท
- ร้านกาแฟ: ราบีกาแฟ คาเฟ่ดีโอโร คอฟฟีนอย
- บริการรถยนต์: บิ๊กวิค แอค บอร์ช ศูนย์ล้างรถวิสาดตด

ในปี 2561 บริษัทมีร้านค้าพันธมิตรในสถานบริการทั้งสิ้น 340 แห่ง เพิ่มขึ้น 33 แห่งจากปีก่อนหน้า

• **เอสโซ่ ไทยแลนด์ ไลน์แอดเค๊าต์**

LINE Connect ให้ความสะดวกสบายกับสมาชิกบัตรเอสโซ่ สไมล์สในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นบริการช่วยเหลือฉุกเฉินเวลารถยนต์มีปัญหาหรือสมาชิกเอสโซ่ สไมล์สสามารถแลกคะแนนสะสมได้ง่ายๆผ่านโทรศัพท์มือถือหรือโปรแกรม ณ สิ้นสุดปี 2561 บริษัทฯ มีผู้ใช้ LINE มากกว่า 6 ล้านคน ที่ได้มาเป็นสมาชิกกับ Esso Thailand LINE Official Account

(ค) การส่งออก

ผลิตภัณฑ์เกือบทั้งหมดของบริษัทฯ ที่ส่งออก ได้ขายให้แก่หรือผ่านทาง ExxonMobil Asia Pacific Pte. Ltd. โดยมีการส่งออกผลิตภัณฑ์น้ำมันเดาเป็นหลัก

2.2.2.2 ผลิตภัณฑ์อะโรเมติกส์และเคมีภัณฑ์อื่นๆ

ผลิตภัณฑ์อะโรเมติกส์และเคมีภัณฑ์อื่นๆ ของบริษัทฯ จำหน่ายในประเทศให้แก่ลูกค้าพาณิชย์กรรม และส่งออก

ตารางดังต่อไปนี้แสดงยอดขายในประเทศและยอดขายส่งออกสำหรับผลิตภัณฑ์อะโรเมติกส์และเคมีภัณฑ์อื่นๆ แยกตามช่องทางการขาย สำหรับระยะเวลาที่ระบุไว้

หน่วย: พันตัน ยกเว้นอัตราร้อยละ

	2559		ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560		2561	
	ยอดขาย	ร้อยละของยอดขายรวม	ยอดขาย	ร้อยละของยอดขายรวม	ยอดขาย	ร้อยละของยอดขายรวม
ในประเทศ	362	81.2	374	77.3	411	67.9
ส่งออก	84	18.8	110	22.7	194	32.1
รวมยอดขาย	446	100.0	484	100.0	605	100.0

ตารางดังต่อไปนี้แสดงยอดขายสำหรับผลิตภัณฑ์อะโรเมติกส์และเคมีภัณฑ์อื่นๆ สำหรับระยะเวลาที่ระบุไว้

หน่วย: พันตัน ยกเว้นอัตราร้อยละ

	2559		ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560		2561	
	ยอดขาย	ร้อยละของ ยอดขายรวม	ยอดขาย	ร้อยละของ ยอดขายรวม	ยอดขาย	ร้อยละของ ยอดขายรวม
พาราไซลีน	238	53.3	266	55.0	371	61.4
สารเบนซีนเข้มข้น	94	21.1	105	21.7	124	20.5
สารฟัลลอล	83	18.6	80	16.5	78	12.8
สารฟัลลอลไดไซโซเมอร์	31	7.0	33	6.8	32	5.3
อื่นๆ	0	0	0	0	0	0.0
รวม	446	100.0	484	100.0	605	100.0

บริษัทฯ ขายพาราไซลีนให้แก่ผู้ผลิต PTA ในประเทศไทยเป็นหลัก เพื่อใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตแผ่นฟิล์มโพลีเอสเตอร์ บรรจุภัณฑ์เรซินและผ้าใยสังเคราะห์ ทั้งนี้ สัดส่วนผลิตภัณฑ์พาราไซลีนที่บริษัทฯ ไม่ได้ขายให้แก่ลูกค้าภายในประเทศ บริษัทฯ สามารถจะขายผ่านช่องทางการส่งออก บริษัทฯ อาจเลือกปรับสัดส่วนของผลิตภัณฑ์ให้เป็นผลิตภัณฑ์ชนิดอื่นที่ตลาดมีความต้องการได้ เช่น น้ำมันเบนซิน เป็นต้น ขึ้นอยู่กับความคุ้มค่าของการผลิตและขายพาราไซลีนซึ่งจะขึ้นอยู่กับจำนวนของวัตถุดิบที่ได้จากโรงกลั่นน้ำมันของบริษัทฯ ราคาตลาดของวัตถุดิบจากภายนอกและราคาตลาดของพาราไซลีน ปริมาณการผลิต พาราไซลีนของบริษัทฯ จะถูกนำมาพิจารณาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการกำหนดสัดส่วนน้ำมันดิบ (crude oil slate) และสัดส่วนการผลิตผลิตภัณฑ์แต่ละชนิด (production slate) ของบริษัทฯ นอกจากนี้ บริษัทฯ ขายผลิตภัณฑ์สารฟัลลอลและสารฟัลลอลไดไซโซเมอร์ทั้งหมดภายในประเทศ

2.2.3 การกำหนดราคาผลิตภัณฑ์

ผลิตภัณฑ์ทั้งหมดของบริษัทฯ มีการกำหนดราคาตามตลาด โดยทั่วไป ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมในประเทศไทยจะถูกกำหนดราคาโดยอ้างอิงกับราคาตลาดจอร์ในประเทศสิงคโปร์ของผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นราคาเฉลี่ยอ้างอิงของ Platt ที่ประเทศสิงคโปร์ (Mean of Platt's Singapore ("MOPS")) ราคา MOPS จะสะท้อนถึงอุปทานและอุปสงค์ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ รวมทั้งระดับราคาน้ำมันดิบ และโดยทั่วไปจะมีการประกาศเป็นรายวันในสกุลดอลลาร์สหรัฐ

ราคาตลาดของผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมในตลาดในประเทศเป็นไปตามกลไกตลาด และเคลื่อนไหวตามราคาน้ำมันดิบที่เสมอกัน ซึ่งอ้างอิงกับราคาหน้าโรงกลั่น (ex-refinery price) ของผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมในตลาดในประเทศของประเทศไทย โดยได้มาจากราคาตลาดจอร์ในประเทศสิงคโปร์ของผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องอ้างอิงตามราคา MOPS บวกค่าใช้จ่ายในการขนส่งผลิตภัณฑ์นั้นๆ จากประเทศสิงคโปร์มายังประเทศไทย เช่น ค่าประกันภัย ค่าระวาง อากาศนำเข้า การสูญเสียมวลน้ำมันอันเกิดจากการขนส่งสินค้าทางทะเล (ocean losses) และการจัดการ โดยอาจมีการบวกส่วนเพิ่มหรือหักส่วนลดสำหรับผลิตภัณฑ์บางอย่างเนื่องจากความแตกต่างในคุณสมบัติที่กำหนด (specifications) ทางด้านคุณภาพของผลิตภัณฑ์ระหว่างประเทศ และสภาพตลาดท้องถิ่นเฉพาะแห่ง ตัวอย่างเช่น ในช่วงที่ตลาดภายในประเทศมีอุปสงค์ส่วนเกิน หรือในช่วงที่ปริมาณของอุปทานในตลาดเอเชียอยู่ในระดับที่สูงซึ่งจะส่งผลให้ปริมาณการส่งออกจากประเทศไทยลดลง ราคาหน้าโรงกลั่นในตลาดในประเทศของประเทศไทยอาจลดลงอย่างมีนัยสำคัญ การส่งออกผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมของบริษัทฯ โดยทั่วไปจะอ้างอิงราคา MOPS และบวกส่วนเพิ่ม (Premium) หรือหักส่วนลดตามสภาพตลาด และการเจรจาต่อรองกับผู้ซื้อ

โดยส่วนใหญ่ ราคาของพาราไซลีนสะท้อนราคาตลาดของพาราไซลีนในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก และได้รับผลกระทบจากระดับอุปทานและอุปสงค์ นอกจากนี้ ราคาของพาราไซลีนยังได้รับผลกระทบจากการคาดการณ์กำลังการผลิตในอนาคต ราคาผลิตภัณฑ์อะโรเมติกส์ของบริษัทฯ มีการเจรจาต่อรองกับลูกค้าของบริษัทฯ และโดยทั่วไปจะสะท้อนราคาตลาดของพาราไซลีนในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก

2.3 การจัดหาผลิตภัณฑ์

2.3.1 หน่วยผลิตและกระบวนการผลิต

2.3.1.1 หน่วยผลิต

หน่วยผลิตของบริษัทฯ ตั้งอยู่ใกล้กับท่าเรือน้ำลึกแหลมฉบัง ที่ศรีราชา จังหวัดชลบุรี ประมาณ 120 กิโลเมตรทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ของกรุงเทพฯ โรงกลั่นน้ำมันของบริษัทฯ ประกอบด้วยหน่วยผลิตหลักดังต่อไปนี้

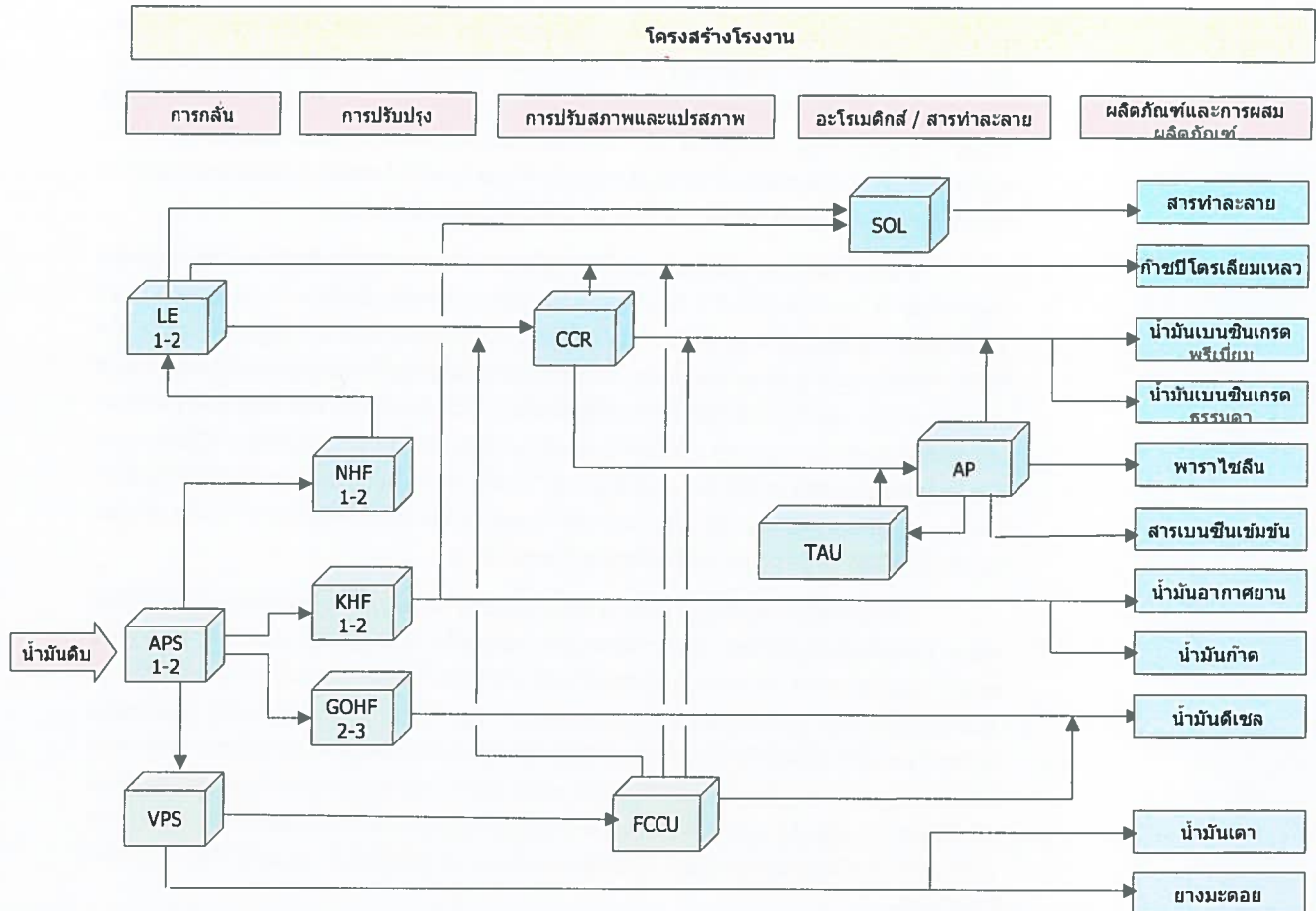
- หอกสันบรรยากาศ (Atmospheric Pipestill ("APS")) จำนวนสองหน่วย ซึ่งทำหน้าที่กลั่นน้ำมันดิบให้เป็นผลิตภัณฑ์ประเภทต่างๆ หน่วย APS 1 มีกำลังการผลิตวันละ 79,000 บาร์เรล และหน่วย APS 2 มีกำลังการผลิตวันละ 95,000 บาร์เรล
- หน่วยเพิ่มออกเทนด้วยตัวเร่งปฏิกิริยา (Continuous Catalytic Regeneration Reformer ("CCR")) จำนวนหนึ่งหน่วย ซึ่งมีกำลังการผลิตวันละ 27,300 บาร์เรล และทำหน้าที่แปรสภาพน้ำมันเชื้อเพลิงออกเทนต่ำให้เป็นน้ำมันเชื้อเพลิงออกเทนสูงสำหรับการผลิตน้ำมันเบนซินไร้สารตะกั่วเกรดต่างๆ หอกสันแยกสารเบนซินถือเป็นส่วนหนึ่งของหน่วยผลิตนี้ เพื่อผลิตน้ำมันเบนซินตามมาตรฐานยูโร 4
- หอกสันสุญญากาศ (Vacuum Pipestill ("VPS")) จำนวนหนึ่งหน่วย ซึ่งมีกำลังการผลิตวันละ 45,000 บาร์เรล และทำหน้าที่ผลิตยางมะตอยจากน้ำมันชนิดหนัก (heavy oil) ซึ่งได้จากหอกสันบรรยากาศ น้ำมันชนิดที่เบากว่าจะถูกส่งไปยังหน่วยแปรสภาพน้ำมันหนักให้เป็นน้ำมันเบาโดยการแปรสภาพโมเลกุล (Fluidized Catalytic Cracking Unit ("FCCU"))
- หน่วยลดกำมะถันสำหรับน้ำมันดีเซล (Gasoil Hydrodesulfurizer Unit ("GOHF")) จำนวนสองหน่วย ซึ่งทำหน้าที่กำจัดกำมะถันในน้ำมันดีเซล เพื่อให้เป็นไปตามข้อกำหนดของรัฐบาล ซึ่งกำหนดไว้ที่ 50 ppm หน่วยเหล่านี้มีกำลังการผลิตรวมวันละ 71,000 บาร์เรล
- หน่วยแปรสภาพน้ำมันหนักให้เป็นน้ำมันเบาโดยการแปรสภาพโมเลกุล (Fluidized Catalytic Cracking Unit ("FCCU")) ซึ่งทำหน้าที่แปรสภาพน้ำมันเตาให้เป็นน้ำมันดีเซลและน้ำมันเบนซินที่เบากว่า หน่วยนี้มีกำลังการผลิตวันละ 42,700 บาร์เรล
- โรงงานอะโรเมติกส์ของบริษัทฯ มีกำลังการผลิตพาราไซลีนปีละ 500,000 ตัน โดยเชื่อมโยงกระบวนการผลิตเข้ากับโรงกลั่นน้ำมันของบริษัทฯ แบบครบวงจร โรงงานอะโรเมติกส์ของบริษัทฯ ได้รวมเทคโนโลยีโอล-กอน (Olgone) ของเอ็กซอน โมบิล คอร์ปอเรชั่นไว้ด้วย ซึ่งเป็นกระบวนการกำจัดสารโอเลฟินส์จากวัตถุดิบรีฟอร์มเมตที่ใช้แทนกระบวนการที่ใช้ดินในการกำจัด (clay treatment process) แบบดั้งเดิม นอกจากนี้ บริษัทฯ ยังใช้กระบวนการ XyMax-2 ของเอ็กซอน โมบิล คอร์ปอเรชั่น ซึ่งทำให้มีการแปรสภาพไซลีนในรูปแบบอื่นๆ เป็นพาราไซลีนซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์สุดท้ายได้
- หน่วยทรานส์อัลคิลเลชัน (Transalkylation) ซึ่งรวมเทคโนโลยี ทรานพลัส (TransPlus) และกระบวนการเฉพาะของเอ็กซอน โมบิล คอร์ปอเรชั่น เพื่อการเพิ่มผลผลิตพาราไซลีน โดยกระบวนการเฉพาะนี้ทำให้บริษัทฯ มีความยืดหยุ่นในด้านวัตถุดิบและการคัดเลือกผลิตภัณฑ์

สูงขึ้น โดยการแปรสภาพสารอะโรเมติกส์หนักและโทลูอิน/สารเบนซีนให้เป็นมิกซ์ไฮลีนซึ่งมีมูลค่าสูงกว่าได้อย่างมีประสิทธิภาพด้วยต้นทุนที่ต่ำ ภายหลังจากนั้น มิกซ์ไฮลีนดังกล่าวจะถูกนำไปผลิตพาราไซลีน

- หน่วยผลิตสารทำละลายของบริษัทฯ ซึ่งเชื่อมโยงกระบวนการผลิตเข้ากับโรงกลั่นน้ำมัน ประกอบด้วยหอกลั่นแยกและเครื่องปฏิกรณ์ (reactor) เป็นหลัก เพื่อทำการเติมไฮโดรเจน (hydrogenate) ให้กับวัตถุดิบภายหลังจากการกลั่นแยก

แผนภูมิดังต่อไปนี้แสดงกระบวนการกลั่นปิโตรเลียมและการเชื่อมโยงกระบวนการผลิตของโรงงานอะโรเมติกส์ เข้ากับโรงกลั่นน้ำมัน

APS	หอกกลั่นบรรยากาศ (Atmospheric Pepestill)	CCR	หน่วยเพิ่มออกเทนด้วยตัวเร่งปฏิกิริยา (Continuous Catalytic Regeneration Reformer)
LE	หน่วย Light End	FCCU	หน่วยแปรสภาพน้ำมันหนักให้เป็นน้ำมันเบาโดยการแปรสภาพโมเลกุล (Fluidized Catalytic Cracking Unit)
KHF	หน่วย Kerosene Hydrofiner	AP	โรงงานอะโรเมติกส์ (Aromatics Plant)
GOHF	หน่วย Gas Oil Hydrofiner	TAU	หน่วยทรานส์อัลคิเลชัน (Transalkylation)
VPS	หน่วยกลั่นสุญญากาศ (Vacuum Pipestill)	NHF	หน่วย Naphtha hydrofiner
SOL	หน่วยผลิตสารทำละลาย	SCANfiner	หน่วยกำจัดกำมะถันใน Naphtha ที่ผลิตจาก FCCU

[Signature]

2.3.1.2 ภาพรวมของกระบวนการกลั่นน้ำมัน

การทำให้้ำมันดิบมีความร้อนถึงอุณหภูมิในระดับหนึ่งและส่งไปยังหอกลั่นบรรยากาศจะทำให้สามารถแยกน้ำมันดิบออกเป็นส่วนต่างๆ ได้ โดยแต่ละส่วนจะมีจุดเดือดเฉพาะสำหรับส่วนนั้นๆ หอกลั่นแต่ละหน่วยประกอบด้วยหอสูงซึ่งมีถาดปรุ (perforated trays) เป็นชั้นๆ น้ำมันดิบที่ผ่านความร้อนจากเตาเผาจะเข้าไปในส่วนล่างของหอกลั่น น้ำมันเดือดส่วนที่มีน้ำหนักเบากว่าจะลอยขึ้นไปด้านบนของหอกลั่น ในขณะที่น้ำมันเดือดส่วนที่หนักกว่าจะตกลงไปด้านล่าง เมื่อส่วนที่เบากว่าไหลผ่านถาดปรุ อุณหภูมิน้ำมันจะค่อยๆ ลดลงและไอจะเกิดการควบแน่นบนถาด การกลั่นไอน้ำมันที่อุณหภูมิต่างกันจะได้ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมประเภทต่างๆ เช่น ก๊าซปิโตรเลียมเหลว แنفทา น้ำมันก๊าด น้ำมันดีเซลและน้ำมันเตา

น้ำมันชนิดเบาจากส่วนบนของหอกลั่นบรรยากาศจะถูกส่งไปยังหน่วย Naphtha Hydrofiner เพื่อกำจัดกำมะถัน จากนั้นจะไหลไปยังหอต่างๆ ซึ่งเรียกว่า Light End Units ผลิตภัณฑ์ต่างๆ ที่ถูกแยกออกจะประกอบด้วยก๊าซ (gas stream) ซึ่งใช้เป็นเชื้อเพลิงในโรงกลั่นน้ำมัน ก๊าซปิโตรเลียมเหลวและแนฟทา โดยแนฟทาจะถูกแยกต่อไปอีกเป็นแนฟทาเบาและแนฟทาหนัก แนฟทาเบาจะถูกส่งไปยังหน่วยผสมน้ำมันเบนซิน (gasoline-blending unit) แนฟทาหนักซึ่งมีออกเทนต่ำจะถูกส่งไปยังหน่วยเพิ่มออกเทนด้วยตัวเร่งปฏิกิริยา (Continuous Catalytic Regeneration Reformer Unit ("CCR")) เพื่อเพิ่มออกเทนด้วยการปรับสภาพโมเลกุลน้ำมัน น้ำมันนี้ส่วนหนึ่งจะถูกส่งไปยังโรงงานอะโรเมติกส์เพื่อใช้ในการผลิตพาราไซลีน อีกส่วนหนึ่งจะถูกส่งไปใช้ผลิตน้ำมันเบนซินไร้สารตะกั่วเกรดต่างๆ

น้ำมันจากผลผลิตส่วนแรก (first side stream) ของหอกลั่นบรรยากาศจะถูกส่งไปยังหน่วย Kerosene Hydrofiner เพื่อกำจัดกำมะถัน น้ำมันนี้ส่วนใหญ่จะถูกผสมสารเติมแต่งเพื่อผลิตน้ำมันเชื้อเพลิงอากาศยาน และส่วนที่เหลือจะใช้ผลิตน้ำมันก๊าด น้ำมันจากผลผลิตส่วนที่สอง (second side stream) ของหอกลั่นบรรยากาศจะถูกปรับสภาพ (hydrofined) และผสมกับ hydrofined oil จากผลผลิตส่วนที่สาม (third side stream) เพื่อผลิตน้ำมันดีเซล น้ำมันส่วนหนึ่งจากตอนล่างของหอกลั่นบรรยากาศจะถูกส่งไปยังหอกลั่นสุญญากาศเพื่อผลิตยางมะตอยหรือน้ำมันเตา ผลผลิต (side stream) จากหอกลั่นสุญญากาศจะถูกส่งไปยังหน่วยแปรสภาพน้ำมันหนักให้เป็นน้ำมันเบาโดยการแปรสภาพโมเลกุล (Fluidized Catalytic Cracking Unit ("FCCU"))

หน่วยแปรสภาพน้ำมันหนักให้เป็นน้ำมันเบาโดยการแปรสภาพโมเลกุล (Fluidized Catalytic Cracking Unit ("FCCU")) จะทำหน้าที่แปรสภาพน้ำมันจากผลผลิต (side stream) จากหอกลั่นสุญญากาศ (Vacuum Pipestill) ให้เป็นน้ำมันที่เบากว่าด้วยการแปรสภาพโมเลกุลให้เล็กลง ภายหลังจากการแปรสภาพ กระบวนการกลั่นเฉพาะจะถูกใช้เพื่อแยกองค์ประกอบต่างๆ ให้เป็นก๊าซที่ใช้เป็นเชื้อเพลิงในโรงกลั่นน้ำมัน ก๊าซปิโตรเลียมเหลว และแนฟทาซึ่งบางส่วนจะถูกผสมกลับเพื่อนำไปใช้ผลิตน้ำมันเบนซินและบางส่วนจะถูกส่งไปยังหน่วยเพิ่มออกเทนด้วยตัวเร่งปฏิกิริยา (Continuous Catalytic Regeneration Reformer Unit ("CCR")) น้ำมันจากผลผลิต (side stream) ของหอกลั่นจะถูกส่งไปยังหน่วยลดกำมะถันสำหรับน้ำมันดีเซล (Gasoil Hydrofiner) และใช้ในการผลิตน้ำมันดีเซล จากนั้น น้ำมันจากตอนล่างของหอกลั่นจะถูกส่งไปผลิตเป็นน้ำมันเตา

2.3.1.3 การบำรุงรักษาโรงงาน

เช่นเดียวกับโรงกลั่นน้ำมันทุกแห่ง บริษัทฯ จะหยุดโรงกลั่นน้ำมันตามระยะเพื่อการบำรุงรักษาตามกำหนดการและการซ่อมแซมแก้ไขนอกกำหนดการที่วางไว้หรือการซ่อมบำรุงฉุกเฉิน แม้ว่าการหยุดโรงกลั่นน้ำมันเพื่อบำรุงรักษาเป็นการลดอัตราการใช้กำลังการกลั่นของ

โรงกลั่นน้ำมันในระยะสั้น แต่ก็จะเป็นการเพิ่มผลผลิตและคุณภาพ ความปลอดภัยและประสิทธิภาพของโรงกลั่นน้ำมัน การลดโอกาสที่จะต้องหยุดโรงกลั่นน้ำมันนอกกำหนดการที่วางไว้ในอนาคตหรือการลดความขาดบกพร่องที่อาจจะก่อให้เกิดความเสียหายร้ายแรง รวมทั้งเป็นการยืดอายุของโรงกลั่นน้ำมัน

บริษัทฯ สามารถขอรับการสนับสนุนและการบริการให้ความช่วยเหลือในการดำเนินงาน (operational services) จากเอ็กซอน โมบิล คอร์ปอเรชั่น ซึ่งมีสำนักงานวิศวกรรมประจำภูมิภาคที่ตั้งอยู่ในประเทศสิงคโปร์ พร้อมทั้งผู้ให้คำแนะนำปรึกษาด้านวัสดุและอื่นๆ ซึ่งทำหน้าที่ให้การสนับสนุนแก่โรงกลั่นน้ำมันของบริษัทในเครือเอ็กซอน โมบิล คอร์ปอเรชั่นทั้งเก้าแห่งในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก

โดยปกติ การบำรุงรักษาโรงกลั่นน้ำมันและโรงงานอะโรเมติกส์ครั้งใหญ่ตามกำหนดการของบริษัทฯ จะใช้เวลาหลายสัปดาห์ ทั้งนี้ระยะเวลาการซ่อมบำรุงจะมากหรือน้อยนั้น ขึ้นอยู่กับชนิดงานที่เกี่ยวข้องของการซ่อมบำรุงในแต่ละครั้ง ทั้งนี้ บริษัทฯ ได้ทำการบำรุงรักษาครั้งใหญ่ตามการกำหนดการสามครั้งล่าสุดในปี 2541 ปี 2547 และปี 2554 ในช่วงระยะเวลาที่รอบของการหยุดโรงกลั่นน้ำมันเพื่อการบำรุงรักษาครั้งใหญ่ตามกำหนดการ บริษัทฯ ได้วางแผนการบำรุงรักษาย่อยตามกำหนดการเป็นระยะด้วย โดยในระหว่างการบำรุงรักษาเล็กน้อยนี้ จะมีการหยุดโรงงานอะโรเมติกส์และ/หรือส่วนต่างๆ ของโรงกลั่นน้ำมัน เช่น โดยทั่วไป บริษัทฯ จะหยุดหน่วย APS หนึ่งในสองหน่วยทุกระยะสามถึงสี่ปี การมีหน่วย APS สองหน่วยทำให้บริษัทฯ มีความคล่องตัว ในการดำเนินงานโรงกลั่นน้ำมันต่อไปในขณะที่บริษัทฯ ดำเนินการซ่อมบำรุง APS อีกหน่วยหนึ่ง และช่วยลดผลกระทบจากการหยุดโรงงาน

2.3.2 วัตถุดิบและการจัดหา

2.3.2.1 น้ำมันดิบ

วัตถุดิบหลักที่ใช้ในกระบวนการผลิตของโรงกลั่นน้ำมันคือน้ำมันดิบ โรงกลั่นสามารถกลั่นน้ำมันดิบประเภทต่างๆ ซึ่งรวมถึงน้ำมันดิบจากตะวันออกกลาง ตะวันออกไกล ตะวันออกเฉียงใต้ แคลิเนีย อเมริกาและแอฟริกาตะวันตก เนื่องจากโรงกลั่นน้ำมันของบริษัทฯ มีหน่วยเพิ่มคุณค่าผลิตภัณฑ์ (upgrading and conversion unit) บริษัทฯ จึงสามารถใช้น้ำมันดิบชนิดหนักที่มีความหนาแน่นและมีกำมะถันสูง (heavy sour crude) จากตะวันออกกลางในสัดส่วนที่สูงขึ้นได้เพื่อการผลิตผลิตภัณฑ์แต่ละชนิดที่สอดคล้องกับความต้องการของลูกค้า น้ำมันดิบชนิดหนักดังกล่าวมีปริมาณกำมะถันสูงกว่าและต้นทุนต่ำกว่าน้ำมันดิบชนิดเบาที่มีความหนาแน่นน้อย (light sweet crude) นอกจากนี้ จากการใช้เครือข่ายการจัดหาน้ำมันดิบทั่วโลกของเอ็กซอน โมบิล คอร์ปอเรชั่น และ/หรือบริษัทในเครือ และการใช้เทคโนโลยี Molecular Fingerprinting & Modeling ที่ทันสมัย บริษัทฯ สามารถจัดหา คัดเลือกและผสมน้ำมันดิบให้มีคุณสมบัติที่จะช่วยเพิ่มกำไรของบริษัทฯ ให้สูงสุดได้อย่างแม่นยำยิ่งขึ้น บริษัทฯ จะทำการกำหนดสัดส่วนน้ำมันดิบ (crude oil slate) ภายหลังจากที่บริษัทฯ ได้พิจารณากำหนดสัดส่วนการผลิตสำหรับผลิตภัณฑ์แต่ละชนิด (product slate) จากข้อมูลที่ได้รับจากเจ้าหน้าที่ฝ่ายขายและการตลาด โดยอ้างอิงกับการประเมินค่าความต้องการของลูกค้าและประมาณการราคาสำหรับผลิตภัณฑ์ต่างๆ ที่บริษัทฯ สามารถผลิตได้ ซึ่งโดยทั่วไปจะมีขึ้นก่อนหน้าคำสั่งซื้อที่ได้คาดการณ์ไว้ประมาณสามเดือน หลังจากนั้น บริษัทฯ จะใส่ข้อมูลเดิมและข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน รวมทั้งข้อมูลราคาลงในระบบโปรแกรมการปรับเปลี่ยนกระบวนการกลั่นให้ได้ผลกำไรที่ดีที่สุด (optimization modeling software system) ซึ่งจะนำข้อจำกัดการผลิตของบริษัทฯ มารวมพิจารณาด้วยเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับการซื้อน้ำมันดิบที่มีความเหมาะสมที่สุด

บริษัทฯ ทำการจัดหาและซื้อน้ำมันดิบจากหรือผ่านบริษัทในเครือเอ็กซอน โมบิล คอร์ปอเรชั่น ซึ่งโดยปกติ บริษัทฯ ได้รับใบแจ้งหนี้ภายใน 4 วันทำการนับจากวันสิ้นเดือนของเดือนที่ออกใบตราส่งและต้องชำระใบแจ้งหนี้ภายในสิ้นเดือนของเดือนที่ได้รับใบแจ้งหนี้ ทั้งนี้ บริษัทฯ เชื่อว่าสอดคล้องกับวิธีปฏิบัติทางการค้าโดยทั่วไป สำหรับน้ำมันดิบที่จัดหาหรือซื้อจากแหล่งในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก บริษัทฯ จะทำการซื้อจากหรือผ่าน ExxonMobil Asia Pacific Pte. Ltd. ส่วนน้ำมันดิบนำเข้า อื่นๆ บริษัทฯ จะทำการซื้อจากหรือผ่าน ExxonMobil Sales and Supply LLC

ตารางดังต่อไปนี้แสดงปริมาณน้ำมันดิบที่ซื้อ โดยจำแนกตามภูมิภาคของแหล่งที่มา และสัดส่วนการจัดซื้อจากแต่ละภูมิภาคสำหรับระยะเวลาที่ระบุไว้

หน่วย: พันบาร์เรล ยกเว้นอัตราร้อยละ

	2559		ปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560		2561	
	ปริมาณ	ร้อยละของปริมาณรวม	ปริมาณ	ร้อยละของปริมาณรวม	ปริมาณ	ร้อยละของปริมาณรวม
ตะวันออกกลาง ⁽¹⁾	17,361	35.8	10,323	20.7	8,982	17.2
ตะวันออกไกลและตะวันออกเฉียงใต้ ⁽²⁾	24,364	50.3	27,638	55.4	29,014	55.5
แอฟริกาตะวันตกและประเทศอื่นๆ ⁽³⁾	6,759	13.9	11,943	23.9	14,312	27.3
รวม	48,484	100.0	49,904	100.0	52,308	100.0

⁽¹⁾ ซาอุดีอาระเบีย คูเวต สาธารณรัฐอาหรับเอมิเรตส์ กาตาร์ อิรัก เยเมนและโอมาน

⁽²⁾ อินโดนีเซีย เวียดนาม ไทย มาเลเซีย บรูไน จีน ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ ปาปัวนิวกินี และรัสเซีย

⁽³⁾ อียิปต์ กาบอง ซาดี ในจีเรีย ลิเบีย แองโกลา กาบอง เอกวาดอร์ โคลัมเบียและสหรัฐอเมริกา

2.3.2.2 วัดฤดูบโรงกลั่นน้ำมันและวัดฤดูบอื่นๆ

บริษัทฯ ใช้ไฮโดรเจนในหน่วยกำจัดกำมะถันในน้ำมัน โดยใช้ไฮโดรเจนรวม (hydrodesulfurizer unit) เพื่อการกำจัดกำมะถันออกจากผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมโดยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการปรับปรุงคุณภาพ และเพื่อเป็นวัตถุดิบในโรงงานอะโรเมติกส์ บริษัทฯ สามารถผลิตไฮโดรเจนทั้งหมดที่จำเป็นต้องใช้จากโรงกลั่นน้ำมันของบริษัทฯ เอง นอกจากนี้ บริษัทฯ ยังใช้ออกซิเจนและไนโตรเจนในกระบวนการกลั่นน้ำมัน โดยซื้อทั้งออกซิเจนและไนโตรเจนจากผู้ผลิต

2.3.2.3 ตัวเร่งปฏิกิริยา

บริษัทฯ ใช้ตัวเร่งปฏิกิริยาประเภทต่างๆ ในกระบวนการผลิต บริษัทฯ จะประเมินและคัดเลือกประเภทตัวเร่งปฏิกิริยาโดยพิจารณาจากประสิทธิภาพและราคา บริษัทฯ ได้เข้าทำสัญญากับ ExxonMobil Catalyst Technology LLC เพื่อการเช่าตัวเร่งปฏิกิริยาต่างๆ ที่ใช้ในโรงกลั่นน้ำมันและโรงงานอะโรเมติกส์ของบริษัทฯ นอกจากนี้ บริษัทฯ ยังได้เข้าทำสัญญากับ ExxonMobil Catalyst Services Inc. เพื่อการเช่าและ/หรือซื้อตัวเร่งปฏิกิริยาชนิดทองคำขาว (platinum based catalyst) สำหรับใช้ในโรงกลั่นน้ำมันของบริษัทฯ

2.3.2.4 รีฟอร์มเมตและมิกซ์ไฮลีน

รีฟอร์มเมตและมิกซ์ไฮลีนเป็นวัตถุดิบหลักที่ใช้ในโรงงานอะโรเมติกส์ของบริษัทฯ บริษัทฯ จัดหารีฟอร์มเมตจากโรงกลั่นน้ำมันของบริษัทฯ เป็นหลัก แต่บริษัทฯ ก็มีการซื้อจากผู้กลั่นน้ำมันในประเทศรายอื่นๆ และบริษัทในเครือเอ็กซอน โมบิล คอร์ปอเรชั่นในภูมิภาคนี้ด้วย บริษัทฯ ซื้อมิกซ์ไฮลีนที่จำเป็นต้องใช้ทั้งจากในประเทศและต่างประเทศ

2.3.2.5 เอทานอลและน้ำมันปาล์ม

บริษัทฯ ซื้อเอทานอลจากผู้ขายหลายรายในประเทศไทยเพื่อผสมที่คลังน้ำมันสำหรับการผลิตแก๊สโซฮอล์ ส่วนน้ำมันปาล์มซื้อจากบุคคลภายนอกที่เป็นผู้จัดหาในประเทศเพื่อนำไปใช้เป็นวัตถุดิบสำหรับการผลิตไบโอดีเซล

2.3.2.6 วัตถุดิบและสินค้าอื่นๆ

วัตถุดิบแนฟทาชนิดเบาและน้ำมันก๊าดซึ่งใช้ในการผลิตสารทำละลายของบริษัทฯ จัดหาจากโรงกลั่นน้ำมันของบริษัทฯ ทั้งหมด บริษัทฯ ซื้อออกโซแอลกอฮอล์ (oxo-alcohol) สำหรับผลิตสารพลาสติกไฮดรอกซ์จากบริษัทในเครือเอ็กซอน โมบิล คอร์ปอเรชั่น บริษัทฯ เริ่มมีการซื้อผลิตภัณฑ์หล่อลื่นจากผู้ผลิตภายนอก (third party supplier) ผู้ซึ่งทำการผสมผลิตภัณฑ์หล่อลื่นนับตั้งแต่เดือนกันยายน 2550 โดยผู้ผลิตภายนอกยังคงซื้อน้ำมันพื้นฐาน (base stock) และสารเติมแต่งจากบริษัทในเครือเอ็กซอน โมบิล คอร์ปอเรชั่น เพื่อที่จะรักษาคุณภาพของผลิตภัณฑ์

2.3.4 สาธารณูปโภค

2.3.4.1 น้ำ

บริษัทฯ ต้องการน้ำเพื่อนำไปใช้ในการผลิตไอน้ำเพื่อขับเคลื่อนซึ่งเป็นอุปกรณ์ที่สำคัญ นอกจากนี้ บริษัทฯ ยังใช้น้ำในส่วนต่างๆ ของกระบวนการผลิตน้ำมัน บริษัทฯ มีหน่วยกลั่นน้ำทะเลเป็นน้ำกลั่น (desalination plant) สองหน่วย แต่ละหน่วยมีกำลังการผลิตน้ำชั่วโมงละ 60 ตัน และหน่วยกรองน้ำระบบการกรองแบบดัดขมย้อนกลับ (reverse osmosis unit) หนึ่งเครื่อง ซึ่งมีกำลังการผลิตน้ำ 20 ตันต่อชั่วโมง โดยเมื่อหน่วยผลิตน้ำทั้งหมดทำงานร่วมกันแล้ว จะสามารถจัดหา น้ำจืดที่จำเป็นสำหรับการดำเนินงานของหน่วยผลิตของบริษัทฯ ได้ทั้งหมด ในบางพื้นที่ของประเทศไทยซึ่งรวมถึงจังหวัดชลบุรีเคยประสบภาวะแห้งแล้งอย่างรุนแรง เนื่องจากริक्तการขาดแคลนน้ำ หน่วยกลั่นน้ำทะเลเป็นน้ำกลั่นได้ช่วยให้บริษัทฯ สามารถดำเนินงานต่อไปได้ และช่วยลดผลกระทบจากภัยแล้งของบริษัทฯ ด้วย

2.3.4.2 ไฟฟ้า ไอน้ำและก๊าซธรรมชาติ

บริษัทฯ สามารถผลิตกระแสไฟฟ้าและไอน้ำเองโดยใช้เครื่องกำเนิดไฟฟ้าและไอน้ำร่วม (Co-generator) ที่มีอยู่ในบริเวณที่ตั้งโรงกลั่น บริษัทฯ มีเครื่องกำเนิดไฟฟ้ากังหันก๊าซจำนวนสามเครื่อง ซึ่งมีกำลังการผลิตรวม 50 เมกะวัตต์ ประกอบด้วยเครื่องกำเนิดไฟฟ้าซึ่งมีกำลังการผลิต 12.5 เมกะวัตต์จำนวนสองเครื่อง โดยแต่ละเครื่องยังสามารถผลิตไอน้ำได้ 40 ตันต่อชั่วโมง และเครื่องกำเนิดไฟฟ้าซึ่งมีกำลังการผลิต 25 เมกะวัตต์หนึ่งเครื่อง ซึ่งสามารถผลิตไอน้ำได้ 50 ตันต่อชั่วโมง นอกจากนี้ เพื่อการจัดหาไฟฟ้าสำรองเพิ่มเติม บริษัทฯ ยังมีการ

เชื่อมต่อโครงข่ายพลังงานเข้ากับการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย และการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค นอกจากไอน้ำจากเครื่องกำเนิดไฟฟ้าแล้ว บริษัทฯ ยังมีหม้อไอน้ำ (boiler) เสริมอีกสองเครื่อง แต่ละเครื่องสามารถผลิตไอน้ำได้ 20 ตันต่อชั่วโมงเพื่อเพิ่มเสถียรภาพในการจัดหาไอน้ำ เครื่องกำเนิดไฟฟ้ากังหันก๊าซจะใช้ก๊าซธรรมชาติและก๊าซที่กำจัดกำมะถันแล้วจากกระบวนการกลั่นน้ำมันของบริษัทฯ ซึ่งเป็นวิธีการที่มีประสิทธิภาพในการประหยัดพลังงานและลดการปล่อยซัลเฟอร์ไดออกไซด์เข้าสู่บรรยากาศ ในขณะที่หม้อไอน้ำเสริมสองเครื่องใช้น้ำมันเตาและก๊าซเชื้อเพลิงจากกระบวนการกลั่นน้ำมันของบริษัทฯ บริษัทฯ ซื้อก๊าซธรรมชาติจาก บมจ. ปตท. ด้วยเพื่อใช้เป็นเชื้อเพลิงเสริมสำหรับเครื่องกำเนิดไฟฟ้าและไอน้ำรวมภายใต้สัญญาซื้อขายหรือจ่ายเงิน (Take or Pay) ระยะยาว

2.3.5 การลำเลียงและการจัดเก็บ

2.3.5.1 การลำเลียงผลิตภัณฑ์

บริษัทฯ สามารถรับการส่งมอบน้ำมันดิบทางทะเลโดยทางระบบทุ่นรับน้ำมันดิบแบบหลายจุด (multi-buoy mooring system) ขนาด 120,000 dwt ของบริษัทฯ และสามารถรับน้ำมันดิบจากเรือบรรทุกน้ำมันดิบขนาดใหญ่ VLCC ที่ทุ่นผูกเรือนำลิ้งแบบทุ่นเดี่ยวกลางทะเล (single buoy mooring facilities) ของ บมจ. ไทยออยล์ โดยการจัดการร่วมกับ บมจ. ไทยออยล์ น้ำมันดิบเหล่านี้จะถูกส่งต่อไปยังถังเก็บน้ำมันที่โรงกลั่นน้ำมัน โดยทางท่อส่งซึ่งเชื่อมต่อกับโรงกลั่นน้ำมันของบริษัทฯ โดยตรง

ด้วยพื้นที่ที่มีความได้เปรียบของโรงกลั่นน้ำมันที่ศรีราชา ทำให้บริษัทฯ สามารถเข้าถึงเครือข่ายการจัดส่งผลิตภัณฑ์ที่สะดวกและสามารถลำเลียงผลิตภัณฑ์ของบริษัทฯ ได้อย่างประหยัดต้นทุนโดยทางระบบท่อส่งผลิตภัณฑ์รวม (multi-product pipeline) รถบรรทุก รถไฟ และเรือชายฝั่งไปยังกลุ่มอุปสงค์หลักของผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมในประเทศไทย ซึ่งรวมถึงศูนย์ในกรุงเทพฯ และในภูมิภาคอื่นๆ ทั่วประเทศไทย ระบบท่อน้ำมันซึ่งเชื่อมต่อกับโรงกลั่นน้ำมันของบริษัทฯ มีบริษัท ท่อส่งปิโตรเลียม จำกัด เป็นเจ้าของและผู้ดำเนินการ (โดยบริษัทฯ เป็นผู้ถือหุ้นด้วยประมาณร้อยละ 21) และสามารถขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิงอากาศยาน น้ำมันดีเซล น้ำมันเบนซิน

บริษัทฯ ใช้คลังน้ำมันทั้งหมด 8 แห่ง เพื่ออำนวยความสะดวกในการลำเลียงผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมไปทั่วประเทศไทย โดยคลังน้ำมัน 2 แห่งเป็นคลังน้ำมันที่บริษัทฯ เป็นเจ้าของโดยสมบูรณ์ คลังน้ำมันอีก 3 แห่งเป็นคลังน้ำมันที่บริษัทฯ เป็นเจ้าของร่วมกับบริษัทน้ำมันอื่นๆ และคลังน้ำมันอีก 3 แห่งเป็นคลังส่งผ่านน้ำมันภายใต้สัญญาการใช้บริการ (throughput agreement) ที่บริษัทฯ ทำกับบุคคลภายนอก

บริษัทฯ ใช้บริการของบุคคลภายนอกให้ลำเลียงผลิตภัณฑ์จากคลังน้ำมัน น้ำมันเชื้อเพลิงขายปลีกจะถูกลำเลียงจากคลังน้ำมันไปยังสถานีบริการภายใต้ชื่อการค้าเอสโซ่โดยทางทางรถบรรทุก ส่วนก๊าซปิโตรเลียมเหลวและยางมะตอยจะถูกจัดส่งหรือรับมอบโดยลูกค้าด้วยรถบรรทุกจากคลังที่ศรีราชาเท่านั้น ซึ่งตั้งอยู่ติดกับโรงกลั่นน้ำมัน นอกจากนี้ หากมีความจำเป็นท่าเทียบเรือที่โรงกลั่นน้ำมันของบริษัทฯ ยังสามารถอำนวยความสะดวกในการส่งออกก๊าซปิโตรเลียมเหลวจากโรงกลั่นน้ำมันโดยตรง ส่วนผลิตภัณฑ์พาราไซลีนจะถูกจัดส่งจากโรงกลั่นน้ำมันโดยทางเรือชายฝั่ง ในขณะที่สารทำลายจะถูกจัดส่งหรือรับมอบโดยลูกค้าโดยทางรถบรรทุกจากคลังที่ศรีราชาเท่านั้น

2.3.5.2 การจัดเก็บ

หน่วยกลั่นน้ำมันและคลังน้ำมันของบริษัทฯ ที่บริษัทฯ เป็นเจ้าของหรือสามารถเข้าใช้ประโยชน์ มีถังเก็บและสิ่งอำนวยความสะดวกซึ่งทำให้บริษัทฯ สามารถจัดเก็บผลิตภัณฑ์ก่อนการส่งมอบและจัดเก็บวัตถุดิบก่อนนำไปใช้

บริษัทฯ เชื่อว่าคลังน้ำมันของบริษัทฯ มีกำลังการจัดเก็บเพียงพอที่จะสนับสนุนการดำเนินงานปกติ รวมถึงสถานการณ์ที่คาดหมายได้ในกรณีที่บริษัทฯ หรือลูกค้ารายหนึ่ง หรือหลายรายหรือผู้จัดหาวัตถุดิบอาจต้องหยุดโรงงานนอกกำหนดการที่วางไว้เป็นระยะเวลาที่จำกัด อย่างไรก็ตาม ตามกฎระเบียบของประเทศไทย กำหนดให้บริษัทฯ จำเป็นต้องมีการสำรองน้ำมันดิบที่นำเข้ามาจำนวนมากเพื่อผลิตสำหรับจำหน่ายในประเทศในปริมาณเท่ากับร้อยละ 6 ของปริมาณการค้าในแต่ละปี นอกจากนี้ในประกาศดังกล่าวยังกำหนดให้ต้องมีการสำรองน้ำมันสำเร็จรูปด้วย ทั้งนี้ อัตราที่ต้องสำรองดังกล่าวจะขึ้นอยู่กับชนิดของน้ำมันสำเร็จรูปที่ผลิตได้ อาทิเช่น อัตราที่ต้องสำรองของน้ำมันสำเร็จรูปชนิด น้ำมันเบนซิน น้ำมันดีเซล และน้ำมันเตา คือ ร้อยละ 1 ของปริมาณการค้าในแต่ละปี ผลิตภัณฑ์คงคลังของบริษัทฯ อาจเพิ่มขึ้นเป็นครั้งคราว เนื่องจากการหยุดโรงงานนอกกำหนดการที่วางไว้หรือเรื่องอื่นๆ ซึ่งขัดขวางหรือประวิงการรับมอบผลิตภัณฑ์ของลูกค้า รวมทั้งการวางแผนสินค้าคงคลังของบริษัทฯ ก่อนการหยุดโรงงานตามกำหนดการที่วางไว้ และการวางแผนสินค้าคงคลังของลูกค้าเพื่อการผลิตตามแผน

2.3.6 การจัดการความเสี่ยงและความปลอดภัย

บริษัทฯ ใช้ระบบบริหารการปฏิบัติงานให้มีความปลอดภัย (Operations Integrity Management System หรือ OIMS) ซึ่งเป็นแนวทางการปฏิบัติที่เคร่งครัดและเป็นระบบ ระบบนี้เป็นระบบที่เอ็กซ์ซอน โมบิล คอร์ปอเรชั่นได้พัฒนาขึ้นเพื่อใช้เป็นกรอบการทำงานอย่างเคร่งครัดในการบริหารจัดการความเสี่ยงในด้านความปลอดภัย การรักษาความปลอดภัย สุขอนามัยและสิ่งแวดล้อม โดยระบบ OIMS นี้ครอบคลุมแนวทางการปฏิบัติต่างๆ จำนวน 21 เรื่อง ซึ่งรวมถึง การจัดการ ภาวะผู้นำ ความพึงพอใจและรับผิดชอบ การประเมินและบริหาร ความเสี่ยง การออกแบบและก่อสร้างโรงงาน ความปลอดภัยส่วนบุคคล อาชีวอนามัย การปกป้องรักษาสิ่งแวดล้อม การปฏิบัติตามกฎระเบียบ และการประเมินและปรับปรุงความเป็นเอกภาพในการดำเนินงานซึ่งระบบนี้ใช้อยู่ในสถานประกอบการของเอ็กซ์ซอน โมบิล คอร์ปอเรชั่นทั่วโลก จึงทำให้บริษัทฯ สามารถติดตามความก้าวหน้าและมั่นใจถึงการมีความรับผิดชอบในการบริหารจัดการสำหรับผลที่เกิดขึ้นในด้านเหล่านี้ ระบบดังกล่าวทำให้บริษัทฯ มีประวัติด้านความปลอดภัยที่ดีเยี่ยม และสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ความปลอดภัย สวัสดิภาพในการทำงานและสุขภาพที่ดีของพนักงานเป็นพื้นฐานสำคัญสำหรับความสำเร็จของบริษัทฯ บริษัทฯตั้งเป้าหมายไว้ว่าพนักงานทุกคนที่มาทำงานและกลับบ้านต้องมีความปลอดภัย

2.4 สิ่งแวดล้อม

การดำเนินงานของบริษัทฯ อยู่ภายใต้กฎหมายและกฎระเบียบเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่สำคัญหลายฉบับ ซึ่งรวมถึง พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 และ พระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2542 ในปี 2535 ประเทศไทยได้ปรับปรุงกฎหมายและกฎระเบียบเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมอันนำไปให้เข้มงวดยิ่งขึ้น เพื่อที่จะส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืน และคุ้มครองสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติให้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ กฎหมายไทยยังมีบทบัญญัติเฉพาะเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อรัฐบาลและสิทธิของประชาชนในการจัดการและพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กฎหมายและกฎระเบียบสิ่งแวดล้อมได้จำกัดประเภท ปริมาณและความเข้มของสารต่างๆ ที่จะปล่อยออกสู่สภาพแวดล้อมได้ ทั้งนี้ การดำเนินงานของบริษัทฯ ยังคงอยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการผลิต การจัดการ การเก็บรักษา การขนส่ง การกำจัดและการบำบัดผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมและวัสดุสารเจือปนด้วยกฎหมายและกฎระเบียบสิ่งแวดล้อมเหล่านี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการปล่อยอากาศเสียและการปล่อยน้ำออกจากหน่วยผลิตและการดำเนินงานของบริษัทฯ มีผลกระทบต่อธุรกิจของบริษัทฯ ในเกือบทุกด้าน ซึ่งรวมถึงการกลั่นน้ำมัน การผลิตอะโรเมติกส์และเคมีภัณฑ์ และการดำเนินงานสถานีบริการน้ำมัน ค้าปลีก หน่วยงานหลักของรัฐที่กำกับดูแลการดำเนินงานของบริษัทฯ ทางด้านสิ่งแวดล้อมได้แก่ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และกรมควบคุมมลพิษ ซึ่งอยู่ภายใต้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กรมโรงงานอุตสาหกรรม ซึ่งอยู่ภายใต้กระทรวงอุตสาหกรรม และกรมธุรกิจพลังงาน ซึ่งอยู่ภายใต้กระทรวงพลังงาน

บริษัทฯ ได้รับประโยชน์จากระบบการจัดการพลังงานที่ใช้อยู่ในเครือเอ็กซอน โมบิล คอร์ปอเรชั่นและ/หรือบริษัทในเครือ ทั่วโลก (ExxonMobil's Global Energy Management System ("GEMS")) ซึ่งเป็นระบบที่มีความครอบคลุมและเข้มงวดตามแนวปฏิบัติที่ดีในการดำเนินงาน การบำรุงรักษา การออกแบบเพื่อการบริหารจัดการทางด้านพลังงาน กระบวนการนี้เริ่มต้นตั้งแต่การประเมินหน่วยผลิตโดยทีมผู้เชี่ยวชาญทางเทคนิคของเอ็กซอน โมบิล คอร์ปอเรชั่น ภายหลังจากนั้น ผู้แทนจากแต่ละหน่วยผลิตจะทำงานร่วมกับทีมงานของเอ็กซอน โมบิล คอร์ปอเรชั่น และ/หรือบริษัทในเครือที่เข้าตรวจเยี่ยม เพื่อพัฒนาแผนการที่เกี่ยวกับการปรับปรุงประสิทธิภาพการใช้พลังงานในการดำเนินงานและหน่วยผลิต

บริษัทฯ ได้ดำเนินการมาตรการควบคุมมลพิษและลดผลกระทบทางด้านสิ่งแวดล้อม เพื่อที่จะควบคุมการปล่อยสารเจือปนตามที่กฎหมายที่เกี่ยวข้องกำหนด ซึ่งรวมถึงการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยเพื่อลดการปล่อยสารเจือปนและสงวนรักษาทรัพยากร เครื่องกำเนิดไฟฟ้ากังหันก๊าซสามเครื่องของบริษัทฯ มีการปล่อยคาร์บอนไดออกไซด์ในระดับที่ต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับเครื่องกำเนิดไฟฟ้าแบบดั้งเดิม บริษัทฯ ได้ใช้มาตรการต่างๆ เพื่อรักษาแหล่งน้ำจืดและบำบัดน้ำเสีย ในการดำเนินงานโรงกลั่นน้ำมันของบริษัทฯ ยังได้มีการใช้และรีไซเคิลน้ำจืดที่ผลิตจากหน่วยกลั่นน้ำทะเลเป็นน้ำกลั่นทั้งสองหน่วยของบริษัทฯ เพื่อช่วยรักษาทรัพยากรน้ำตามธรรมชาติและพลังงาน ระบบบำบัดน้ำของบริษัทฯ ประกอบด้วยหน่วยแยกน้ำมันออกจากน้ำ รวมทั้งถังแยกน้ำมัน เครื่องแยกน้ำมัน และเครื่องเติมอากาศเพื่อการจัดน้ำมันออกจากน้ำเสีย และบำบัดน้ำเสีย

บริษัทฯ ได้ทำการประเมินอย่างสม่ำเสมอโดยตั้งเป้าไว้ว่ามีการปฏิบัติตามข้อกำหนดนโยบายสิ่งแวดล้อมของบริษัทฯ และเชื่อว่าบริษัทฯ ได้ปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบสิ่งแวดล้อมที่สำคัญในทุกด้านที่ใช้อยู่บังคับกับบริษัทฯ

รัฐบาลได้กำหนดลักษณะและคุณภาพของน้ำมันเชื้อเพลิงขึ้นใหม่ โดยกำหนดให้มีการลดปริมาณกำมะถันและสารเบนซีนของน้ำมันเบนซิน และลดปริมาณกำมะถันในน้ำมันดีเซล ซึ่งบริษัทฯ จะต้องปฏิบัติตามมาตรฐานที่กำหนดขึ้นใหม่ดังกล่าวภายในวันที่ 1 มกราคม 2555 เพื่อให้บริษัทฯ ยังคงสามารถขายน้ำมันเบนซิน และน้ำมันดีเซลในตลาดภายในประเทศได้ บริษัทฯ จึงได้เดินทางดำเนินกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้การลงทุนในโครงการปรับปรุงคุณภาพน้ำมันสามารถเป็นไปได้โดยสอดคล้องกับกำหนดเวลาดังกล่าว ทั้งนี้คณะกรรมการบริษัทฯ ได้อนุมัติการลงทุนโครงการปรับปรุงคุณภาพน้ำมัน ณ โรงกลั่นน้ำมันเอสโซ่ศรีราชาเมื่อเดือนกรกฎาคม 2553 ซึ่งบริษัทฯ ได้ดำเนินการดังกล่าวตามที่คณะกรรมการได้อนุมัติเป็นที่เรียบร้อยแล้วภายในวันที่ 1 มกราคม 2555

การควบคุมดูแลและจัดการลดผลกระทบทางด้านสิ่งแวดล้อมเป็นเรื่องที่สำคัญสำหรับธุรกิจของเราและกับสังคม นโยบายที่จะดูแลและปกป้องผลกระทบในระยะยาว (Protect Tomorrow, Today) เป็นสิ่งที่เปี่ยมหมายของบริษัทฯ ที่จะพัฒนาและลดผลกระทบทางด้านสิ่งแวดล้อม รวมไปถึงการปล่อยไอเสียออกสู่บรรยากาศและการใช้พลังงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

2.5 อุตสาหกรรมการกลั่นปิโตรเลียม

2.5.1 หลักพื้นฐานของการกลั่นน้ำมัน

2.5.1.1 ภาพรวมของกระบวนการกลั่นน้ำมัน

การกลั่นน้ำมันคือกระบวนการแยกโมเลกุลสารไฮโดรคาร์บอนที่อยู่ในน้ำมันดิบ และแปรสภาพสารดังกล่าวให้เป็นผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมที่มีมูลค่าสูงกว่า โรงกลั่นน้ำมันได้รับการออกแบบให้สามารถกลั่นน้ำมันดิบหลายประเภทรวมถึงวัตถุดิบอื่นๆ ให้เป็นผลิตภัณฑ์ชนิดต่างๆ ที่ต้องการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้มีค่าการกลั่น (refining margin) สูงสุด และตอบสนองความต้องการ โดยทั่วไป หน่วยผลิตต่างๆ ของโรงกลั่นน้ำมันจะทำหน้าที่ได้อย่างน้อยอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

- กลั่นแยกสารไฮโดรคาร์บอนประเภทต่างๆ ที่อยู่ในน้ำมันดิบออกเป็นส่วนๆ
- แปรสภาพสารไฮโดรคาร์บอนให้เป็นผลิตภัณฑ์ที่ต้องการ
- ปรับปรุงผลิตภัณฑ์ด้วยการแยกสารปนเปื้อน (impurities) ออก และ/หรือ
- ผสมผลิตภัณฑ์ขั้นกึ่งสำเร็จรูป (intermediate streams) ให้เป็นผลิตภัณฑ์สำเร็จรูป

น้ำมันดิบเป็นวัตถุดิบหลักที่ใช้ในการกลั่นน้ำมัน คุณภาพของน้ำมันดิบที่ใช้ในการกลั่น และโครงสร้างของโรงกลั่นน้ำมันมักจะมีอิทธิพลต่อระดับของกระบวนการกลั่นและการแปรสภาพที่จำเป็นเพื่อให้ได้ผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปชนิดต่างๆ ที่เหมาะสม เพื่อความสะดวก น้ำมันดิบจะถูกแบ่งประเภทตามความหนาแน่น (density) จากเบาไปหนัก (light to heavy) และปริมาณกำมะถัน จากต่ำไปสูง (sweet to sour) น้ำมันดิบชนิดเบาซึ่งมีปริมาณกำมะถันต่ำ (light sweet crude oil) จะมีราคาสูงกว่าน้ำมันดิบชนิดหนักซึ่งมีปริมาณกำมะถันสูง (heavy sour crude oil) เนื่องจากน้ำมันดิบชนิดเบามีการปรับปรุงคุณภาพน้อยกว่า และให้ผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปที่มีราคาสูงกว่าในสัดส่วนที่มากกว่า อาทิ น้ำมันเบนซิน น้ำมันก๊าดและน้ำมันดีเซล น้ำมันดิบชนิดหนักมักจะขายโดยมีส่วนลดเมื่อเปรียบเทียบกับน้ำมันดิบชนิดเบา เนื่องจากน้ำมันดิบชนิดหนักให้ผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าต่ำกว่าในสัดส่วนที่สูงกว่า และต้องการกระบวนการกลั่นเพิ่มเติมเพื่อให้ได้ผลิตภัณฑ์ชนิดเบาที่มีมูลค่าสูงขึ้น ดังนั้น ผู้กลั่นน้ำมันจึงพยายามเลือกกลั่นน้ำมันดิบชนิดต่างๆ ซึ่งเหมาะสมที่สุด โดยคำนึงถึงหน่วยแปรสภาพโมเลกุลและหน่วยปรับปรุงคุณภาพของแต่ละโรงกลั่น ราคาของผลิตภัณฑ์ในปัจจุบัน ราคาที่คาดการณ์ในอนาคต ชนิดของผลิตภัณฑ์ที่ต้องการ และราคาของน้ำมันดิบและวัตถุดิบอื่นๆ ที่จัดหาได้

ความซับซ้อน (complexity) ของโรงกลั่นน้ำมัน หมายถึง ความสามารถของโรงกลั่นน้ำมันที่จะแปรสภาพวัตถุดิบที่มีราคาต่ำกว่า เช่น น้ำมันดิบที่มีความหนาแน่นสูงและปริมาณกำมะถันสูง ให้เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าสูงขึ้น ความซับซ้อนของโรงกลั่นน้ำมันขึ้นอยู่กับขนาดและประเภทของหน่วยแปรสภาพโมเลกุล (conversion unit) โดยทั่วไป ยิ่งโรงกลั่นน้ำมันที่มีความซับซ้อนมากขึ้นเท่าใด ก็จะมีความเสี่ยงตัวในด้านการคัดเลือกวัตถุดิบมากขึ้นเท่านั้น นอกจากนี้ การใช้เทคโนโลยีการวิเคราะห์น้ำมันดิบก็สามารถช่วยปรับปรุงประสิทธิภาพของโรงกลั่นน้ำมันที่จะแปรสภาพน้ำมันดิบซึ่งยากต่อกระบวนการกลั่นและมีราคาถูกกว่าได้ ความซับซ้อนของโรงกลั่นน้ำมันและการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยสามารถทำให้โรงกลั่นน้ำมันอยู่ในฐานะที่ได้เปรียบมากกว่าจากการใช้น้ำมันดิบที่มีราคาถูก ซึ่งทำให้มีโอกาสได้รับกำไรขั้นต้นสูงขึ้น

2.5.1.2 ผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปที่สำคัญ

ผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปที่สำคัญของโรงกลั่นน้ำมันได้แก่

- ก๊าซปิโตรเลียมเหลว
- น้ำมันเบนซิน
- น้ำมันเชื้อเพลิงอากาศยาน/น้ำมันก๊าด
- น้ำมันดีเซล
- น้ำมันเตา และ
- บิทูเมน (ยางมะตอย)

2.5.1.3 เศรษฐศาสตร์การกลั่นน้ำมัน (Economics of Refining)

การกลั่นน้ำมันเป็นธุรกิจที่ตั้งอยู่บนฐานของส่วนต่าง (margin-based business) เป็นสำคัญ โดยเป้าหมายของผู้กลั่นน้ำมันคือการทำให้กระบวนการกลั่นมีประสิทธิภาพสูงสุดและให้ผลตอบแทนที่ดีที่สุดจากผลิตภัณฑ์ทั้งหมดซึ่งได้จากวัตถุดิบที่ใช้ในโรงกลั่นน้ำมันแบบพื้นฐาน (simple refinery) ผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปส่วนใหญ่จะเป็นผลิตภัณฑ์ชนิดหนักซึ่งมีมูลค่าต่ำกว่า เช่น น้ำมันเตา กากน้ำมันดิบ และบิทูเมน ส่วนที่เหลือจะเป็นผลิตภัณฑ์ชนิดเบา เช่น ก๊าซปิโตรเลียมเหลว น้ำมันเบนซิน น้ำมันดีเซลและน้ำมันเชื้อเพลิงอากาศยาน ผลิตภัณฑ์ที่ได้จะขึ้นอยู่กับชนิดของน้ำมันดิบและวัตถุดิบอื่นๆ ที่ใช้ องค์ประกอบของน้ำมันดิบมีความสำคัญเนื่องจากเป็นตัวกำหนดโครงสร้างของผลิตภัณฑ์ของโรงกลั่นน้ำมันและความสามารถในการทำกำไรของโรงกลั่น ค่าการกลั่นของโรงกลั่นน้ำมันแบบพื้นฐาน (simple refining margin) หมายถึง มูลค่ารวมของผลิตภัณฑ์สำเร็จรูป หักด้วยต้นทุนน้ำมันดิบและวัตถุดิบอื่นๆ และสาธารณูปโภคที่นำเข้า โดยค่าการกลั่นของโรงกลั่นน้ำมันแบบซับซ้อน (complex refining margin) แตกต่างจากค่าการกลั่นของโรงกลั่นน้ำมันแบบพื้นฐาน (simple refining margin) ตรงที่โรงกลั่นน้ำมันแบบซับซ้อนจะผลิตผลิตภัณฑ์ชนิดหนักในสัดส่วนที่ต่ำกว่า เนื่องจากมีอุปกรณ์และเทคโนโลยีที่สามารถแปรสภาพผลิตภัณฑ์ชนิดหนักที่มีมูลค่าต่ำกว่าให้เป็นผลิตภัณฑ์ชนิดเบาที่มีมูลค่าสูงกว่าได้ โรงกลั่นน้ำมันที่มีความซับซ้อนมากกว่ามักจะสร้างผลตอบแทนที่สูงกว่าเนื่องจากสามารถผลิตผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าสูงกว่าโดยใช้น้ำมันดิบหรือวัตถุดิบอื่นๆ ในชนิดเดียวกันหรือที่มีราคาต่ำกว่า ดังนั้น โดยทั่วไป ค่าการกลั่นของโรงกลั่นน้ำมันแบบซับซ้อนจึงสูงกว่าค่าการกลั่นของโรงกลั่นน้ำมันแบบพื้นฐาน

2.5.2 ความเคลื่อนไหวของอุตสาหกรรมกลั่นน้ำมันในประเทศไทย

2.5.2.1 การผลิต

ตามข้อมูลของกระทรวงพลังงาน ในปี 2561 ประเทศไทยมีการผลิตผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมทั้งปีรวมทั้งสิ้น 431,999 พันบาร์เรลเพิ่มขึ้นร้อยละ 4 จากในปี 2560

ตารางดังต่อไปนี้แสดงการผลิต การนำเข้า การส่งออก และการใช้ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมที่สำคัญในประเทศไทยสำหรับสามปีล่าสุด

	หน่วย: บาร์เรลต่อวัน		
	2559	2560	2561
ก๊าซปิโตรเลียมเหลว			
การผลิต	181,984	193,251	199,344
การนำเข้า	14,502	20,494	21,764
การส่งออก	2,614	7,668	12,218
อุปสงค์ในประเทศ*	195,206	202,263	211,225
น้ำมันเบนซิน			
การผลิต	208,425	217,617	226,879
การนำเข้า	26,659	30,428	27,016
การส่งออก	24,109	27,906	29,455
อุปสงค์ในประเทศ	182,303	189,079	195,315
น้ำมันเชื้อเพลิงอากาศยาน			
การผลิต	120,613	128,107	140,171
การนำเข้า	1,514	839	970
การส่งออก	9,553	13,067	17,389
อุปสงค์ในประเทศ	111,151	116,194	122,270
น้ำมันก๊าด			
การผลิต	38,204	33,944	36,940
การนำเข้า	0	0	0
การส่งออก	461	212	83
อุปสงค์ในประเทศ	189	133	133
น้ำมันดีเซล			
การผลิต	441,591	463,644	477,187
การนำเข้า	14,245	14,011	10,033
การส่งออก	82,655	90,377	95,340
อุปสงค์ในประเทศ	389,554	401,106	406,990
น้ำมันเตา			
การผลิต	97,358	101,290	103,036
การนำเข้า	2,061	1,015	159
การส่งออก	55,923	60,660	59,430
อุปสงค์ในประเทศ	39,151	36,584	38,114
รวมปริมาณการผลิต	1,085,175	1,137,853	1,183,557
รวมปริมาณอุปสงค์ในประเทศ	917,554	945,358	974,047

ที่มา: สถิติปี 2561 กระทรวงพลังงาน

*รวมโปรเพนและบิวเทน

ตารางต่อไปนี้ แสดงอุปสงค์โดยรวมในผลิตภัณฑ์ต่างๆ เป็นอัตราร้อยละสำหรับสามปีล่าสุด

	หน่วย: ร้อยละ		
	2559	2560	2561
ส่วนผสมผลิตภัณฑ์สำหรับอุปสงค์ในประเทศ			
ชนิดเบา ⁽¹⁾	41.1	41.4	41.7
ชนิดกึ่งหนักกึ่งเบา ⁽²⁾	54.6	54.7	54.4
ชนิดหนัก ⁽³⁾	4.3	3.9	3.9
รวมปริมาณอุปสงค์ในประเทศ	100.0	100.0	100.0

ที่มา: สถิติปี 2561 กระทรวงพลังงาน

(1) ผลิตภัณฑ์ชนิดเบา ได้แก่ ก๊าซปิโตรเลียมเหลว และน้ำมันเบนซิน (ไม่รวมรีฟอร์มเมต)

(2) ผลิตภัณฑ์ชนิดกึ่งหนักกึ่งเบา ได้แก่ น้ำมันเชื้อเพลิงอากาศยาน น้ำมันก๊าด และน้ำมันดีเซล

(3) ผลิตภัณฑ์ชนิดหนัก ได้แก่ น้ำมันเตา

2.5.2.2 อุปสงค์

ในปี 2561 ปริมาณอุปสงค์ในประเทศของผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมทั้งปีเท่ากับ 355,527 พันบาร์เรล เพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 3 จากปีที่แล้ว โดยปริมาณความต้องการเพิ่มขึ้นในทุกผลิตภัณฑ์

2.5.2.3 อุปทาน

ปัจจุบัน มีโรงกลั่นน้ำมันที่สำคัญหกแห่งในประเทศไทย ซึ่งมีกำลังการกลั่นน้ำมันดิบรวม 1,234 พันบาร์เรลต่อวัน ได้แก่ บริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) ("บางจาก") บริษัท เอสโซ่ (ประเทศไทย) จำกัด ("บริษัทฯ") บริษัท พีทีที โกลบอล เคมิคอล จำกัด (มหาชน) ("พีทีทีจีซี") บริษัท สตาร์ปิโตรเลียมรีไฟนิ่ง จำกัด ("เอสฟาร์ซี") บริษัท ไทยออยล์ จำกัด (มหาชน) ("ไทยออยล์") และ บริษัท ไออาร์พีซี จำกัด (มหาชน) ("ไออาร์พีซี") โดย บริษัทฯ และ บางจาก เป็นผู้ประกอบการที่มีสถานบริการน้ำมันค้าปลีกภายใต้ชื่อการค้าของตนเอง ซึ่งใช้ในการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมของตน ตารางดังต่อไปนี้แสดงข้อมูลกำลังการกลั่นน้ำมันดิบของบริษัทผู้ประกอบกิจการโรงกลั่นน้ำมันที่สำคัญทั้งหกแห่งในประเทศไทย

โรงกลั่นน้ำมัน	กำลังการกลั่นน้ำมันดิบปัจจุบัน (พันบาร์เรลต่อวัน)	โครงสร้าง
เอสโซ่	174	แบบขับเคลื่อน
ไทยออยล์	280	แบบขับเคลื่อน
บางจาก	120	แบบขับเคลื่อน
เอสฟาร์ซี	215	แบบขับเคลื่อน
พีทีทีจีซี ⁽¹⁾	280	แบบขับเคลื่อน
เอสฟาร์ซี	165	แบบขับเคลื่อน
รวม	1,234	

(1) กำลังการกลั่นของพีทีทีจีซี รวมกำลังการกลั่นน้ำมันดิบ 145 พันบาร์เรลต่อวัน และกำลังการผลิตของหน่วยกลั่นแยกคอนเดนเสทสองหน่วย รวม 135 พันบาร์เรลต่อวัน

ที่มา: กระทรวงพลังงาน ยกเว้นตัวเลขกำลังการกลั่นของเอสโซ่ซึ่งเป็นไปตามอัตรากำลังการกลั่นสูงสุดซึ่งคิดจากวันที่มีการการผลิตจริง (Stream Day)

2.5.2.4 การกำหนดราคาผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมในประเทศ

ราคาของผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมที่ขายในประเทศไทยถูกขับเคลื่อนด้วยสภาพตลาดและราคานำเข้า (import parity price) ซึ่งนำไปสู่ราคาดำเนินโรงกลั่น (ex-refinery price) สำหรับผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมที่ขายในตลาดในประเทศจะคำนวณจากราคาตลาดจริงในประเทศสิงคโปร์ (Singapore spot market price) ของผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องซึ่งเป็นราคาเฉลี่ยอ้างอิงของ Platt ที่ประเทศสิงคโปร์ (Mean of Platt's Singapore ("MOPS")) บวกค่าใช้จ่ายในการขนส่งผลิตภัณฑ์นั้นๆ จากประเทศสิงคโปร์มายังประเทศไทย เช่น ค่าประกันภัย ค่าระวาง อากาศนำเข้า การสูญเสียของมวลน้ำมันอันเกิดจากการขนส่งสินค้าทางทะเล (ocean losses) ค่าใช้จ่ายในการจัดการ และค่าใช้จ่ายในการสำรอง (deemed strategic reserve cost) โดยอาจมีการเพิ่มค่าส่วนเพิ่มหรือหักส่วนลดสำหรับผลิตภัณฑ์บางอย่างเนื่องจากความแตกต่างในคุณสมบัติที่กำหนดทางด้านคุณภาพของผลิตภัณฑ์ระหว่างประเทศ และสภาพตลาดเฉพาะภายในประเทศ รวมทั้งช่องทางการจัดจำหน่าย

2.5.3 อุตสาหกรรมพาราไซลีนในประเทศไทย

พาราไซลีนเป็นสารประกอบอะโรเมติกส์ และเป็นหนึ่งในไอโซเมอร์ของไซลีน พาราไซลีนใช้เป็นสารประกอบหน่วยการสร้างหลัก (main building block) ในการผลิตกรดเทเรฟทาลิก (Purified Terephthalic Acid (PTA) ซึ่งเป็นวัตถุดิบสำคัญสำหรับการผลิตพลาสติกและไฟเบอร์ เช่น พลาสติก PET โพลีเอสเตอร์ และแผ่นฟิล์ม

โครงสร้างของโรงผลิตพาราไซลีนแห่งต่างๆ มีความแตกต่างกันอย่างมาก ขึ้นอยู่กับวัตถุดิบ เทคโนโลยีการผลิตและกระบวนการผลิต โดยทั่วไปแล้วหน่วยผลิตพาราไซลีนมักพ่วงอยู่กับโรงกลั่นน้ำมันหรือโรงงานอะโรเมติกส์

กำไร (margin) ของผลิตภัณฑ์อะโรเมติกส์ และเคมีภัณฑ์อื่นๆ ซึ่งรวมถึงมิกซ์ไซลีนและพาราไซลีน และผลิตภัณฑ์พลอยได้ปลายน้ำ (downstream derivative product) มักเป็นไปตามวัฏจักรซึ่งได้รับอิทธิพลจากระดับของอุปทานและอุปสงค์ ในอดีต อุปสงค์ของผลิตภัณฑ์เหล่านี้มักจะเป็นไปในทิศทางเดียวกับการเติบโตทางเศรษฐกิจ โดยตัวกระตุ้นที่สำคัญอย่างอื่นของอุปสงค์ได้แก่ มาตรฐานการครองชีพที่สูงขึ้นในประเทศกำลังพัฒนา และการใช้พลาสติกและวัสดุสังเคราะห์เพื่อทดแทนวัสดุอื่นๆ อย่างต่อเนื่อง วัฏจักรของกำไร (Margin Cycle) ยังได้รับอิทธิพลจากความคาดหวังเกี่ยวกับกำลังการผลิตและอุปทานในอนาคตอีกด้วย ส่วนปัจจัยที่สำคัญซึ่งมีอิทธิพลต่อกำลังการผลิตและอุปทานนั้น รวมถึงการเริ่มต้นดำเนินงานของโรงงานอะโรเมติกส์ และเคมีภัณฑ์อื่นๆ แห่งใหม่ และการปิดดำเนินงานของโรงงานที่ไม่มีประสิทธิภาพหรือไม่สร้างผลกำไร

ภูมิภาคเอเชียเป็นตลาดและผู้ผลิตที่สำคัญของพาราไซลีน ผู้ผลิตพาราไซลีนรายใหญ่สามรายในประเทศไทย ได้แก่ บมจ. พีทีที โกลบอล เคมิคอล บริษัท ไทยพาราไซลีน จำกัด และบริษัทฯ การใช้พาราไซลีนในประเทศส่วนใหญ่เป็นการใช้เพื่อผลิต PTA ผู้ผลิต PTA ในประเทศไทยได้แก่ บริษัท สยามมิทซูบิ พิทีเอ จำกัด และ บริษัท อินโดรามา เวนเจอร์ส จำกัด (มหาชน)

กำลังการผลิตพาราไซลีนของผู้ผลิตพาราไซลีนในประเทศรายสำคัญตามที่ได้รายงานไว้เป็นดังนี้

	กำลังการผลิตปัจจุบัน (พันตันต่อปี)
พีทีทีจีซี	1,195
บริษัท ไทยพาราไซลีน จำกัด ⁽¹⁾	527
เอสโซ่	500

⁽¹⁾ บริษัทย่อยของบริษัท ไทยออยล์ จำกัด (มหาชน)

ที่มา: การเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะของบริษัทผู้ผลิต ยกเว้นตัวเลขของบริษัทฯ ซึ่งเป็นไปตามกำลังการผลิตสูงสุดของบริษัท

พาราไซลีนและเคมีภัณฑ์อนุพันธ์ของพาราไซลีน มีการค้าขายกันอยู่ทั่วโลก โดยราคาและกำไร (margins) ขึ้นอยู่กับความสมดุลระหว่างอุปทานและอุปสงค์ในตลาดโลก อาทิ ความเปลี่ยนแปลงของกำลังการผลิตในตลาดโลกของพาราไซลีนหรืออนุพันธ์เคมีภัณฑ์ของพาราไซลีน (PTA หรือ โพลีเอสเตอร์) มีและเคยมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อกระแสการซื้อขาย ราคาและกำไรของพาราไซลีนและเคมีภัณฑ์อนุพันธ์ของพาราไซลีนทั่วโลกได้

2.5.4 อุตสาหกรรมการตลาดค้าปลีก

การจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์เชื้อเพลิงค้าปลีกในประเทศไทย อันได้แก่ น้ำมันดีเซลและน้ำมันเบนซิน ดำเนินการผ่านทางเครือข่ายสถานีบริการน้ำมันค้าปลีก อุตสาหกรรมนี้มีการแข่งขันสูงมากและมีลักษณะกระจาย โดยผู้ค้าปลีกรายย่อยและผู้ค้าปลีกอิสระคิดเป็นประมาณร้อยละ 76 ของจำนวนสถานีบริการทั้งหมด ณ 31 ธันวาคม 2561 อย่างไรก็ตาม ผู้ค้าปลีกรายใหญ่ ได้แก่ ปตท.⁽¹⁾ เอสโซ่ เชลล์ บางจาก พีที ซีสโก้ และ เชฟรอน (คาลเท็กซ์) มียอดขายรวมกันเป็นร้อยละ 87 ของปริมาณการขายทั้งหมดในปี 2561

จำนวนสถานีบริการ ณ 31 ธันวาคม 2561 แบ่งตามผู้ค้าปลีก ได้แก่

	ปตท. ⁽¹⁾	เอสโซ่	เชลล์	บางจาก	พีที	ซีสโก้ ⁽²⁾	เชฟรอน	ผู้ค้าปลีก รายอื่นๆ
จำนวนสถานี	2,035	608	517	1,175	1,883	219	357	21,544

(1) รวม ปตท. ค้าปลีก และปตท.บริหาร

(2) ธุรกิจค้าปลีก

(3) รวม ซีสโก้ ดีลเลอร์

ที่มา: กรมธุรกิจพลังงาน ยกเว้นเอสโซ่ซึ่งเป็นข้อมูลที่มาจากรัฐ

นอกจากผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม สถานีบริการน้ำมันยังให้บริการเพิ่มเติมต่างๆ ในรูปของร้านสะดวกซื้อ การขายอุปกรณ์รถยนต์ ผลิตภัณฑ์หล่อลื่นและผลิตภัณฑ์หล่อลื่น บริการซ่อมแซมรถยนต์และบริการล้างรถ รายได้เหล่านี้มีความสำคัญโดยเฉพาะในภาวะการแข่งขันทางตลาดที่สูงเนื่องจากค่าการตลาดค่อนข้างต่ำ

2.6 กฎหมายและกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอุตสาหกรรมโรงกลั่นปิโตรเลียมในประเทศไทย**2.6.1 กฎระเบียบที่สำคัญเกี่ยวกับโรงกลั่นน้ำมัน****2.6.1.1 การกำหนดราคาผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมและการรักษาระดับราคา**

ราคาขายผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมในประเทศจะเป็นไปตามกลไกตลาด และโดยทั่วไปจะเป็นไปตามราคานำเข้า (import parity) ซึ่งใช้กำหนดราคาขายหน้าโรงกลั่น (ex-refinery price) ของผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมในตลาดภายในประเทศของประเทศไทย ซึ่งสะท้อนราคาในตลาดต่างประเทศสิงคโปร์ (Singapore Spot Market) ของผลิตภัณฑ์ดังกล่าวตาม MOPS บวกด้วยค่าใช้จ่ายในการขนส่งผลิตภัณฑ์นั้นๆ จากประเทศสิงคโปร์มายังประเทศไทย เช่น ค่าประกันภัย ค่าขนส่งสินค้า อากาศเข้า การสูญเสียของมวลน้ำมันอันเกิดจากการขนส่งสินค้าทางทะเล (ocean losses) และค่าใช้จ่ายในการจัดการ ราคาของผลิตภัณฑ์บางประเภทอาจเพิ่มขึ้นหรือลดลงอันเนื่องมาจากการกำหนดคุณสมบัติของผลิตภัณฑ์ที่แตกต่างกันของตลาดของทั้งสองประเทศ และการกำหนดเงื่อนไขทางการตลาดภายในประเทศเป็นการเฉพาะ ตัวอย่างเช่น ในช่วงที่ตลาดภายในประเทศมีอุปทานเกินกว่าอุปสงค์ หรืออุปทานในตลาดเอเซียมีอยู่ในระดับที่สูงมากจนทำให้ยอดการส่งออกจากประเทศไทยลดลง ราคาน้ำมันโรงกลั่นภายในประเทศไทยก็อาจจะมีราคาที่ค่อนข้างต่ำ

ราคาขายส่งผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมจะประกอบด้วยราคาหน้าโรงกลั่น บวกภาษีสรรพสามิต ภาษีเทศบาล เงินส่งเข้ากองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง และกองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานซึ่งกำหนดโดยรัฐบาล และภาษีมูลค่าเพิ่ม โดยภาษีและเงินส่งเข้ากองทุนที่จัดเก็บโดยโรงกลั่นน้ำมันแต่ละรายซึ่งรวมถึงบริษัทฯ จะถูกนำส่งให้แก่หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องต่อไป

โดยทั่วไป การส่งออกผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมจะมีกำหนดราคาตามราคาเทียบเท่ากับราคาส่งออก (Export Parity Price) ซึ่งหมายความว่าราคาหน้าโรงกลั่นของผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมสำหรับส่งออกจะถูกกำหนดจากราคาของผลิตภัณฑ์ดังกล่าวในตลาดจรรยาประเทศสิงคโปร์โดยอ้างอิงจาก MOPS บวกราคาส่วนเพิ่มหรือลบราคาส่วนลดโดยขึ้นอยู่กับสภาพตลาดในเวลานั้น และการเจรจาต่อรองกับผู้ซื้อ และความแตกต่างของคุณภาพของผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม

ก่อนหน้านี้ รัฐบาลมีการควบคุมราคาขายก๊าซปิโตรเลียมเหลว (LPG) ภายในประเทศ ซึ่งส่วนใหญ่ใช้เป็นก๊าซหุงต้มในครัวเรือนและในภาคการขนส่ง รัฐบาลได้กำหนดให้ผู้ผลิตก๊าซปิโตรเลียมเหลวทุกราย รวมถึงบริษัทฯ ต้องขายก๊าซปิโตรเลียมเหลวในราคาขายส่งหน้าโรงกลั่นให้แก่ผู้รับซื้อในราคาควบคุมซึ่งรวมภาษีสรรพสามิต ภาษีเทศบาล และภาษีมูลค่าเพิ่มแล้ว โดยสำนักนโยบายและแผนพลังงาน (สนพ) เป็นผู้ประกาศราคาขายส่งก๊าซปิโตรเลียมเหลวที่รัฐบาลควบคุมเป็นรายเดือน ในปีที่ผ่านมารัฐบาลได้ค่อยๆ ปรับราคาของก๊าซปิโตรเลียมเหลว ให้สอดคล้องตามตลาดเสรีซึ่งอิงกับราคาตลาดโลก ซึ่งเป็นไปตามนโยบายพลังงานลงวันที่ 5 กรกฎาคม 2560 ที่จะให้ลอยตัวราคาหน้าโรงกลั่นของ ก๊าซปิโตรเลียมเหลว เริ่มตั้งแต่เดือนสิงหาคม 2560 เป็นต้นไป

2.6.1.2 การส่งออกก๊าซปิโตรเลียมเหลว

นอกเหนือจากลดการควบคุมราคาขายก๊าซปิโตรเลียมเหลวหน้าโรงกลั่นแล้ว รัฐบาลยังได้ดำเนินนโยบายเพื่อให้เป็นตลาดเสรีในการค้าก๊าซปิโตรเลียมเหลว โดยมีการอนุญาตให้ส่งออกก๊าซปิโตรเลียมเหลวโดยผู้ผลิตในประเทศ อย่างไรก็ตามก็จะส่งออกก๊าซปิโตรเลียมเหลวยังคงต้องได้รับการอนุมัติจากกรมธุรกิจพลังงานก่อนและยังจะต้องจ่ายเงินสนับสนุนเข้ากองทุนน้ำมัน ราคาของการส่งออกก๊าซปิโตรเลียมเหลว จะขึ้นอยู่กับราคาขายในประเทศและราคาของตลาดโลก

2.6.1.3 การสำรวจน้ำมันเชื้อเพลิงตามกฎหมาย

ตามประกาศกรมธุรกิจพลังงาน กระทรวงพลังงาน ซึ่งประกาศใช้เมื่อปี 2549 แก้ไขเมื่อปี 2558 โดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติการค้าน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2543 ได้กำหนดให้ ผู้ประกอบกิจการโรงกลั่นน้ำมันแต่ละรายต้องสำรวจน้ำมันดิบที่นำเข้ามากลั่นเพื่อผลิตสำหรับจำหน่ายในประเทศในปริมาณเท่ากับร้อยละ 6 ของปริมาณการค้าในแต่ละปี นอกจากนี้ ในประกาศดังกล่าวยังกำหนดให้ต้องมีการสำรวจน้ำมันสำเร็จรูปด้วย ทั้งนี้ อัตราที่ต้องสำรวจดังกล่าวจะขึ้นอยู่กับชนิดของน้ำมันสำเร็จรูปที่ผลิตได้ อาทิเช่น อัตราที่ต้องสำรวจของน้ำมันสำเร็จรูปชนิดน้ำมันเบนซิน น้ำมันดีเซล และน้ำมันเตา คือ ร้อยละ 1 ของปริมาณการค้าในแต่ละปี

2.6.1.4 กองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงและกองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน

กองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงได้จัดตั้งขึ้นตามคำสั่งของนายกรัฐมนตรี ที่ 4/2547 โดยอาศัยอำนาจตามพระราชกำหนดแก้ไขและป้องกันภาวะการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2516 โดยกองทุนนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อรักษาเสถียรภาพของระดับราคาขายปลีกน้ำมันเชื้อเพลิงในประเทศ เพื่อให้เกิดผลกระทบในทางลบต่อเศรษฐกิจให้น้อยที่สุด ในการนี้ ผู้ค้าน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับน้ำมันเชื้อเพลิงที่ใช้ในประเทศ ซึ่งรวมถึงผู้ผลิตและนำเข้าผลิตภัณฑ์น้ำมันเชื้อเพลิง มีหน้าที่ต้องนำส่งเงินเข้ากองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง พร้อมการชำระภาษีสรรพสามิต หรือภาษีศุลกากร (แล้วแต่กรณี) โดยคิดเป็นสัดส่วนจากปริมาณน้ำมันที่ผลิตหรือจำหน่ายได้ตามอัตราที่ กพข. กำหนด การส่งเงินเข้ากองทุนนี้อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกรมสรรพสามิต กรมศุลกากร

กองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานจัดตั้งขึ้นโดยอาศัยพระราชบัญญัติการส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน พ.ศ. 2535 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนสำหรับการดำเนินงานและนำไปใช้เป็นค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือหรืออุดหนุนกิจกรรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์พลังงาน ป้องกัน บรรเทา และแก้ไขผลกระทบที่เกิดจากการพัฒนาและการใช้พลังงาน โดยผู้ผลิตและจำหน่ายน้ำมัน รวมถึงผู้นำเข้าน้ำมัน มีหน้าที่นำส่งเงินเข้ากองทุนในอัตราตามที่คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติกำหนด และมีกรมสรรพสามิต กรมศุลกากร และกรมเชื้อเพลิงธรรมชาติเป็นผู้รับผิดชอบในการเรียกเก็บเงินเข้ากองทุน

2.6.1.5 คุณภาพของผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม

รัฐบาลได้กำหนดกฎระเบียบเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่เข้มงวดสำหรับผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม กฎระเบียบต่างๆ ซึ่งกรมธุรกิจพลังงาน กระทรวงพลังงาน เป็นหน่วยงานที่ออกกฎระเบียบดังกล่าวเป็นครั้งแรกตามพระราชบัญญัติการค้าน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2543 โดยรัฐบาลได้กำหนดนโยบายที่จะให้มีการปรับเปลี่ยนคุณภาพของผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม เช่น การลดปริมาณสารตะกั่วในน้ำมันเบนซินไร้สารตะกั่วและน้ำมันดีเซล

โดยรัฐบาลได้กำหนดนโยบายที่จะให้มีการปรับเปลี่ยนคุณภาพของผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม เช่น การลดปริมาณสารตะกั่วในน้ำมันเบนซิน และการลดปริมาณกำมะถันในน้ำมันดีเซล เป็นต้น ซึ่งในปัจจุบันตามประกาศกรมธุรกิจพลังงานที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดลักษณะและคุณภาพของน้ำมันเบนซิน ได้กำหนดว่า ปริมาณสารตะกั่วในน้ำมันเบนซินซึ่งรวมถึงน้ำมันแก๊สโซลีนชนิดต่างๆ ได้แก่ น้ำมันแก๊สโซลีน 10 (ออกเทน 91) น้ำมันแก๊สโซลีน 10 (ออกเทน 95) และน้ำมันแก๊สโซลีน 20 จะต้องมีความเข้มข้นสารตะกั่วไม่เกิน 0.013 กรัมต่อลิตร และตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2555 เป็นต้นมา ตามประกาศกรมธุรกิจพลังงานได้กำหนดให้ปริมาณสารตะกั่วในน้ำมันเบนซินต่างๆ ดังกล่าวดังกล่าวจะต้องมีไม่เกิน 0.005 กรัมต่อลิตร และสัดส่วนของกำมะถันจะต้องมีไม่เกินร้อยละ 0.005 โดยน้ำหนัก และสัดส่วนของเบนซินจะต้องไม่สูงกว่าร้อยละ 1.0 โดยปริมาตร และสัดส่วนโอเลฟินจะต้องมีไม่สูงกว่าร้อยละ 18 โดยปริมาตร และตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2556 เป็นต้นมา ตามประกาศกรมธุรกิจพลังงาน ค่าออกเทนของน้ำมันเบนซินสำหรับการจำหน่ายในประเทศไทยจะต้องไม่ต่ำกว่า 95

สำหรับน้ำมันดีเซลนั้น ประกาศกรมธุรกิจพลังงานที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดลักษณะและคุณภาพของน้ำมันดีเซล ได้กำหนดว่า สัดส่วนของกำมะถันในน้ำมันดีเซลหมุนเร็ว จะต้องไม่เกินร้อยละ 0.035 ของน้ำหนัก และตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2555 สัดส่วนของกำมะถันในน้ำมันดีเซลหมุนเร็วจะต้องมีไม่เกินร้อยละ 0.005 โดยน้ำหนัก นอกจากนี้ ในประกาศกรมธุรกิจพลังงานยังได้กำหนดอีกด้วยว่า ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2555 สัดส่วนของโพลีไซคลิก อะโรมาติกส์ ไฮโดรคาร์บอนจะต้องมีไม่เกินร้อยละ 11 โดยน้ำหนัก

คุณภาพของผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมขึ้นอยู่กับชนิดและวัตถุประสงค์ที่ใช้ ตัวอย่างเช่น หากเป็นผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมที่ผลิตเพื่อการส่งออก ก็อาจได้รับการยกเว้นไม่ต้องเป็นไปตามข้อกำหนดการควบคุมลักษณะและคุณภาพของน้ำมันเชื้อเพลิงในประเทศที่มีความเข้มงวดมากกว่า

ทั้งนี้ คณะรัฐมนตรี ได้กำหนดยุทธศาสตร์ในการแก้ปัญหาภาวะการขาดแคลนพลังงานของประเทศ โดยส่งเสริมการใช้พลังงานจากแหล่งทดแทนแทนการใช้น้ำมัน ซึ่งได้แก่ การส่งเสริมการใช้แก๊สโซฮอล์ และไบโอดีเซล รวมถึงก๊าซธรรมชาติสำหรับใช้กับยานพาหนะ

2.6.2 กฎระเบียบที่สำคัญเกี่ยวกับการประกอบกิจการสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิง

2.6.2.1 พระราชบัญญัติการค้าน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2543

พระราชบัญญัติการค้าน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2543 กำหนดให้ผู้ค้าน้ำมันซึ่งดำเนินการค้าน้ำมันโดยจัดตั้งเป็นสถานบริการ ต้องยื่นขอจดทะเบียนต่ออธิบดีกรมธุรกิจพลังงาน กระทรวงพลังงาน และให้อธิบดีฯ เป็นผู้มีอำนาจกำหนดลักษณะและคุณภาพของน้ำมันเชื้อเพลิงที่ผู้ค้าน้ำมันจะจำหน่ายหรือมีไว้เพื่อจำหน่าย เพื่อใช้บังคับทั่วราชอาณาจักร

2.6.2.2 พระราชบัญญัติการควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2542

นอกจากการยื่นขอจดทะเบียนเป็นผู้ค้าน้ำมันตามพระราชบัญญัติการค้าน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2543 แล้ว ตามพระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2542 และกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องยังได้กำหนดให้การประกอบกิจการสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงเป็นกิจการควบคุมที่ต้องแจ้งหรือขออนุญาตจากหน่วยงานของรัฐจึงจะประกอบกิจการดังกล่าวได้ โดยผู้ประกอบกิจการสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ต่างๆ ตามพระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2542 และกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องด้วย อาทิ การปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ในการควบคุมไอน้ำมันเชื้อเพลิงในบริเวณสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิง ทั้งนี้ เพื่อเป็นการป้องกันและแก้ไขปัญหามลภาวะในอากาศ เป็นต้น

3. ปัจจัยความเสี่ยงและการบริหารจัดการความเสี่ยง

ผลการดำเนินงานของบริษัทฯ ขึ้นอยู่กับปัจจัยเสี่ยงที่มีอยู่ในธุรกิจปิโตรเลียมและปิโตรเคมีในภูมิภาคและทั่วโลก และแม้ว่าบริษัทฯ จะได้ติดตามดูแลและบริหารจัดการตามระบบการบริหารตามที่จะได้กล่าวในข้อ 3.2 ต่อไปแล้วก็ตาม ปัจจัยเสี่ยงบางปัจจัยนั้นยังคงอยู่นอกเหนือการควบคุมของบริษัทฯ และสามารถส่งผลกระทบต่อธุรกิจ ผลประกอบการ และสถานะทางการเงินของบริษัทฯ และมูลค่าหุ้นของบริษัทฯ นอกจากนี้ บริษัทฯ อาจไม่ทราบถึงความเสี่ยงบางประการ และความเสี่ยงอื่นๆ ซึ่งในขณะนั้นบริษัทฯ เชื่อว่ายังไม่มีความสำคัญ อาจกลายเป็นความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญต่อบริษัทฯ ได้

นอกจากนี้ ข้อความในลักษณะที่เป็นการคาดการณ์ในอนาคต (Forward-Looking Statements) ที่ปรากฏในเอกสารฉบับนี้ เช่น การใช้ถ้อยคำว่า “เชื่อว่า” “คาดว่าจะ” “คาดการณ์ว่า” “มีแผนจะ” “ตั้งใจ” “ประมาณ” เป็นต้น หรือประมาณการทางการเงิน โครงการในอนาคต การคาดการณ์เกี่ยวกับผลประกอบการ การดำเนินธุรกิจ แผนการขยายธุรกิจ การเปลี่ยนแปลงของกฎหมายที่เกี่ยวข้องในการประกอบธุรกิจของบริษัทฯ นโยบายของรัฐ และปัจจัยอื่นๆ ซึ่งเป็นการคาดการณ์ถึงเหตุการณ์ในอนาคต อันเป็นความเห็นของบริษัทฯ ในปัจจุบันนั้น มิได้เป็นการรับรองผลการประกอบการหรือเหตุการณ์ในอนาคต ทั้งนี้ ผลที่เกิดขึ้นจริงอาจมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญจากการคาดการณ์หรือคาดคะเนก็ได้ สำหรับข้อมูลที่เกี่ยวข้องหรือเกี่ยวข้องกับรัฐบาลหรือเศรษฐกิจในภาพรวมของประเทศ บริษัทฯ ได้มาจากข้อมูลที่มีการเปิดเผยหรือคัดย่อจากสิ่งพิมพ์ของรัฐบาลหรือจากแหล่งข้อมูลอื่นๆ โดยที่บริษัทฯ มิได้ทำการตรวจสอบหรือรับรองความถูกต้องของข้อมูลดังกล่าวแต่ประการใด

3.1 ปัจจัยเสี่ยง

3.1.1 อุปสงค์และอุปทาน

โดยพื้นฐานแล้ว ธุรกิจปิโตรเลียมและปิโตรเคมี เป็นธุรกิจเกี่ยวกับสินค้าโภคภัณฑ์ กล่าวคือภาวะเหตุการณ์ หรือ สภาพในระดับประเทศ ภูมิภาค หรือโลกที่มีผลต่อการผลิตจัดหา อุปทานและอุปสงค์ ความต้องการสินค้านั้น ย่อมเป็นปัจจัยกำหนดราคาผลิตภัณฑ์และค่าการกลั่น ซึ่งในท้ายที่สุดก็อาจส่งผลกระทบต่ออย่างมากต่อการดำเนินงานและผลประกอบการของบริษัทฯ ซึ่งรวมถึงกำไรขาดทุนสต็อก จากผลของความผันผวนของระดับราคา และระดับกำไรของผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมและปิโตรเคมีมีผลกระทบจากสภาพเศรษฐกิจและสภาวะการณ์ในตลาดทั้งภายในและต่างประเทศ ราคาน้ำมันจะเปลี่ยนแปลงไปตามอุปสงค์ในตลาด

สภาพเศรษฐกิจ

การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจส่งผลต่อความต้องการผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมและปิโตรเคมี หากเศรษฐกิจตกต่ำหรือมีอัตราการเจริญเติบโตต่ำหรือติดลบจะกระทบต่อผลประกอบการของบริษัทฯ โดยตรง นอกจากนี้ยังมีปัจจัยอื่นๆ ที่มีผลต่อสภาพเศรษฐกิจโลกและภูมิภาคอีก เช่น การเปลี่ยนแปลงในอัตราค่าเงินบาท ความผันผวนในการชุมนุมทางการเมือง โดยบางปัจจัยที่มีผลต่อการทำงานของตลาดและสถาบันการเงินจะเพิ่มความเสี่ยงให้กับบริษัทฯ รวมทั้งความปลอดภัยในทรัพย์สินทางการเงิน และความสามารถในการชำระหนี้ของลูกค้าและการปฏิบัติตามภาระผูกพันที่มีต่อบริษัทฯ อีกด้วย

รวมทั้งปี 2561 เศรษฐกิจไทยขยายตัวร้อยละ 4.1 เติบโตจากการขยายตัวร้อยละ 4.0 ในปี 2560 และเป็นการขยายตัวสูงสุดในรอบ 6 ปี

ปัจจัยอื่นๆ เกี่ยวกับอุปสงค์

ปัจจัยอื่นๆที่มีผลต่อความต้องการผลิตภัณฑ์และผลประกอบการของบริษัทฯ โดยรวมถึง การพัฒนาเทคโนโลยีให้ใช้พลังงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น อุณหภูมิตามฤดูกาลซึ่งมีผลต่อการใช้พลังงานของเครื่องทำความเย็นและร้อน การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของพลังงานทางเลือก ซึ่งยังคงต้องอาศัยเงินอุดหนุนหรือความช่วยเหลือจากรัฐบาลอยู่ในปัจจุบัน และการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการใช้ชนิดเชื้อเพลิงพลังงาน เช่น รถยนต์ใช้พลังงานทางเลือก เป็นต้น

ปัจจัยอื่นๆ เกี่ยวกับอุปทาน

การเปลี่ยนแปลงของค่าการกลั่นอุตสาหกรรม ค่าการตลาด หรือแม้แต่การแข่งขันที่เพิ่มขึ้นของตลาดน้ำมันเชื้อเพลิง และน้ำมันหล่อลื่น มีผลโดยตรงกับผลกำไรของบริษัทฯ รวมทั้งการแข่งขันอย่างเข้มข้นในธุรกิจค้าปลีกแล้วแต่เป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดข้อจำกัดต่อกำไรของบริษัทฯ ราคาน้ำมันดิบที่ลดลงในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา ผลักดันให้ความต้องการน้ำมันของผู้บริโภคสูงขึ้น ผู้ค้าน้ำมันต่างๆก็ได้ขยายและเพิ่มจำนวนสถานีบริการ รวมไปถึงกิจกรรมส่งเสริมการขายเพื่อช่วงชิงช่วยแบ่งทางการตลาด

ราคาและส่วนต่างของสินค้าอุปโภคบริโภคยังขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆ ที่กระทบต่อการผลิตจัดหา ตัวอย่างเช่น ค่าการกลั่นหรือส่วนต่างผลิตภัณฑ์จะมีแนวโน้มลดลงหากว่าอุตสาหกรรมมีกำลังการกลั่นปิโตรเลียมหรือการผลิตปิโตรเคมีเพิ่มขึ้นกว่าความต้องการปัจจุบัน ปริมาณการผลิตน้ำมันและปิโตรเคมีอาจลดน้อยลง จากการที่ประเทศสมาชิกปฏิบัติตามโควตาการผลิตของโอเปค หรือ ในช่วงเวลาที่มีสงคราม การเผชิญหน้าคุกคามต่อกัน ภัยพิบัติทางธรรมชาติ หรือ เหตุการณ์ที่คาดไม่ถึงเป็นต้น ในส่วนของเทคโนโลยี รวมหมายถึงเทคโนโลยีที่ทำให้สามารถผลิตผลิตภัณฑ์ได้ในราคาถูกลง

3.1.2 ความเสี่ยงด้านตลาดและการเงิน

ผลประกอบการของบริษัทฯ อาจได้รับผลกระทบจาก อัตราแลกเปลี่ยนสกุลเงินต่างประเทศ อัตราดอกเบี้ย อัตราเงินเฟ้อ และ สภาพตลาดทั่วไปในประเทศและภูมิภาค บริษัทฯ ไม่ใช้เครื่องมือทางการเงินในการป้องกันความเสี่ยงต่อปัจจัยเหล่านี้

ความเสี่ยงจากราคาตลาดของผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม

ราคาน้ำมันดิบ วัตถุดิบอื่นๆ ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม ผลิตภัณฑ์อะโรเมติกส์และเคมีภัณฑ์อื่นๆ ของบริษัทฯ ถูกกำหนดโดยอ้างอิงกับราคาตลาด ซึ่งราคาตลาดเหล่านี้มีความผันผวนและคาดว่าจะยังคงผันผวนต่อไป อีกทั้งขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆ ซึ่งอยู่นอกเหนือการควบคุมของบริษัทฯ

ผลการดำเนินงานของบริษัทฯ บางส่วนจะถูกกระทบด้วยความผันผวนและวัฏจักรของอุตสาหกรรมกลั่นน้ำมันและการผลิตอะโรเมติกส์ ในอดีตที่ผ่านมา อุตสาหกรรมกลั่นน้ำมันและการผลิตอะโรเมติกส์ต้องประสบกับช่วงเวลาที่หมุนเวียนของภาวะอุปทานตึงตัว (tight supply) ซึ่งส่งผลให้ราคาและอัตรากำไรเพิ่มขึ้น ติดตามด้วยช่วงระยะเวลามีการเพิ่มกำลังการผลิตขึ้นมาก ซึ่งส่งผลให้เกิดภาวะอุปทานล้นตลาดและราคาและอัตรากำไรลดลง ความผันผวนที่มีนัยสำคัญในราคาตลาดของน้ำมันดิบและวัตถุดิบอื่นๆ อาจมีผลกระทบในทางลบอย่างมีนัยสำคัญต่อฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของ บริษัทฯ

ราคาน้ำมันดิบดูไบในปี 2561 อยู่ในช่วงราคา 49.3 ถึง 84.2 ดอลลาร์ต่อบาร์เรล โดยมีราคาเฉลี่ยน้ำมันดิบดูไบในปี 2561 อยู่ที่ 69.4 ดอลลาร์ต่อบาร์เรล สูงกว่าราคาเฉลี่ยน้ำมันดิบดูไบในปีก่อนเป็นอัตราร้อยละ 31 ราคาน้ำมันดิบดูไบเฉลี่ยรายเดือนของเดือนธันวาคม 2561 อยู่ที่ 57.3 ดอลลาร์ต่อบาร์เรล ต่ำกว่าราคาเฉลี่ยของเดือนธันวาคม 2560 ซึ่งอยู่ที่ 61.6 ดอลลาร์ต่อบาร์เรล อยู่ 4.3 ดอลลาร์ต่อบาร์เรล

ราคาผลิตภัณฑ์โดยรวมในปี 2561 สูงกว่าปีที่ผ่านมาเป็นไปตามการปรับตัวเพิ่มขึ้นของราคาน้ำมันดิบ โดยราคาเฉลี่ยน้ำมันเบนซินปรับตัวขึ้นของราคาไม่สูงเท่ากับราคาน้ำมันดิบเนื่องจากในตลาดมีอุปทานมากกว่าความต้องการน้ำมันเบนซิน สำหรับราคาเฉลี่ยของน้ำมันอากาศยาน น้ำมันก๊าด และน้ำมันดีเซลนั้น มีการปรับตัวเพิ่มขึ้นตามราคาน้ำมันดิบที่ปรับตัวสูงเพิ่มขึ้น ในส่วนของน้ำมันเตา ราคามีการปรับตัวสูงขึ้นเนื่องจากในตลาดมีปริมาณน้ำมันเตาลดลงซึ่งเป็นผลจากการใช้น้ำมันดิบกึ่งหนักและน้ำมันดิบหนักสำหรับกลั่นลดน้อยลง

ความผันผวนและวงจรของราคาสตลาดของน้ำมันดิบ ผลิตภัณฑ์น้ำมันปิโตรเลียมและผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีซึ่งไม่สามารถคาดการณ์ได้นี้อาจส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของกลุ่มบริษัท เนื่องจากบริษัทมีขนาดใหญ่และดำเนินธุรกิจด้านปิโตรเลียมมายาวนาน บริษัทมีความเชื่อมั่นว่าความเสี่ยงจากราคาสตลาดของผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมดังกล่าวจะอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ บริษัทไม่มียุทธศาสตร์ทางการเงินเพื่อบริหารความเสี่ยง

การแข่งขันในธุรกิจ

การแข่งขันอย่างเข้มข้นในธุรกิจค้าปลีกแล้วแต่เป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดข้อจำกัดต่อกำไรของบริษัทฯ ผู้ค้าน้ำมันต่างๆก็ได้ขยายและเพิ่มจำนวนสถานีบริการ รวมไปถึงขยายโปรแกรมทางการตลาดเพื่อช่วงชิงช่วยแบ่งทางการตลาด

ความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน

การดำเนินงานของบริษัทฯ มีความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนจากหลายสกุลเงิน โดยมีเงินสกุลดอลลาร์สหรัฐเป็นสกุลเงินหลัก การซื้อสินค้าและการขายส่งออกไปต่างประเทศ ส่วนใหญ่มีรายการเป็นเงินสกุลดอลลาร์สหรัฐ ส่วนการขายภายในประเทศส่วนใหญ่เป็นสกุลเงินบาทจึงไม่ได้รับผลกระทบจากความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน

การขายผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม ผลิตภัณฑ์อะโรเมติกส์และเคมีภัณฑ์อื่นๆ ในกลุ่มพาณิชย์กรรมในประเทศ และการขายผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมในกลุ่มการค้าปลีก จะอ้างอิงกับราคาผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมในภูมิภาค ซึ่งอยู่ในสกุลดอลลาร์สหรัฐ ในขณะที่บริษัทฯ มีการเสนอราคาและออกใบแจ้งหนี้ค่าสินค้าดังกล่าวในสกุลเงินบาท อย่างไรก็ตาม ถ้าเงินสกุลดอลลาร์สหรัฐแข็งค่าขึ้นอย่างมาก บริษัทฯ อาจไม่สามารถผลักภาระต้นทุนที่สูงขึ้นนี้ได้เนื่องจากการแข่งขันในตลาด หรือการที่รัฐบาลอาจจะมีการแทรกแซงราคา ในทางกลับกัน การอ่อนค่าของดอลลาร์สหรัฐเมื่อเปรียบเทียบกับสกุลเงินบาทจะมีผลกระทบในทางลบต่อรายได้ซึ่งมีการบันทึกเป็นสกุลเงินบาท เพราะค่าเงินบาทจากรายได้ของบริษัทฯ ในสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐจะลดลง

ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2561 และ พ.ศ. 2560 กลุ่มกิจการไม่มีเงินกู้ยืมระยะสั้นและเงินกู้ยืมระยะยาวที่เป็นสกุลเงินตราต่างประเทศ ในปี พ.ศ. 2561 กลุ่มกิจการไม่ได้ทำสัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า ทั้งนี้แนวปฏิบัติของกลุ่มกิจการห้ามมิให้มีการเก็งกำไรเกี่ยวกับอัตราแลกเปลี่ยน

ความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ย

เนื่องจากบริษัทฯ ไม่มีสินทรัพย์ที่มีดอกเบี้ย ซึ่งมีจำนวนเงินอันเป็นสาระสำคัญ ดังนั้น รายได้และกระแสเงินสดจากการดำเนินงานของบริษัทฯ จึงไม่ได้รับผลกระทบจากความผันผวนของอัตราดอกเบี้ย

ความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ยที่เกิดจากเงินกู้ยืมด้วยอัตราดอกเบี้ยลอยตัว เป็นความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ยที่เกิดขึ้นในบริษัท บริษัทฯ มีการพิจารณาประเภทการกู้ยืมเงินให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมอย่างต่อเนื่องเพื่อให้บริษัทฯ มีสภาพคล่องสูงที่สุดในขณะที่ดินทุนการกู้ยืมต่ำที่สุด

ความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่อ

ความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่อเกิดจากเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด การให้สินเชื่อแก่ผู้ค้าส่งและลูกค้ารายย่อย รวมถึงลูกหนี้ที่ยังไม่ได้จ่ายชำระและรายการที่ได้ผูกพันไว้แล้ว ความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่อในส่วนของการยอดคงเหลือกับบริษัทที่เกี่ยวข้องกันมีความเสี่ยงต่ำ เนื่องจากความมั่นคงโดยรวมของกลุ่มบริษัท เอ็กซอนโมบิล

ในส่วนของเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด บริษัทฯ จะฝากเงินกับธนาคารที่มีระดับความน่าเชื่อถืออย่างต่ำในระดับ BBB- หรือเทียบเท่า

การประเมินความเสี่ยงของลูกค้าได้ดำเนินการภายในบริษัทฯ โดยพิจารณาถึงสถานะทางการเงินตัวชี้วัดความสำเร็จทางธุรกิจ ประสิทธิภาพในอดีต และปัจจัยอื่น ระดับความเสี่ยงของลูกค้าแต่ละรายถูกกำหนดโดยใช้ผลจากการประเมินภายในของบริษัทฯ ซึ่งกำหนดโดยฝ่ายบริหาร สำหรับลูกค้าแต่ละรายจะถูกจัดประเภทความเสี่ยงภายใต้แนวทางปฏิบัติที่กำหนดขึ้นภายในกลุ่มบริษัท ตั้งแต่ระดับความเสี่ยงต่ำมากถึงความเสี่ยงสูงมาก การจัดประเภทความเสี่ยงนั้นได้สะท้อนถึงความเสี่ยงในการผิดนัดชำระหนี้ของลูกค้า และเพื่อให้คล้ายคลึงกับการจัดประเภทความเสี่ยงที่กำหนดโดยองค์กรภายนอก

ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง

บริษัทฯ จัดการความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง โดยการรักษาระดับเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดขั้นต่ำเพื่อใช้ในการดำเนินงาน อีกทั้งบริษัทฯ ยังจัดให้มีวงเงินสินเชื่อแบบผูกมัดและวงเงินสินเชื่อแบบไม่ผูกมัดจากทั้งธนาคารและบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน บริษัทฯ พิจารณาความต้องการกระแสเงินสดในอนาคตผ่านแผนการเงินประจำปี รวมถึงแผนการเงินประจำปีสำหรับปีต่อไปได้ผ่านการพิจารณาให้เสร็จสิ้นแล้ว เพื่อให้มีความมั่นใจว่าการประมาณการสำหรับความต้องการในอนาคตจะมีการจัดหางบการเงินสินเชื่ออย่างเหมาะสม

ปัจจุบันบริษัทฯ มีแหล่งกู้ยืมเงินอย่างพอเพียง ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2561 กลุ่มกิจการมีสินเชื่อแบบไม่มีข้อผูกมัดจำนวน 83,251 ล้านบาท (พ.ศ. 2560: 88,410 ล้านบาท) นอกจากนี้ บริษัทฯ ยังได้รับอนุมัติจากสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ให้เสนอขายตั๋วแลกเงินแบบหมุนเวียนจำนวน 12,000 ล้านบาท ซึ่ง ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2561 บริษัทฯ ได้ใช้วงเงินไป 500 ล้านบาท

ความเสี่ยงด้านสภาพคล่องอาจเพิ่มขึ้นถ้าลูกค้าไม่สามารถจ่ายหนี้คืนให้กับบริษัทฯ ภายใต้ระยะเวลาการชำระหนี้ เพื่อจัดการกับความเสี่ยง บริษัทฯ มีการประเมินความสามารถด้านการเงินของลูกค้าเป็นระยะๆ และอาจจะร้องขอให้ลูกค้าบางรายวางหนังสือค้ำประกันจากธนาคารหรือเครื่องมือทางการเงินอื่นที่คล้ายคลึงกันดังกล่าว

ความเสี่ยงด้านทุน

บริษัทฯ มีนโยบายที่จะบริหารทุนเพื่อให้มีความสามารถในการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง และสามารถให้ผลประโยชน์แก่ผู้ถือหุ้นและผู้มีส่วนได้เสีย ในอนาคตบริษัทฯ อาจจะปรับจำนวนเงินปันผลจ่ายแก่ผู้ถือหุ้นเพื่อให้สามารถมีโครงสร้างทุนที่เหมาะสม กลุ่มบริษัทได้มีการทำแผนทางการเงินประจำปี เพื่อประมาณการเงินปันผลทั้งในปัจจุบันและอนาคตทุกปี

3.1.3 ปัจจัยจากนโยบายของภาครัฐ กฎหมายและข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง

ผลการดำเนินงานและผลประกอบการของบริษัทฯ อาจได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงกฎหมายข้อบังคับและนโยบายโดยภาครัฐ เช่น การเพิ่มภาษี การกำหนดเงื่อนไขที่เข้มงวดขึ้นในการออกใบอนุญาต การควบคุมราคา การเปลี่ยนแปลงกฎหมายสิ่งแวดล้อม หรือกฎหมายอื่นใดที่ทำให้ค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติตามที่มากขึ้นหรือทำให้โอกาสทางธุรกิจล่าช้าหรือลดลง การออกข้อบังคับใช้เชื้อเพลิงทางเลือกหรือส่วนผสมผลิตภัณฑ์ที่มีราคาไม่เหมาะสม นอกจากนั้นบริษัทฯ อาจได้รับผลกระทบจากผลของคดีความหรือการดำเนินกระบวนการทางกฎหมายอื่นใดและอาจต้องชำระค่าเสียหายในเชิงโทษที่มีจำนวนสูงและมิได้คาดหมาย

บริษัทฯ ได้คำนึงถึงนโยบายภาครัฐของปี 2561 เพื่อวางแผนดำเนินงานในอนาคตดังต่อไปนี้, กฎใหม่ว่าด้วยการลดการปล่อยก๊าซซัลเฟอร์ขององค์กรทางทะเลระหว่างประเทศเพื่อจำกัดสารกำมะถันในเชื้อเพลิงของเรือขนส่งระหว่างประเทศไม่เกินร้อยละ 0.5, แผนการบังคับใช้มาตรฐานน้ำมันเบนซินและดีเซลที่อยู่ในระดับยูโร 5, การเปลี่ยนแปลงส่วนผสมของเชื้อเพลิงชีวภาพในน้ำมันเชื้อเพลิง, การควบคุมราคาน้ำมันโรงกลั่น, การกำกับดูแลค่าการตลาด และการควบคุมราคาของก๊าซหุงต้ม

3.1.4 ประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ

นอกเหนือจากปัจจัยภายนอกด้านเศรษฐกิจและจากภาครัฐ ผลประกอบการในอนาคตก็ขึ้นอยู่กับความสามารถของบริษัทฯ ในการบริหารจัดการปัจจัยเสี่ยงที่อยู่ในควบคุมของบริษัทฯ ซึ่งจะเป็นตัวกำหนดผลการดำเนินงานของบริษัทฯ

ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

โดยที่ธุรกิจหลักในหลายๆ ส่วนของบริษัทฯ ต้องยึดโยงอยู่กับสินค้าโภคภัณฑ์อันมีลักษณะระดับราคาเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ความสามารถในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการบริหารจัดการค่าใช้จ่าย และเพิ่มผลการผลิตอย่างต่อเนื่อง เป็นองค์ประกอบสำคัญในการกำหนดความสามารถในการแข่งขันของบริษัทฯ ดังนั้น จึงต้องให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการอย่างต่อเนื่อง ซึ่งรวมถึงการพัฒนาเทคโนโลยี การควบคุมต้นทุน การเพิ่มผลิตผล และการประเมินค่าสินทรัพย์โดยรวมอย่างสม่ำเสมอ

การบริหารจัดการความเสี่ยงเกี่ยวกับความปลอดภัย การควบคุมทางธุรกิจ และสิ่งแวดล้อม

บริษัทฯ อาจเผชิญกับความเสี่ยงเกี่ยวกับความปลอดภัย การควบคุมทางธุรกิจ และด้านสิ่งแวดล้อมอันมีอยู่ในธุรกิจปิโตรเลียมและปิโตรเคมี ผลประกอบการของบริษัทฯ ขึ้นอยู่กับความสามารถของฝ่ายจัดการ ความเสี่ยง และควบคุมการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ บริษัทฯ ใช้ระบบการบริหารจัดการที่เข้มงวดและเน้นให้ความสำคัญอย่างต่อเนื่องเพื่อลดหรือกำจัดความเสี่ยง เช่น ความปลอดภัยในสถานที่ทำงาน และป้องกันการรั่วไหลหรือเหตุการณ์อื่นที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม การใช้เทคโนโลยีใหม่ที่สัมฤทธิ์ผลและกระบวนการทำงานใหม่ เพื่อลดการปล่อยก๊าซสู่บรรยากาศ หากระบบการบริหาร

จัดการและการควบคุมไม่ทำงานตามที่วางไว้ ก็จะทำให้เกิดผลร้ายและความรับผิดชอบแก่บริษัทฯ เป็นจำนวนมากได้

การเตรียมความพร้อม

ประสิทธิภาพของบริษัทฯ ในการเตรียมความพร้อมรับภัยพิบัติความผิดพลาดของมนุษย์ สถานการณ์ทางการเมืองหรือสถานการณ์ที่คล้ายกันอย่างเคร่งครัดและการวางแผนรองรับ รวมถึงแผนดำเนินธุรกิจอย่างต่อเนื่องในช่วงวิกฤติ มีส่วนช่วยลดผลกระทบจากภัยพิบัติทางธรรมชาติและอุบัติเหตุ

3.1.5 ปัจจัยอื่นๆ

การพึ่งพา เอ็กซอน โมบิล คอร์ปอเรชั่น และ/หรือบริษัทในเครือ สำหรับการให้บริการสนับสนุนด้านต่างๆ

บริษัทฯ ต้องพึ่งพา เอ็กซอน โมบิล คอร์ปอเรชั่น และ/หรือบริษัทในเครือเป็นอย่างมาก สำหรับการดำเนินงานในด้านต่างๆ ของบริษัทฯ อาทิเช่น การเข้าถึงความเชี่ยวชาญในการบริหารจัดการซื้อน้ำมันดิบและวัตถุดิบ เครื่องขยายการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมและเคมีภัณฑ์ทั่วโลก การบริการทางด้านเทคโนโลยี การดำเนินงานและวิศวกรรมที่ทันสมัย และการมีส่วนร่วมในโครงการวิจัยและพัฒนา การให้สิทธิในการใช้เครื่องหมายการค้า และบริการอื่นๆ บริษัทฯ ไม่สามารถรับรองได้ว่า เอ็กซอน โมบิล คอร์ปอเรชั่น และ/หรือบริษัทในเครือจะยังคงให้การสนับสนุนดังกล่าวต่อไป ทั้งนี้ หากบริษัทฯ ไม่ได้รับการสนับสนุนดังกล่าว หรือสัญญาที่มีนัยสำคัญใดๆ ที่ทำไว้กับ เอ็กซอน โมบิล คอร์ปอเรชั่น และ/หรือบริษัทในเครือถูกยกเลิก โดยที่บริษัทฯ ไม่สามารถหาแหล่งอื่นๆ สำหรับบริการหรือไม่สามารถหาบุคลากรที่สำคัญเพิ่มเติมได้ ธุรกิจของบริษัทฯ อาจได้รับผลกระทบ

สัญญาต่างๆ ที่บริษัทฯ ทำไว้กับ เอ็กซอน โมบิล คอร์ปอเรชั่น และ/หรือบริษัทในเครือ สำหรับการบริการด้านเทคโนโลยี เครื่องหมายการค้า และบริการสนับสนุนด้านอื่นๆ นั้น มีข้อกำหนดว่าด้วยการสิ้นสุดของสัญญาโดยอัตโนมัติหาก เอ็กซอน โมบิล คอร์ปอเรชั่น และ/หรือบริษัทในเครือไม่ได้เป็นเจ้าของหรือไม่มีความควบคุมไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อม เป็นจำนวนสูงกว่าร้อยละ 50 ของส่วนได้เสียในบริษัทฯ อีกต่อไป นอกจากนี้ยังมีเงื่อนไขบางประการที่เกี่ยวกับภูมิสิทธิ์ และการอนุมัติจากรัฐบาลที่จะมีผลบังคับใช้ หากผู้ถือหุ้นของเอ็กซอน โมบิล คอร์ปอเรชั่น และ/หรือบริษัทในเครือ ประสงค์ที่จะลดสัดส่วนการถือหุ้นโดยรวมของคนในบริษัทฯ ลงจนต่ำกว่าร้อยละ 50

ผู้ถือหุ้นของเอ็กซอน โมบิล คอร์ปอเรชั่น และ/หรือบริษัทในเครือปราศจากภาระผูกพันในการรักษาสัดส่วนการถือหุ้นขั้นต่ำและสามารถลดสัดส่วนการถือหุ้นในบริษัทฯ ได้ทุกเมื่อ นอกจากนี้เอ็กซอน โมบิล คอร์ปอเรชั่น และ/หรือบริษัทในเครือไม่มีภาระผูกพันในการให้กู้ยืมเงินหรือให้ความช่วยเหลือทางการเงินใดๆ และทางบริษัทฯ ไม่สามารถรับรองได้ว่าเอ็กซอน โมบิล คอร์ปอเรชั่น และ/หรือบริษัทในเครือจะให้กู้ยืมเงินหรือให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่บริษัทฯ ในอนาคต

ความขัดแย้งทางผลประโยชน์ระหว่างผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัทฯ กับบริษัทฯ หรือระหว่างผู้ถือหุ้นรายใหญ่และผู้ถือหุ้นรายย่อยของบริษัทฯ

ปัจจุบันบริษัทในเครือเอ็กซอน โมบิล คอร์ปอเรชั่นเป็นผู้ถือหุ้นข้างมากในบริษัทฯ ทั้งนี้อาจเกิดกรณีที่ทำให้ผลประโยชน์ของเอ็กซอน โมบิล คอร์ปอเรชั่นหรือผลประโยชน์ของบริษัทที่เกี่ยวข้องของเอ็กซอน โมบิล คอร์ปอเรชั่นแตกต่างจากผลประโยชน์ของบริษัทฯ ทำให้ผู้บริหารของบริษัทฯ อาจต้องเผชิญกับความขัดแย้งทางผลประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ความรับผิดชอบของตนในฐานะกรรมการและผู้บริหาร ความขัดแย้งทางผลประโยชน์อาจเกิดขึ้นในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเรื่องดังต่อไปนี้ รายการระหว่างบริษัทฯ กับบริษัทในเครือของ เอ็กซอน โมบิล คอร์ปอเรชั่น เช่น รายการที่เกี่ยวข้องกับการจัดหาวัตถุดิบ หรือการขายผลิตภัณฑ์ การแข่งขันหรือกิจการใหม่ที่เกิดขึ้นในธุรกิจกลั่นน้ำมัน การอนุมัติการควบรวมหรือเข้าซื้อกิจการที่อาจเกิดขึ้น การซื้อขายสินทรัพย์และธุรกรรมทางบริษัทที่มีนัยสำคัญอื่นๆ การออกหรือจำหน่ายหลักทรัพย์ การตัดสินใจลงทุนและค่าใช้จ่ายเพื่อการลงทุนอื่นๆ และ การบังคับสิทธิตามสัญญาการจ่ายเงินปันผลและการจัดสรรอื่น ๆ และเรื่องที่เกี่ยวข้องกับกฎระเบียบและกฎหมาย

แม้บริษัทฯ มีความตั้งใจที่จะดำเนินการตามที่เหมาะสมเพื่อขจัดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ดังกล่าวและปกป้องผลประโยชน์ของบริษัทฯ ด้วยในขณะเดียวกัน แต่บริษัทฯ ไม่สามารถรับรองได้ว่าผลประโยชน์ระหว่างเอ็กซอน โมบิล คอร์ปอเรชั่น และ/หรือบริษัทในเครือ หรือของบริษัทฯ จะเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

ผลประโยชน์ของเอ็กซอน โมบิล คอร์ปอเรชั่นและ/หรือบริษัทในเครืออาจจะไม่สอดคล้องกับผลประโยชน์ของผู้ถือหุ้นรายอื่นๆ ของบริษัทฯ ทั้งนี้ เอ็กซอน โมบิล คอร์ปอเรชั่นอาจใช้สิทธิออกเสียงลงคะแนนและดำเนินการในฐานะผู้ถือหุ้นผ่านทางบริษัทในเครือ ซึ่งอาจขัดแย้งและมีผลกระทบต่อผลประโยชน์ของผู้ถือหุ้นรายอื่นๆ ของบริษัทฯ เช่น การจ่ายเงินปันผลหรือการจัดสรรอื่นๆ

คดีความที่ค้างพิจารณาอยู่และที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

บริษัทฯ เป็นจำเลยในคดีความอยู่หลายกรณีซึ่งเป็นคดีเกี่ยวเนื่องกับธุรกิจทางการค้าปกติของบริษัทฯ โดยหากมีคดีความที่สำคัญที่มีผลออกมาในทางที่ไม่เป็นคุณก็อาจส่งผลกระทบในทางลบอย่างมีนัยสำคัญต่อธุรกิจของบริษัทฯ ได้

ผลกระทบจากสภาวะแวดล้อมและผู้ไม่เห็นด้วยกับธุรกิจพลังงาน

สังคมโลกต้องเผชิญกับความต้องการของอุปสงค์ของพลังงานที่เพิ่มขึ้น ในขณะเดียวกันก็ต้องรับมือกับผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ บริษัทฯ ยังคงมุ่งมั่นที่จะผลิตและจัดหาพลังงานเพื่อตอบสนองความต้องการที่เพิ่มขึ้น บริษัทฯ เชื่อมั่นว่าความเสี่ยงต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศจะเป็นปัจจัยให้มีการดำเนินงานอย่างรอบคอบระมัดระวัง บริษัทฯ มีความมุ่งมั่นที่จะตอบสนองความต้องการใช้พลังงาน ด้วยการจัดหาพลังงานที่เหมาะสมในราคาที่สามารถใช้ได้ และในขณะเดียวกันก็มุ่งมั่นที่จะใช้เทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพในการหาวิธีการลดผลกระทบต่อสภาวะแวดล้อม มาตรการบริหารจัดการความเสี่ยงจากเหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสภาวะแวดล้อม ของบริษัทฯ มีอยู่ 4 ด้าน คือการพัฒนาเทคโนโลยีใหม่ๆ การลดและควบคุมการปล่อยไอเสียจากโรงงาน การหาวิธีและแนะนำการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของลูกค้านักค้าของบริษัทฯ และการดำเนินนโยบายการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างเคร่งครัด อย่างไรก็ตาม คำวิจารณ์เกี่ยวกับผลกระทบต่อสภาพภูมิอากาศในด้านลบต่อธุรกิจน้ำมัน มีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อผลประกอบการของธุรกิจ

การพัฒนาของเทคโนโลยีและพลังงานทางเลือก

พัฒนาการของเทคโนโลยีทำให้มีการเปลี่ยนแปลงต่อแหล่งพลังงาน ด้วยการเพิ่มทางเลือกของพลังงานที่มากขึ้นอย่างไม่เคยมีมาก่อน ไม่ว่าจะเป็น น้ำมัน ก๊าซธรรมชาติ พลังงานจากลม พลังงานจากแสงอาทิตย์ และเทคโนโลยีของรถยนต์ที่ใช้ไฟฟ้า แม้ว่าจะมีพลังงานทางเลือกเพิ่มมากขึ้น พลังงานจากน้ำมันก็ยังคงเป็นพลังงานหลักในการพัฒนาประเทศ การขนส่งเดินทางและเป็นวัตถุดิบสำคัญในการผลิตผลิตภัณฑ์จากปิโตรเคมีในอีกหลายทศวรรษข้างหน้า อย่างไรก็ตามการเติบโตของการใช้พลังงานทางเลือกใหม่ๆ ก็เพิ่มขึ้นในอัตราที่สูง และมีแนวโน้มมากที่จะกลายเป็นแหล่งพลังงานที่สำคัญในที่สุดด้วยเหตุนี้ การเข้ามาของพลังงานทดแทนดังกล่าวก็จะส่งผลโดยตรงต่อธุรกิจน้ำมันและก๊าซธรรมชาติ

ความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ (Cybersecurity)

ความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์เป็นส่วนหนึ่งของเทคโนโลยี กระบวนการและวิธีปฏิบัติงาน ที่ออกแบบและกำหนดขึ้นเพื่อป้องกันความเสียหายของเครือข่ายคอมพิวเตอร์ โปรแกรม และข้อมูลของบริษัทฯ จากการถูกโจมตีทางไซเบอร์ หรือการเข้าถึงข้อมูลโดยไม่ได้รับอนุญาต เป้าหมายของภัยคุกคามด้านความปลอดภัยในโลกไซเบอร์ คือการขโมยข้อมูลของบริษัทฯ หรือการเพิ่มความเสียหายต่อทรัพยากรของบริษัทฯ การฝึกอบรมให้พนักงานมีความรู้เท่าทันและมีความพร้อมที่จะรับมือ กับการคุกคามความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์เป็นสิ่งบริษัทฯ ให้ความสำคัญ พนักงานจะต้องสามารถแยกแยะภัยคุกคามทางไซเบอร์และเข้าใจในบทบาทของตนเองทั้งในการป้องกันและต่อการรับมือการโจมตีบริษัทฯ ได้จัดให้มีการฝึกอบรมในเรื่องความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ โดยกำหนดให้พนักงานทุกคนรวมทั้ง บุคคลากรที่ต้องทำงานกับบริษัทฯ ต้องเข้ารับการอบรมนี้ เป็นประจำทุกปี อีเมลปลอม หรือ Email phishing attacks เป็นหนึ่งในภัยคุกคามทางไซเบอร์ที่พบอย่างแพร่หลาย ซึ่งบริษัทฯ จึงได้รวมวิธีการจัดการเมื่อพบ อีเมลปลอมไว้ในกรอบการรับมือด้วย นอกเหนือจากการฝึกอบรมดังกล่าว บริษัทฯ ยังได้ประเมินความพร้อมในการรับมือภัยคุกคามทางไซเบอร์นี้ ด้วยการส่งอีเมลปลอมจำลองให้พนักงานเพื่อฝึกให้พนักงานสามารถแยกแยะอีเมลปลอมได้จริง

3.2 การบริหารความเสี่ยง

3.2.1 การบริหารจัดการความเสี่ยงแบบครอบคลุม

บริษัทฯ ใช้แนวปฏิบัติและกระบวนการประเมินและบริหารจัดการความเสี่ยงทั้งในด้านการปฏิบัติการและด้านธุรกิจและการเงินอย่างเป็นระบบเป็นขั้นเป็นตอน โดยมีกระบวนการในการบ่งชี้ การวิเคราะห์ การประเมินผลกระทบของแต่ละความเสี่ยง ทั้งยังมีการกำหนดมาตรการจัดการเพื่อลดความเสี่ยงนั้นๆ ลงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ ทั้งนี้เป้าหมายก็เพื่อปกป้องผลประโยชน์ของผู้ถือหุ้นและทรัพย์สินของบริษัทฯ โดยมีระบบการบริหารการปฏิบัติงานให้มีความปลอดภัย (OIMS) และระบบบริหารการดำเนินงานเพื่อการควบคุม (CIMS) เป็นเสาหลักในการบริหารจัดการ กล่าวคือ OIMS เป็นเครื่องมือใช้กำหนดขอบเขตที่ยอมรับได้และเป็นระบบบริหารจัดการความเสี่ยงในด้านความปลอดภัย ความมั่นคงในชีวิตและทรัพย์สิน สุขอนามัย สิ่งแวดล้อม และสังคม ส่วน CIMS เป็นเครื่องมือใช้กับความเสี่ยงทางธุรกิจและการเงินที่บริษัทที่ต้องเผชิญ ตามกรอบและแนวทางข้างต้น

โดยผลจากโครงการที่มีความเข้มงวดเหล่านี้ทำให้บริษัทฯ ประสบความสำเร็จด้านความปลอดภัย ถึงแม้ว่าในปี 2561 บริษัทฯ ประสบเหตุการณ์สูญเสียจากการที่พนักงานคนหนึ่งของผู้รับเหมาเสียชีวิตจากอุบัติเหตุในขณะทำงาน บริษัทฯ ยังคงสามารถรักษาความสำเร็จด้านความปลอดภัยที่สำคัญหลายด้าน ตัวอย่างเช่น โรงกลั่นน้ำมันเอสโซ่ศรีราชาปฏิบัติงานครบ 7 ปีและคลังจ่ายน้ำมันศรีราชาปฏิบัติงานครบ 25 ปี โดยไม่มีเหตุให้สูญเสียเวลาทำงาน โรงกลั่นน้ำมันเอสโซ่ศรีราชาปฏิบัติงานครบ 11 ปี โดยไม่มีเหตุการณ์รั่วไหลของน้ำมัน ส่วนในภาพรวม บริษัทฯ มีผลการปฏิบัติงานด้านความปลอดภัยที่ดี

ที่สุดโดยวัดได้จากอัตราการเกิดเหตุที่ต้องบันทึกเป็นรายงานและการทำงานที่ไม่มีเหตุให้สูญเสียเวลาทำงาน ผลการดำเนินงานที่น่าประทับใจเหล่านี้สะท้อนให้เห็นถึงวัฒนธรรมด้านความปลอดภัยที่แข็งแกร่งและแทรกซึมอยู่ทั่วทุกระดับขององค์กร

แผนบริหารจัดการความเสี่ยงนั้นถือเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารธุรกิจของแต่ละหน่วยงาน ซึ่งได้รับการจัดทำขึ้นจากการพิจารณาปัจจัยเสี่ยงทั้งภายในและภายนอก และการประเมินและติดตามผลเพื่อมั่นใจในประสิทธิภาพการดำเนินงาน และส่งผลให้มีการพัฒนาให้ดีขึ้นไปอย่างต่อเนื่อง ตามแนวทางโครงสร้างการบริหารดังกล่าว คณะผู้บริหารของบริษัทฯ จึงมีหน้าที่รับผิดชอบต่อการบริหารความเสี่ยงของบริษัทฯ

3.2.2 การบริหารการปฏิบัติงานให้มีความปลอดภัย (OIMS)

บริษัทฯ มุ่งมั่นในการประกอบธุรกิจแนวทางซึ่งสอดคล้องกับความต้องการทางสภาพแวดล้อมและเศรษฐกิจของชุมชนที่บริษัทฯ ประกอบธุรกิจอยู่ พร้อมทั้งปกป้องความปลอดภัยและสุขอนามัยของพนักงานผู้ปฏิบัติงาน ลูกค้า และสาธารณชน โดยระบุอยู่ในนโยบายเกี่ยวกับสวัสดิภาพความปลอดภัย สุขอนามัย สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัยเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ และนำไปปฏิบัติด้วยกรอบการบริหารจัดการที่เคร่งครัดที่เรียกว่า การบริหารการปฏิบัติงานให้มีความปลอดภัย (OIMS) นั่นเอง

OIMS เป็นแนวทางปฏิบัติที่เป็นระบบ มีโครงสร้างที่ชัดเจน และถือวินัยอย่างเคร่งครัด ในการวัดผลความก้าวหน้าและติดตามการรับผิดชอบของแต่ละสายธุรกิจ หน่วยงาน และโครงการต่างๆ ในปี 2556 บริษัท Lloyd's Register Quality Assurance, Inc. ได้ตรวจสอบผลการดำเนินงานและให้การรับรองระบบ OIMS มีมาตรฐานสูงไม่น้อยกว่าระบบ ISO 14001:2004 ว่าด้วยการบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐานองค์กรนานาชาติ และ ระบบ OHSAS 18001:2007 ว่าด้วยการจัดการด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัยตามมาตรฐานสากล

3.2.3 ระบบการควบคุม

มาตรฐานระบบการควบคุมการบริหารจัดการ (SMC) กำหนดหลักการและแนวคิดหลักสำหรับการควบคุมธุรกิจ โดยมีระบบบริหารการดำเนินงานเพื่อการควบคุม (CIMS) ซึ่งก็เช่นเดียวกับ ระบบ OIMS ที่ถูกออกแบบมาเพื่อใช้ประเมินวิเคราะห์และวัดความเสี่ยงทางธุรกิจและการเงิน รวมทั้งวิธีลดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากความเสี่ยง ขั้นตอนติดตามการปฏิบัติตามมาตรฐาน และรายงานผลการดำเนินงานให้แก่ต้นสังกัดและฝ่ายบริหาร โดยระบบการควบคุมที่ใช้มีมาตรฐานสูง ไม่น้อยกว่าข้อกำหนดตามกฎหมายในสหรัฐอเมริกาหรือตามมาตรฐานของตลาดหลักทรัพย์แห่งนิวยอร์ก

บริษัท ไพร์วอเดอร์เฮาส์คูเปอร์ส เอบีเอเอส จำกัด ได้ทำการประเมินอย่างอิสระและระบุว่าระบบการควบคุมภายในของบริษัทมีประสิทธิภาพ การประเมินตัวเอง และการตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอช่วยให้มั่นใจว่าทุกหน่วยงานได้ปรับใช้ระบบการควบคุมและมาตรฐานของบริษัทฯ อย่างต่อเนื่อง

3.2.4 แผนบริหารความต่อเนื่องของธุรกิจ

บริษัทฯ จัดทำแผนดำเนินธุรกิจอย่างต่อเนื่อง (Business Continuity Plan – BCP) เพื่อป้องกันและรับมือกับภัยพิบัติที่อาจเกิดขึ้นอย่างมีแบบแผน เหตุการณ์ภัยพิบัติที่อาจเกิดขึ้นทั้งจาก จากภัยธรรมชาติ ความผิดพลาดของมนุษย์ สถานการณ์ความไม่สงบทางการเมือง และเหตุการณ์ไม่ปกติต่างๆ ที่คล้ายคลึงกัน ถูกผนวกเข้าเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินงาน บริษัทฯ มีการทบทวน การปรับให้ทันกับเหตุการณ์ และมีการซักซ้อมมาตรการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่องทุกๆ ปี อีกทั้งยังมีการจำแนกกิจกรรมที่สำคัญต่อการดำเนินงาน ตำแหน่งที่มีความจำเป็นต้องทำกิจกรรมที่สำคัญนั้นๆ รวมไปถึง มีการบันทึกวิธีการแก้ไขปัญหาและวิธีการที่จะลดผลกระทบให้ได้มากที่สุดถ้าเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉิน ในแผนดำเนินธุรกิจอย่างต่อเนื่องในช่วงวิกฤติ (BCP) ของบริษัทฯ ได้กำหนดมาตรการรับมือในสถานการณ์ดังต่อไปนี้ กรณีเกิดเหตุการณ์ที่ทำให้เกิดการสูญเสียบุคคลกรที่สำคัญต่อการดำเนินงาน กรณีเกิดการสูญเสียและความเสียหายกับสถานประกอบการและสิ่งก่อสร้าง กรณีระบบสารสนเทศสูญเสียหรือสูญหาย และ กรณีการสูญเสียทรัพย์สินหลายอย่างที่สำคัญและจำเป็นต่อการดำเนินงานและการผลิต

4. สินทรัพย์ที่ใช้ในการประกอบธุรกิจ

4.1 สินทรัพย์ถาวรหลัก

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 รายการและมูลค่าสุทธิตามบัญชีหลังหักค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์ถาวรหลักที่ใช้ในการประกอบธุรกิจของบริษัทฯ และบริษัทย่อยตามที่ปรากฏในงบการเงินรวมของบริษัทฯ มีรายละเอียดเป็นดังนี้

รายการสินทรัพย์ถาวรหลัก	หน่วย: ล้านบาท	
	มูลค่าสุทธิตามบัญชีหลังหักค่าเสื่อมราคาสะสมและ ค่าเผื่อการด้อยค่า ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	
ที่ดิน	4,966	
อาคาร โรงงาน และอุปกรณ์	20,115	
งานระหว่างก่อสร้าง	919	
รวมมูลค่าสินทรัพย์ถาวรหลักสุทธิ	26,000	

ตามงบการเงินรวมของบริษัทฯ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 ราคาตามบัญชีก่อนหักค่าเสื่อมราคาสะสมของสินทรัพย์ของบริษัทฯและของกลุ่มกิจการที่ตัดค่าเสื่อมราคาครบตามอายุการใช้งานแล้วแต่ยังคงใช้งานอยู่มีมูลค่า 11,615 ล้านบาท และ 11,288 ล้านบาท ตามลำดับ (พ.ศ. 2560: มูลค่า 11,508 ล้านบาท และ 11,180 ล้านบาท)

สำหรับรายการและมูลค่าสุทธิตามบัญชีหลังหักค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์ถาวรหลักที่ใช้ในการประกอบธุรกิจของบริษัทฯ และบริษัทย่อย ซึ่งจำแนกตามส่วนงาน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 เป็นดังนี้

รายการสินทรัพย์ถาวรหลัก	หน่วย: ล้านบาท	
	มูลค่าสุทธิตามบัญชีหลังหักค่าเสื่อมราคาสะสมและ ค่าเผื่อการด้อยค่า ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	
ส่วนธุรกิจการกลั่นน้ำมันและจัดจำหน่ายน้ำมัน	24,219	
ส่วนธุรกิจปิโตรเคมี	1,781	
รวมมูลค่าสินทรัพย์ถาวรหลักสุทธิ	26,000	

บริษัทฯ ไม่มีการใช้ทรัพย์สินเป็นหลักประกันการกู้ยืมเงินหรือสัญญาใดๆ

รายละเอียดการเอาประกันภัยทรัพย์สิน

กรมธรรม์ประกันภัยที่สำคัญของบริษัทฯ ได้แก่ การประกันสรรพภัยของทรัพย์สิน ความรับผิดชอบบุคคลภายนอก และการขนส่งสินค้าทางทะเล กรมธรรม์ประกันภัยของบริษัทฯ เกือบทั้งหมดทำไว้กับ บริษัทสมโพธิ์ เจแปน ประกันภัย (ประเทศไทย) จำกัด อย่างไรก็ดี บริษัทฯ ไม่ได้ทำประกันภัยสำหรับการหยุดชะงักของธุรกิจ (Business Interruption) ทั้งนี้ บริษัทฯ จะทบทวนความคุ้มครองตามการประกันภัยเป็นระยะๆ เพื่อพิจารณาว่า การประกันภัยที่มีอยู่นั้นจะสามารถครอบคลุมความเสี่ยงต่างๆ ที่บริษัทฯ ได้ตระหนักหรือคาดหมายไว้อย่างเพียงพอหรือไม่

ภายใต้กรมธรรม์ประกันสรรพภัยของทรัพย์สิน บริษัทฯ ได้เอาประกันภัยความสูญเสียสำหรับทรัพย์สินที่มีความสำคัญบางรายการ ซึ่งรวมถึงโรงกลั่นน้ำมันและหน่วยผลิตต่างๆ ของบริษัทฯ คลังน้ำมันบางแห่ง สินค้าคงคลังและอาคารสำนักงานบางแห่ง ตลอดจนอุปกรณ์และระบบที่สำคัญ ในวงเงินประกันรวมจำนวน 400 ล้านดอลลาร์สหรัฐแต่ละครั้ง

ในส่วนของกรมธรรม์ประกันภัยความรับผิดชอบต่อบุคคลภายนอกของบริษัทฯ นั้น ครอบคลุมความรับผิดตามกฎหมายและตามสัญญาที่บริษัทฯ มีต่อบุคคลภายนอก อันเกิดขึ้นเนื่องจากการบาดเจ็บหรือเสียชีวิต ความเสียหายของทรัพย์สินและการโฆษณา ซึ่งมีวงเงินประกันสำหรับความรับผิดทั่วไปต่อบุคคลภายนอกรวมทั้งสิ้นเป็นจำนวน 150 ล้านดอลลาร์สหรัฐต่อปี และมีวงเงินประกันสำหรับความรับผิดที่เกี่ยวกับการบิน (Aviation Related) รวมทั้งสิ้นเป็นจำนวน 1,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐต่อปี สำหรับการประกันภัยการขนส่งสินค้าทางทะเล (Marine Open Cargo Insurance) ครอบคลุมความสูญเสียหรือความเสียหายในระหว่างการลำเลียงและขนถ่ายสินค้าทั้งทางอากาศ ทางทะเล และทางบก โดยมีวงเงินความคุ้มครองไม่เกิน 110 ล้านดอลลาร์สหรัฐ สำหรับต่อหนึ่งลำหรือหนึ่งเที่ยวการขนส่ง

กรมธรรม์ประกันภัยข้างต้นทั้งหมดยกเว้นกรมธรรม์ประกันภัยความรับผิดตามกฎหมายอันเกิดจากการประกอบกิจการควบคุมประเภทที่ 3 ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิงอยู่ภายใต้เงื่อนไขความรับผิดส่วนแรก (Deductibles) นอกเหนือไปจากข้อยกเว้นความคุ้มครองอื่นๆ แล้ว การประกันภัยดังกล่าวของบริษัทฯ บางส่วนยังไม่ครอบคลุมถึงความรับผิดอันเกิดจากภัยสงครามหรือการก่อการร้ายด้วย

4.2 สินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 รายการและมูลค่าสุทธิตามบัญชีหลังหักค่าตัดจำหน่ายของสินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตนตามที่ปรากฏในงบการเงินรวมของบริษัทฯ มีรายละเอียดเป็นดังนี้

รายการสินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตน	หน่วย: ล้านบาท	
	มูลค่าสุทธิตามบัญชีหลังหักค่าตัดจำหน่าย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	
ค่าสิทธิและใบอนุญาต	42	
โปรแกรมคอมพิวเตอร์	119	
รวมมูลค่าสินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตนสุทธิ	161	

นอกเหนือจากค่าสิทธิและใบอนุญาต และโปรแกรมคอมพิวเตอร์ดังกล่าวข้างต้นแล้ว ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทฯ ยังมีรายการสินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตนและสิทธิอื่น ๆ ที่สำคัญอีก ซึ่งมีรายละเอียดสรุปได้ดังนี้

4.2.1 สิทธิตามสัญญาเช่าระยะยาว

ภายใต้สัญญาเช่าระยะยาวที่บริษัทฯ ทำกับบริษัทย่อยของบริษัทฯ ซึ่งได้แก่ บริษัท วิสาหกิจส่งเสริมอุตสาหกรรม จำกัด บริษัท ร่วมพัฒนาอุตสาหกรรม จำกัด และบริษัท เพชเชตเตอร์ เอ็นเตอร์ไพรเซส จำกัด รวมไปถึงสิทธิภายใต้สัญญาเช่าระยะยาวกับบุคคลและบริษัทอื่นๆ บริษัทฯ มีสิทธิครอบครองและใช้ประโยชน์ในที่ดินซึ่งกระจายอยู่ทั่วประเทศไทย โดยมีเนื้อที่รวมกันประมาณ 538,000 ตารางเมตร สำหรับสถานีบริการน้ำมัน และประมาณ 205,000 ตารางเมตร สำหรับคลังน้ำมัน

โดยในการเช่าที่ดินระยะยาวจากบริษัท ร่วมพัฒนาอุตสาหกรรม จำกัด และบริษัท เพชเชตเตอร์ เอ็นเตอร์ไพรเซส จำกัดนั้น บริษัทฯ ได้ตกลงทำสัญญาเช่าที่ดินแต่ละแปลงจากบริษัทย่อยดังกล่าว ซึ่งส่วนใหญ่จะมีกำหนดระยะเวลาเช่าประมาณ 30 ปี โดยมีการเรียกเก็บค่าเช่าจากต้นทุนค่าใช้จ่ายบวกกำไรอัตราคงที่ ซึ่งวิธีคิดค่าเช่าจะมีการกำหนดไว้ในสัญญาเช่าที่ดินแต่ละฉบับ

ในขณะที่การเช่าที่ดินระยะยาวจากบริษัท วิสาหกิจส่งเสริมอุตสาหกรรม จำกัด ส่วนใหญ่แล้วสัญญาเช่าที่ดินที่บริษัทฯ ทำกับบริษัท วิสาหกิจส่งเสริมอุตสาหกรรม จำกัด จะมีกำหนดระยะเวลาเช่าที่แตกต่างกัน โดยจะเปลี่ยนแปลงไปตามสัญญาเช่าที่ดินแต่ละฉบับ และบริษัทฯ มีสิทธิที่จะขอต่ออายุการเช่าออกไปได้อีก เมื่อสิ้นสุดการเช่าตามสัญญาเดิม โดยอัตราค่าเช่าจะมีการจ่ายชำระเป็นรายปี

มูลค่าสุทธิที่ดินตามบัญชีของบริษัทฯ และบริษัทย่อย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 สามารถสรุปได้ ดังนี้

รายการที่ดิน (จำแนกตามบริษัท)	หน่วย: ล้านบาท	
	มูลค่าสุทธิตามบัญชี	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561
บริษัทฯ	690	
บริษัท วิสาหกิจส่งเสริมอุตสาหกรรม จำกัด	8	
บริษัท ร่วมพัฒนาอุตสาหกรรม จำกัด	3,061	
บริษัท เพชเชตเตอร์ เอ็นเตอร์ไพรเซส จำกัด	1,207	
รวมมูลค่าที่ดินสุทธิ	4,966	

4.2.2 สิทธิและประโยชน์ที่ได้รับจากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

บริษัทฯ ได้รับการส่งเสริมการลงทุนสำหรับการประกอบกิจการการผลิตผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมและกิจการผลิตพาราไซลีน (Paraxylene) ประเภทการผลิตผลิตภัณฑ์เคมีจากปิโตรเลียมในประเทศไทยจากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนได้วางไว้โดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520

ทั้งนี้ บริษัทฯ ได้รับการส่งเสริมการลงทุนจากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน สำหรับการลงทุนในกิจการผลิตผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมเมื่อวันที่ 16 กรกฎาคม 2535 โดยให้มีกำลังการกลั่นน้ำมันดิบวันละประมาณ 82,000 บาร์เรล โดยสิทธิและประโยชน์ต่าง ๆ ที่บริษัทฯ ได้จากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนสำหรับกิจการในส่วนที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนนี้ ตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในบัตรส่งเสริมการลงทุน มีอาทิ

- สิทธิในการนำคนต่างด้าวซึ่งเป็นช่างฝีมือ และผู้ชำนาญการเข้ามาในราชอาณาจักร เพื่อมาทำงานในกิจการที่ได้รับการส่งเสริม
- สิทธิที่จะถือครองกรรมสิทธิ์ในที่ดินเพื่อประกอบกิจการที่ได้รับการส่งเสริม ตามจำนวนที่คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนเห็นสมควร โดยมีเงื่อนไขว่า ที่ดินที่จะได้รับอนุญาตให้ถือกรรมสิทธิ์ตามบัตรส่งเสริม จะต้องใช้เพื่อประกอบกิจการที่ได้รับการส่งเสริมเท่านั้น ซึ่งบริษัทฯ ได้ใช้สิทธิถือครองกรรมสิทธิ์ในที่ดินดังกล่าวเพื่อถือครองบางส่วนที่ดินอันเป็นที่ตั้งโรงกลั่นน้ำมันของบริษัทฯ
- สิทธิที่จะได้รับยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับเครื่องจักร ตามระยะเวลาที่คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนกำหนด โดยมีเงื่อนไขว่า เครื่องจักรซึ่งได้รับยกเว้นอากรขาเข้านั้น จะต้องนำเข้ามาภายในปี 2538 เว้นแต่จะได้รับอนุมัติให้ขยายเวลาการนำเข้าจากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน อย่างไรก็ตามในปัจจุบันสิทธิได้รับยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับเครื่องจักรดังกล่าวของบริษัทฯ ได้สิ้นสุดลงไปแล้ว
- สิทธิที่จะได้รับอนุญาตให้นำเข้าหรือส่งเงินออกนอกราชอาณาจักรเป็นเงินตราต่างประเทศได้

ในปี 2550 บริษัทฯ ได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิประโยชน์ตามบัตรส่งเสริมข้างต้นสำหรับการนำเข้าเครื่องจักรที่ใช้จัดหรือป้องกันมลภาวะแวดล้อม ภายในช่วงวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2550 จนถึงวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2551

สำหรับกิจการผลิตพาราไซลีนในส่วนของโรงงานอะโรเมติกส์ของบริษัทฯ นั้น บริษัทฯ ได้รับการส่งเสริมการลงทุนจากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนเมื่อวันที่ 16 มกราคม 2541 ให้ดำเนินการก่อสร้างโรงงานอะโรเมติกส์ในบริเวณใกล้เคียงกับโรงกลั่นน้ำมันที่ศรีราชา โดยมีกำลังการผลิตพาราไซลีนประมาณ 350,000 ตันต่อปี (เวลาทำงาน 24 ชั่วโมงต่อวัน และวันทำงาน 365 วันต่อปี) ซึ่งต่อมาบริษัทฯ ได้รับการอนุญาตจากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนให้ได้รับการส่งเสริมการลงทุนสำหรับการขยายกำลังการผลิตเป็น 420,000 ตันต่อปี และ 540,000 ตันต่อปี เมื่อวันที่ 15 มิถุนายน 2544 และวันที่ 23 กรกฎาคม 2546 ตามลำดับ โดยสิทธิและประโยชน์ต่าง ๆ ที่บริษัทฯ ได้รับจากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนที่สำคัญประกอบด้วย

- สิทธิในการนำคนต่างด้าวซึ่งเป็นช่างฝีมือ และผู้ชำนาญการเข้ามาในราชอาณาจักร เพื่อมาทำงานในกิจการที่ได้รับการส่งเสริม
- สิทธิที่จะถือครองกรรมสิทธิ์ในที่ดินเพื่อประกอบกิจการที่ได้รับการส่งเสริม ตามจำนวนที่คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนเห็นสมควร โดยมีเงื่อนไขว่า ที่ดินที่จะได้รับอนุญาตให้ถือกรรมสิทธิ์ตามบัตรส่งเสริม จะต้องใช้เพื่อประกอบกิจการที่ได้รับการส่งเสริมเท่านั้น
- สิทธิที่จะได้รับยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับเครื่องจักรตามที่คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนอนุมัติ โดยมีเงื่อนไขว่า เครื่องจักรซึ่งได้รับยกเว้นอากรขาเข้านั้น จะต้องนำเข้ามาภายในวันที่ 16 มกราคม 2543 เว้นแต่จะได้รับอนุมัติให้ขยายเวลาการนำเข้าจากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ซึ่งต่อมา บริษัทฯ ได้รับอนุญาตให้ขยายระยะเวลานำเข้าเครื่องจักรเฉพาะส่วนที่เพิ่มกำลังการผลิตออกไปตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2547 ถึงวันที่ 30 เมษายน 2548 ภายใต้ข้อกำหนดว่า จะต้องเปิดดำเนินการครบตามโครงการภายในวันที่ 30 ตุลาคม 2548 ทั้งนี้ ในปัจจุบันสิทธิได้รับยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับเครื่องจักรดังกล่าวของบริษัทฯ ได้สิ้นสุดลงไปแล้ว
- สิทธิที่จะได้รับอนุญาตให้นำเข้าหรือส่งเงินออกนอกราชอาณาจักรเป็นเงินตราต่างประเทศได้

- สิทธิที่จะได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกิจการที่ได้รับการส่งเสริมเป็นเวลา 8 ปี นับตั้งแต่วันที่เริ่มมีรายได้จากการประกอบกิจการนั้น โดยสิทธิในการได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลนี้ได้สิ้นสุดไปเมื่อวันที่ 10 กันยายน 2550

5. ข้อพิพาททางกฎหมาย

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทฯ มีข้อพิพาททางกฎหมายหลายคดีที่เกิดจากการประกอบธุรกิจโดยปกติของบริษัทฯ บริษัทฯ ไม่ได้เข้าเกี่ยวข้องกับคดีความหรือการดำเนินการทางกฎหมายอื่นใดที่บริษัทฯ เชื่อว่า จะมีผลกระทบในด้านลบต่อสินทรัพย์ของบริษัทฯ ที่เป็นจำนวนสูงกว่าร้อยละ 5 ของส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

6. ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลสำคัญอื่น

6.1 ข้อมูลทั่วไป

ข้อมูลทั่วไปของบริษัท เอสโซ่ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)

ชื่อย่อ	: ESSO
ประเภทธุรกิจ	: ประกอบกิจการโรงกลั่นปิโตรเลียม และจำหน่ายผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมแบบครบวงจร รวมทั้งการผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์อะโรเมติกส์และเคมีภัณฑ์อื่น ๆ
เลขทะเบียนบริษัท	: 0107539000073
ทุนจดทะเบียน	17,110,007,246.71 บาท ประกอบด้วยหุ้นสามัญจำนวน 3,467,916,666 หุ้น มูลค่าตราไว้ 4.9338 บาทต่อหุ้น
ทุนชำระแล้ว	17,075,181,200.40 บาท ประกอบด้วยหุ้นสามัญจำนวน 3,460,858,000 หุ้น มูลค่าตราไว้ 4.9338 บาทต่อหุ้น
ที่ตั้งสำนักงานใหญ่	: เลขที่ 3195/17-29 ถนนพระราม 4 แขวงคลองตัน เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร 10110
โทรศัพท์	: 0 2407 4000
โทรสาร	: 0 2407 4800
เว็บไซต์	: www.esso.co.th
แผนกนักลงทุนสัมพันธ์	
โทรศัพท์	: 0 2262 4788
E-mail	: essoIR@exxonmobil.com

ข้อมูลของบุคคลอ้างอิง

นายทะเบียนหลักทรัพย์	: บริษัท ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด อาคารตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เลขที่ 93 ถนนรัชดาภิเษก แขวงดินแดง เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร 10400 โทรศัพท์: 02 009-9999 (SET Contact Center)
ผู้สอบบัญชี	: ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต บริษัท ไพรซ์วอเตอร์เฮาส์คูเปอร์ส เอบีเอส จำกัด อาคารบางกอกซิดีทาวเวอร์ ชั้น 15 เลขที่ 179/74-80 ถนนสาทรใต้ แขวงทุ่งมหาเมฆ เขตสาทร กรุงเทพมหานคร 10120 โทรศัพท์: 02 844-1000

บริษัทย่อย บริษัทร่วม และบริษัทที่เกี่ยวข้อง

ชื่อ-ที่อยู่ของบริษัท	ประเภทธุรกิจ	ทุนจดทะเบียน (บาท)	สัดส่วนการถือหุ้น ของบริษัทฯ (ร้อยละ)
บริษัท โมบิล เอ็นเทอร์ไพรซิส (ประเทศไทย) จำกัด (METL) 3195/17-29 ถนนพระราม 4 แขวงคลองตัน เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร 10110 โทรศัพท์: 0 2407 4000	ไม่ได้ประกอบ กิจการ	3,333,000	100
บริษัท วิสาหกิจส่งเสริมอุตสาหกรรม จำกัด (IPEL) 3195/26 ถนนพระราม 4 แขวงคลองตัน เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร 10110 โทรศัพท์: 0 2407 4000	ให้เช่า อสังหาริมทรัพย์	3,333,400	30 ⁽¹⁾
บริษัท ร่วมพัฒนาอุตสาหกรรม จำกัด (UIDC) 3195/27 ถนนพระราม 4 แขวงคลองตัน เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร 10110 โทรศัพท์: 0 2407 4000	ให้เช่า อสังหาริมทรัพย์	10,000,000	49 ⁽¹⁾
บริษัท เพชเชเดอร์ เอ็นเตอร์ไพรส์ จำกัด (PSE) 3195/27 ถนนพระราม 4 แขวงคลองตัน เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร 10110 โทรศัพท์: 0 2407 4000	ให้เช่า อสังหาริมทรัพย์	10,000,000	33 ⁽²⁾
บริษัท ไทยซี-เอ็นเตอร์ จำกัด (TCC)* 3195/21 ถนนพระราม 4 แขวงคลองตัน เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร 10110	บริการสถานีน้ำมัน และร้านสะดวกซื้อ	50,000,000	0 ⁽³⁾
บริษัท ทอสงมีโตรเลียมไทย จำกัด (THAPLINE) 2/8 หมู่ 11 ถนนลำลูกกา ตำบลลาดสวาย อำเภอลำลูกกา ปทุมธานี 12150 โทรศัพท์: 02 991 9130	ขนส่งน้ำมันทาง ท่อ	8,479,000,000	21
บริษัท บริการเชื้อเพลิงการบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) (BAFS) 171/2 หมู่ 10 ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงสีกัน เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร 10210 โทรศัพท์: 02 834 8900	ให้บริการน้ำมัน อากาศยานแก่ สายการบิน	637,496,657	7

* หลังจากเสร็จสิ้นการเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินการดำเนินการสถานีบริการน้ำมันโดยให้ผู้ดำเนินการสถานีบริการเป็นผู้ดำเนินการทั้งหมด บริษัท ไทยซี-เอ็นเตอร์ จำกัด ได้จดทะเบียนเลิกบริษัทกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน 2559 และได้จดทะเบียนเสร็จสิ้นการชำระบัญชีต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์เป็นที่เรียบร้อยแล้วเมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2561

⁽¹⁾ สำหรับหุ้นที่เหลือเป็นหุ้นบริวารสิทธิ ซึ่งถือโดยพนักงานของบริษัทฯ และ/หรือบริษัทในเครือของเอ็กซอน โมบิล คอร์ปอเรชั่น

⁽²⁾ ส่วนที่เหลือถือหุ้นโดยบริษัท UIDC และ IPEL

⁽³⁾ บริษัทฯ ไม่ได้ถือหุ้นโดยตรงในบริษัท TCC แต่จำนวนหุ้นที่ออกและจำหน่ายทั้งหมดของบริษัท TCC ถือโดยบริษัท UIDC

34